

EXODUS

Tukakinyen Book In EXODUS

Kalmen Exodus pa “illa.” Pacl se ma saok ac yohk sripa oemeet in sramssram matu ke mwet Israel pa aketeyuki in book se inge — ke mukuiyak ac illa lalos liki facl Egypt, yen elos tuh mwet kohs we. Book se inge kitakatelik nu ke ip yohk akosr: 1) Mwet Hebrew elos aksukosokyeyukla liki moul in mwet kohs; 2) Fufahsryesr lalos nu Fineol Sinai; 3) Wuleang lun God yurin mwet lal Fineol Sinai, ke El sang ma sap lal nu selos tuh elos in etu inmasrlon ma wo ac ma koluk, oayapa oakwuk nu ke ouiya lun mutunfacl selos, ac ma sap ke ouiyen alu lalos; 4) Tulokinyukyak sie nien alu ac akoeyuk ma nukewa su ac orekmakinyuk loac, oayapa ma sap nu sin mwet tol ac nu ke luman alu nu sin God.

Yohk liki ma nukewa, book se inge aketeya ke ma God El orala ke El aksukosokyela mwet lal su moul in mwet kohs, ac lumahlosla nu ke sie mutunfacl su oasr finsrak la nu ke pacl fahsru lalos.

Mwet se ma srumunyuk yohk in book se inge pa Moses, su God El solela in kol mwet lal liki facl Egypt. Ma se eteyuk yohk emeet in book se inge pa Ma Sap Singoul, ma takinyukla in chapter 20.

Takla Lun Koanon Book Se Inge

Sukosokla lun mwet Israel liki facl Egypt 1:1
—15:21

- a. Moul in mwet kohs in Egypt 1:1—22
 - b. Isusla lal Moses ac matuak lal nu ke pacl el mwet fusr 2:1—4:31
 - c. Moses ac Aaron alein nu sin tokosra lun Egypt 5:1—11:10
 - d. Pacl in Alukela ac illa liki Egypt 12:1—15:21
- Fahsr liki Meoa Srusra nu Fineol Sinai 15:22—18:27
- Ma Sap ac Wuleang 19:1—24:18
- Iwen Aktuktuk lun Wuleang ac oakwuk nu ke alu 25:1—40:38

Mwet Israel Akkeokyeyuk In Egypt

¹ Wen natul Jacob su welul som nu Egypt, wi sou lalos pa: ² Reuben, Simeon, Levi, Judah, ³ Issachar, Zebulun, Benjamin, ⁴ Dan, Naphtali, Gad, ac Asher. ⁵ Pisen mwet inge nukewa su ma in fwil natul Jacob na suwohs, oasr ke mwet itngoul. Joseph, sie sin wen natul Jacob, el oasr tari in acn Egypt. ⁶ Ke pulan pacl sac, Joseph ac mwet lel ac mwet in fwil sac nufon misa, ⁷ tusrukta, fahko lun mwet Israel inge arulana puseni ac kui oru elos oaclk acn nukewa in Egypt.

⁸ Na oasr tokosra sasu se mutawauk in leumi acn Egypt, su tia etal Joseph. ⁹ El fahk nu sin mwet lal, “Mwet Israel inge arulana puseni ac kui. Nga luman sensen elos ac ku liki kut. ¹⁰ Fin oasr mweun elos ac mau kupasryang nu sin mwet lokoalok lasr ac lain kut, ac elos ac ku in kaingla liki mutunfacl sesr. Kut enenu

in akngusrikya suk sie inkanek in taranulos in tia puseni.” ¹¹ Ouinge mwet Egypt sang kutu mwet kol lalos sifacna in akupayela orekma lalos. Mwet Israel inge pa musaela siti Pithom ac Rameses — siti lulap inge kalkalyak tuh in acn in karingin mongo ac kufwa nukewa nu sin tokosra. ¹² Tusrukta finne yokelik mwe keok ma mwet Egypt sang aktoasrye mwet Israel kac, a pisen mwet Israel puseni liki meet ac osralik fin acn uh. Mwet Egypt mutawauk in sangeng sin mwet Israel, ¹³ oru elos aktoasryela orekma lalos. ¹⁴ Elos akorekmayalos in orek brick mwe musa, oayapa kain in orekma nukewa inima uh, ac oru arulana upa nu selos.

Tokosra El Sapkin In Anwuki Tulik Mukul Hebrew

¹⁵ Na tokosra Egypt el kaskas nu sin luo sin mutan akisus ma kasru mutan Hebrew. Ineltal pa Shiphrah ac Puah. ¹⁶ El fahk nu seltal, “Ke komtal ac akisusye mutan Hebrew uh, fin ac tulik mukul se, na unilya; fin ac tulik mutan se, lela elan moul.” ¹⁷ Tusrukta mutan akisus inge eltal etu in sangeng sin God, oru eltal tia aksol tokosra, a eltal fuhlela tulik mukul uh in moul. ¹⁸ Ouinge tokosra el sapla nu sin mutan akisus ah, ac siyuk seltal, “Efu komtal ku oru ange? Efu komtal ku fuhlela tulik mukul uh moul?”

¹⁹ Eltal topuk, “Mutan Hebrew uh tia oana mutan Egypt uh, mweyen isus uh ma fisrasr se selos, oru tulik natulos isusla meet liki na mutan akisus uh sonolos.” ²⁰ Ouinge God El oru wo

nu sin mutan akisus inge, ac mwet uh puselik ac arulana ku. ²¹ Ke sripen mutan akisus inge mwet sangeng sin God, oru El sang in oasr pac tulik natultal. ²² Na tokosra el sapelik nu sin mwet lal nukewa, “Tulik mukul Hebrew nukewa ma isusla, kowos sisla nu Infacl Nile, a lela tulik mutan uh in moul.”

2

Moses El Isusla

¹ Ke pacl se inge sie mukul ke sruf lal Levi el payukyak sin sie mutan in sruf sacna, ² ac mutan sac el oswela tulik mukul se. Ke el liye lah tulik na wowo se, el okanulla malem tolu. ³ Na ke el tia ku in sifl okanulla, el orala fotoh se ke ah, na el itangla ke mwe fulful in tia wohn. El filiya tulik sac loac ac usla filiya inmasrlon ah sisken infacl uh. ⁴ Tulik mutan se wien tulik sac el tu loes kutu lukel in liye lah mea ac sokyak nu sel.

⁵ Na acn se natul tokosra tufoki in yihiyih ke infacl soko ah, ac mutan kulansap lal tuelik sisken infacl ah. Na el liyauk fotoh sac inmasrlon ac ah, ac el sap sie mutan kulansap lal in som use. ⁶ Fisrak sac ikasla ac liyauk tulik mukul srisrik se. Tulik sac tung, na el pakomutal ac fahk, “Tulik srisrik Hebrew se pa nge.”

⁷ Na tulik mutan se wien tulik sac siyuk, “Mea, nga ac tia som konauk sie mutan Hebrew ah in katiti tulik se inge?”

⁸ El topuk, “Wona.” Ouinge tulik mutan sac som solama nina na kien tulik sac. ⁹ Fisrak sac fahk nu sin nina sac, “Eis tulik se inge ac liyalang,

ac nga fah moli nu sum.” Ouinge el us tulik sac ac liyalang. ¹⁰ Tok, ke tulik sac matula, nina sac el usalla nu yurin acn natul tokosra, su nutella oana ma na natul. El fahk mu, “Nga fah sang inel ‘Moses’* mweyen nga ololak liki inkof uh.”

Moses El Kaingla Nu Midian

¹¹ Ke Moses el matula, el som mutwata yurin mwet lal mwet Hebrew, ac el liye lusan orekma upa ma itukyang elos in oru. El liye pac ke sie mwet Egypt el uni sie mwet Hebrew wial ah.

¹² Moses el ngetot ngetma in suk lah oasr mwet liyal, na ke wangin, el uniya mwet Egypt sac ac pikinya manol in puk uh. ¹³ Len tok ah, el folokla ac liye ke sie mwet Hebrew uni sie pac. Na Moses el fahk nu sel, “Efu kom ku uni mwet Hebrew wiom?”

¹⁴ Mwet sac topuk ac fahk, “Su oru tuh kom in mwet leum ac mwet nununku facsr? Mea, kom ac uniyuwi oana ke kom uniya mwet Egypt sac?” Ke Moses el akilen lah mwet uh etu tari ma se el orala, na el sangeng. ¹⁵ Ke pacl se tokosra el lohngak, el suk in unilya Moses. Tusruktu Moses el kaingla ac som muta in acn Midian.

Sie len ah, ke Moses el muta pe lufin kof se, ¹⁶ na acn itkosr natul Jethro, mwet tol lun Midian, tuku in ut kof ac oayapa nwek mwe nim kof nimen sheep ac nani nutin papa tumaltal ah.

¹⁷ Na oasr kutu mwet liyaung sheep ac nani tuku lusak acn natul Jethro ah. Moses el tuyak ac

* **2:10** Moses: fahkyen ine se inge fototo nu ke “olak” in kas Hebrew. **2:10** Orek 7:21 **2:11** Heb 11:24 **2:11** 2:11–14
Orek 7:23–28 **2:15** Orek 7:29; Heb 11:27

kasru acn ekasr ah, ac el sang kof nimen kosro nutin papa tumaltal ah. ¹⁸ Ke elos folokla nu yurin papa sac,[†] el siyuk selos, “Komtak ku sa folok misenge?”

¹⁹ Elos topuk, “Mwet Egypt se kasrekut ke kutu pac mwet liyaung sheep aklokoalokye kut, ac el oayapa ut kof lasr ac kiteya pac kosro natusr ah.”

²⁰ El siyuk seltal, “El aya? Komtal ku tia usalu? Fahla solalma elan wi kut mongo.”

²¹ Ouinge Moses el sulela elan mutana we. Na Jethro el esalang Zipporah, acn natul, in mutan kial. ²² Zipporah el oswela wen se, ac Moses el fahk, “Nga mwetsac se nu fin facl se inge, ouinge nga fah sang inel Gershom.”[‡]

²³ Tukun yac pus, tokosra lun acn Egypt el misa, tusruktu mwet Israel srakna yohk akkohs nu selos, ac elos sasaolana ke orekma upa lalos. Elos wowoyak ac suk kasru sin God. ²⁴ Ac God El lohng pusren sasao lalos ac El esam wuleang lal yorol Abraham, Isaac, ac Jacob. ²⁵ El liye ac etu ouiyen keok lun mwet Israel, ac El kena kasrelos.

3

God El Panglol Moses

¹ Sie len ke Moses el karingin sheep ac nani natul Jethro, su papa tumun mutan kial ac el mwet tol lun Midian, el pwanla kosro inge alukela yen mwesis ac sun eol mutal Sinai.*

[†] **2:18** papa sac: sie pac ine ke Jethro pa Reuel. [‡] **2:22** Gershom: fahkyen ine se inge fototo nu ke fahkyen “mwetsac” in kas Hebrew. **2:24** Gen 15:13–14 ^{*} **3:1** Sinai: sie pac ine ke eol Sinai pa Horeb.

² Lipufan se lun LEUM GOD sikyang nu sel we in luman sie e ma tuku liki infulwen sak srisrik soko. Moses el lut ke el liye lah sak soko ah firir a tiana firirla. ³ El nunku sel, “Mea na usrnguk se inge? Efu sak soko inge ku tia firirla? Nga ac kuhfla nu kac ngan liye.”

⁴ Ke LEUM GOD El liye lah Moses el kalukyang, El pang nu sel liki infulwen sak soko ah, “Moses! Moses!”

El topuk, “Nga pa inge.”

⁵ Na God El fahk, “Tu na insacn. Sarukla fahluk lom an, mweyen kom tu fin fohk mutal. ⁶ Nga pa God lun papa matu tomom — God lal Abraham, Isaac, ac Jacob.” Ouinge Moses el afinya mutal, mweyen el arulana sangeng in ngetang nu sin God.

⁷ Na LEUM GOD El fahk, “Nga liye lulan keok lun mwet luk fin acn Egypt. Nga lohng pusren tung lalos ke elos wowoyak tuh in moliyukla elos liki inpoun mwet su akkohsyelos. Nga kalem ke lulan keok lalos. ⁸ Na pa nga oatume in molelosla liki mwet Egypt ac usalosme liki acn we nu ke sie facl lulap, sie facl mut ac kasrup fohk we,[†] su mwet Canaan, mwet Hit, mwet Amor, mwet Periz, mwet Hiv, ac mwet Jebus muta we inge. ⁹ Pwayena nga lohng pusren tung lun mwet luk, ac nga liye lulan sulallal lun mwet Egypt nu selos. ¹⁰ Inge nga ac supwekomla nu yurin tokosra lun Egypt tuh kom in ku in kolla mwet luk liki facl sel.”

^{3:2} 3:2–10 Orek 7:30–34 [†] ^{3:8} mut ac kasrup fohk we: liye ke Kalmen Kutu Kas.

11 Tuh Moses el fahk nu sin God, “Ku su nga uh, tuh nga in som nu yorol tokosra ac usla mwet Israel liki acn Egypt?”

12 God El topuk, “Nga ac fah wi kom, ac pacl se kom use mwet uh liki acn Egypt kowos ac fah alu nu sik fin eol soko inge. Pa inge mwe akpwayei lah nga pa supwekomla.”

13 Na Moses el fahk nu sin God, “Ke nga ac som nu yurin mwet Israel ac fahk nu selos, ‘God lun papa tomowos uh pa supweyume nu yuruwos,’ elos ac fah siyuk sik, ‘Su inel an?’ Na mea nga ac fahk nu selos?”

14 God El fahk, “Nga Nuna Nga Ah Na. Kom fah fahk nu selos, ‘El su pangpang NGA,‡ pa supweyume nu yuruwos.’ **15** Fahk nu sin mwet Israel lah nga, LEUM GOD lun papa tumalos somla — God lal Abraham, Isaac, ac Jacob — pa supwekom nu yorolos. Pa inge Inek nwe tok, ac fwil nukewa fahsru uh ac fah pangonyu ouinge.

16 Som ac orani mwet kol lun Israel nu sie, ac fahk nu selos lah nga, LEUM GOD lun papa matu tumalos — God lal Abraham, Isaac, ac Jacob — pa sikhrot nu sum. Fahk nu selos lah nga tuku nu yorolos tari ac nga liye ma mwet Egypt oru nu selos. **17** Nga sulela tari lah nga ac usalosla liki facl Egypt, yen akkeokyeyuk elos we, ac nga fah usalos nu in sie facl mut ac kasrup fohk we — facl sin mwet Canaan, mwet Hit, mwet Amor, mwet Periz, mwet Hiv, ac mwet Jebus.

3:13 Exo 6:2–3 ‡ **3:14** NGA: kalmen ine se inge ‘NGA’ in kas Hebrew pa ‘Nga pa meet, Nga pa inge, Nga pa nu — tok — ma — pahtpat’. **3:14** Fwack 1:4, 8

18 “Mwet luk elos ac fah porongo ma kom fahk nu selos. Na kom, ac mwet kol lun mwet Israel, fah som nu yurin tokosra lun Egypt ac fahk nu sel, ‘LEUM GOD lun mwet Hebrew El sikme nu sesr. Inge lela nu sesr kut in fahsr ke len tolu nu yen mwesis in oru mwe kisa lasr nu sin LEUM GOD lasr.’ **19** Nga arulana etu lah tokosra lun Egypt fah tia lela kowos in som nwe ke na po ku lun God akkeokyal. **20** Tusrukta nga ac orekmakin ku luk in kai Egypt ke mwe aksangeng lulap. Tukun ma inge el ac fah filikowosla.

21 “Nga fah oru mwet Egypt in akfulatyel kowos, tuh pacl mwet luk uh ac som elos fah tia pisinpo. **22** Mutan Israel nukewa fah som nu yurin mwet tulan Egypt lalos, oayapa yurin mutan Egypt su muta in lohm selos, ac siyuk nuknuk ac mwe yun gold ac silver selos. Na mwet Israel fah filiya ma inge fin wen ac acn natulos. Ouinge elos ac fah usla mwe kasrup lun mwet Egypt.”

4

God El Sang Ku Nu Sel Moses In Orek Mwen-men

1 Na Moses el topuk LEUM GOD ac fahk, “Tusrukta fin pa mwet Israel elos tiana lulalfongiyu ac tia porongo ma nga fahk uh, mea nga ac oru elos fin fahk mu kom tiana sikme nu sik?”

2 Ouinge LEUM GOD El siyuk sel, “Mea se inpoum an?”

El topuk, “Sikal soko.”

³ LEUM GOD El fahk, “Sisya nu infohk an.” Pacl se ke Moses el sisya ah, sikal soko ah ekla nu ke wet soko, ac Moses el kaing liki. ⁴ Na LEUM GOD El fahk nu sel, “Kui, sruokya pulal ac srukak.” Na Moses el asroela paul ac sruokya, na wet soko ah sifilpa ekla sikal soko. ⁵ LEUM GOD El fahk, “Oru ouinge in akpwayei nu sin mwet Israel lah LEUM GOD lun papa tumalos — God lal Abraham, Isaac, ac Jacob — El sikuak nu sum.”

⁶ LEUM GOD El sifilpa kaskas nu sel Moses, “Isongya poum nu luin nuknuk lom an.” Moses el akos; ac ke el eisla paol liki nuknuk lal ah, mas lepa oan kac, fasrfasr oana snow. ⁷ Na LEUM GOD El fahk, “Sifilpa isongya poum nu luin nuknuk lom an.” El oru oana, ac ke el eisla, paol kwela ac oana meet ah. ⁸ LEUM GOD El fahk, “Elos fin tiana porongekom ku lulalfongi mwenmen se meet an, na elos ac fah lulalfongi ke mwenmen se akluo uh. ⁹ Na elos fin tiana lulalfongi ke mwenmen luo inge ac srakna tia lungse lohng pusrem, kom utiya kutu kof infacl Nile ac ukuiya infohk ah. Kof ah ac fah ekla nu ke srah.”

¹⁰ Tuh Moses el fahk, “O Leum, nunak munas nu sik. Nga nuna mwet supah in kaskas se, ac inge ke kom sramsram nu sik, nga srakna supah in kas. Nga pahtlac in nunkauk ma ngan fahk, ac nga kaskas lohlo.”

¹¹ LEUM GOD El fahk nu sel, “Su orala oalin mwet uh? Su oru mwet se in koflana kaskas ku sulohngkas? Su orala mwet se in liyaten ku in kun? Nga, LEUM GOD. ¹² Fahsrot! Nga ac

kasrekom in sramsram, ac nga ac fah fahk nu sum ma kom in fahk.”

¹³ Tuh Moses el fahk, “O Leum, nunak munas, supwala siena mwet.”

¹⁴ Na LEUM GOD El kasrkusrakak sel Moses ac fahk, “Ac Aaron, tamulel Levi se wiom ah? Nga etu lah el mwet pah in kas se. Inge, el ac tuku in osun nu sum, ac el ac arulana engan in liye kom. ¹⁵ Kom ku in sramsram nu sel ac fahk ma elan fahk. Nga ac kasrekomtal kewa in kaskas, ac nga ac fahk nu sumtal ma komtal in oru. ¹⁶ El ac fah mwet sramsram lom ac aol kom in kaskas nu sin mwet uh. Na kom ac fah oana God nu sel in fahkang ma elan fahk. ¹⁷ Us sikal soko ingan wi kom — kom ac fah orek mwenmen kac.”

Moses El Folok Nu Egypt

¹⁸ Na Moses el folokla nu yorol Jethro, papa tumun mutan kial, ac fahk nu sel, “Nunak munas, lela nga in folokla nu yurin sou luk in acn Egypt in liye lah elos srakna moul.” Jethro el insese nu kac ac wilkas nu sel.

¹⁹ Ke Moses el srakna muta Midian, LEUM GOD El fahk nu sel, “Folokla nu Egypt tuh elos nukewa su suk in unikomi elos misa.” ²⁰ Ouinge Moses el us mutan kial ac wen natul, fuhleltal uh fin soko donkey ac mukuiyak nu Egypt. El us sikal soko ma God El fahk nu sel elan us.

²¹ LEUM GOD El sifilpa fahk nu sel Moses, “Inge ke kom ac folokla nu Egypt uh, aklohya in oru mwenmen nukewa ma nga sot ku nu sum in oru ye mutual tokosra. Tusruktu nga fah akupaye nunkal tokosra, ac el ac fah tia fuhlela mwet uh in som. ²² Na kom fah fahk nu sel lah nga, LEUM GOD, fahk mu, ‘Israel pa wen se emeet nutik.

²³ Nga fahk nu sum in fuhlela wen nutik in som tuh elan ku in alu nu sik, a kom srunga. Inge nga ac uniya wen se oemeet nutum.”

²⁴ Ke sie acn in aktuktuk ke inkaneck nu Egypt, LEUM GOD El sonol Moses ac oru elan unilya.

²⁵ Tuh Zipporah el srukak eot kosroh se, ac supukla kulun ma mukul lun wen natul, ac sang pusralla falkal* Moses, ac fahk, “Pwayena kom pa mukul ke srah tumuk.” ²⁶ Ouinge LEUM GOD El tila unilya Moses. Na mutan sac sifilpa fahk, “Kom mukul tumuk in srah ke sripen kosrala.”

²⁷ Na LEUM GOD El fahk nu sel Aaron, “Som nu yen mwesis in osun nu sel Moses.” Ouinge el som ac sonol pe eol mutual. Ac ke el sonol el ngok mutual. ²⁸ Na Moses el fahkang nu sel Aaron ma nukewa ma LEUM GOD El tuh fahk ke El supwal elan folok nu Egypt. El oayapa srumun ke mwenmen su LEUM GOD El sapkin elan oru. ²⁹ Ouinge Moses ac Aaron som nu Egypt ac pangoneni mwet kol lun Israel nukewa nu sie. ³⁰ Aaron el srumun nu selos ma nukewa ma LEUM GOD El fahk nu sel Moses, na Moses el oru mwenmen nukewa ye mutualos. ³¹ Elos lulalfongi ma elos liye ac lohng, ac ke elos lohng lah LEUM GOD El tuku nu yorolos ac liye lupan mwe keok orek nu selos, elos faksufi ac alu.

5

Moses Ac Aaron Ye Mutun Tokosra Lun Egypt

* ^{4:23} Exo 12:29 ^{4:25} falkal: kutu mwet sasla ke kalmen kas Hebrew nunku mu kas se inge “falkal” kalmac uh pa acn ten sin mukul.

¹ Na Moses ac Aaron som nu yurin tokosra Egypt ac fahk, “LEUM GOD lun Israel El fahk, ‘Fuhlela mwet luk in som, tuh elos fah ku in oru sie kufwa in akfulatyeyu yen mwesis.’”

² Tokosra el kouyak ac fahk, “Su LEUM GOD? Efu ku ngan lohngol ac fuhlela mwet Israel in som? Nga tia etu ke LEUM GOD, ac nga fah tia lela mwet Israel in som.”

³ Moses ac Aaron topkol, “God lun mwet Hebrew El sikme nu sesr. Lela nu sesr kut in fahsr ke len tolu nu yen mwesis in oru mwe kisa lasr nu sin LEUM GOD lasr. Kut fin tia oru, El ac fah unikuti ke mas ku ke mweun.”

⁴ Tokosra el fahk nu sel Moses ac Aaron, “Efu komtal ku nunku in tulokinya orekma lun mwet uh? Mwet kohs ingan in folokla orekma! ⁵ Kowos arulana pus liki mwet Egypt uh, a inge kowos lungse mongla, tia orekma!”

⁶ Ke len sacna, tokosra el sapkin mwet Egypt su liyaung mwet kohs, ac mwet Israel su mwet kol lalos ⁷ in tia sifil sang mah pao nu sin mwet Israel in orek brick kac, a elos in sifacna som suk. ⁸ Tusrukta elos in oru na pisen brick ma elos muta oru meet ah — in tia pueni. El fahk, “Srikla orekma itukyang nu selos an, pa sis elos kwafe na sik nga in fuhlelosla in som orek kisa nu sin God lalos uh! ⁹ Sang orekma lalos an in upa liki meet ah, ac oru elos in kafofo, tuh in wangin pacl lalos in muta porongo kas kikiap inge.”

¹⁰ Mwet liyaung mwet kohs ac mwet Israel su kol orekma lalos elos som ac fahk nu sin mwet Israel, “Tokosra el fahk mu el ac tia sifilpa supu mah pao nu suwos. ¹¹ El mu kowos in sifacna

som eis yen na kowos ku in konauk we, tusruk pisen brick kowos ac oru an in pisa se na meet ah.” ¹² Ouinge mwet uh fahsrelik yen nukewa fin acn Egypt sukok mah pao nu ke brick. ¹³ Mwet liyaung mwet kohs elos strike na in kalyaelos in oru na pisen brick sac, oana ke elos tuh orala ke pacl ma itukyang mah pao nu selos. ¹⁴ Mwet liyaung mwet kohs elos sringil mwet kol orekma lun mwet Israel, su elos srisrniya in liyaung orekma uh. Elos kouyak ac siyuk, “Efu komtal ku tia oru na pisen brick se ma komtal oru meet ah?”

¹⁵ Na mwet kol orekma lun mwet Israel elos som nu yorol tokosra ac fahk, “Efu tokosra ku oru ange nu sesr? ¹⁶ Tia ituku mah pao nu sesr, a srakna sapkinyuk kut in orek brick! Ac inge sringsring kut. Ma koluk inge ma lun mwet lom uh.”

¹⁷ Tokosra el topuk, “Komtal alsrangesr ac tia lungse orekma, pa pwanang komtal siyuk ngan lela nu sumtal in som ac orek kisa nu sin LEUM GOD. ¹⁸ Folokla orekma! Wangin mah pao ac itukot nu sumtal, tuh kowos in oru na pisen brick sac.” ¹⁹ Mwet kol orekma lun mwet Israel akilenak lah ac arulana koluk nu selos, ke fwackyang tari elos in oru na pisen brick se ke len nukewa oana ke elos muta oru meet ah.

²⁰ Ke elos illa, elos sonol Moses ac Aaron su tu soanelos. ²¹ Na elos fahk nu seltal, “LEUM GOD El liye ma komtal oru nu sesr inge ac El ac fah kai komtal mweyen ke sripomtal tokosra ac mwet fulat lal inge srungakut. Komtal sang in oasr sripe elos in unikuti.”

Moses El Torkaskas Nu Sin LEUM GOD

²² Na Moses el sifil kaskas nu sin LEUM GOD ac fahk, “O Leum, efu kom ku oru koluk mwet lom? Efu kom ku supweyume nu inge? ²³ Ke na pacl se nga mutawauk fahsr nu yorol tokosra in kaskas nu sel Inem, el oru arulana koluk nu selos. Ac wanginna ma kom oru in kasrelos!”

6

¹ Na LEUM GOD El fahk nu sel Moses, “Inge kom ac fah liye ma nga ac oru nu sel tokosra. Ke po ku luk, nga ac oru elan fuhlela mwet luk uh in som. Aok, nga ac oru elan luselosla liki facl sel uh.”

God El Pangnol Moses

² God El kaskas nu sel Moses ac fahk, “Nga pa LEUM GOD. ³ Nga tuh sikyang nu sel Abraham, ac Isaac, ac Jacob, oana ke nga God Kulana, tusruktu nga tiana fahkyuyak nu selos ke Ine mutual luk: LEUM GOD. * ⁴ Nga oayapa oakiya wuleang luk yorolos in sang nu selos facl Canaan, facl se su elos tuh mutangan mwetsac we. ⁵ Inge nga lohng sasao lun mwet Israel, su mwet Egypt akkohsye, ac nga esam na wuleang luk. ⁶ Ouinge fahk nu sin mwet Israel lah nga fahk mu, ‘Nga pa LEUM GOD. Nga fah tulekowosla ac aksukosokyekowos liki moul in kohs lowos yurin mwet Egypt. Nga fah asroela po kulana luk in use kaiyuk upa nu faclos, ac nga fah molikowosla. ⁷ Nga fah oru tuh komws in

6:2 6:2-3; Gen 17:1; 28:3; 35:11; Exo 3:13-15 * **6:3** LEUM GOD: liye ke Kalmen Kutu Kas.

mwet luk sifacna, ac nga fah God lowos. Kowos fah etu lah nga pa LEUM GOD lowos ke paci se nga ac aksukosokye kowos liki moul in kohs lowos in Egypt. ⁸ Nga ac fah us kowos nu in sie faci su nga orek wulela ku kac in sang nu sel Abraham, Isaac, ac Jacob. Ac nga ac sot nu suwos tuh in faci suwos. Nga LEUM GOD.’” ⁹ Moses el fahk ma inge nu sin mwet Israel, tusrukta elos tiana porongel, mweyen wanginla finsrak lalos ke sripen upala akkohs orek nu selos.

¹⁰ Na LEUM GOD El fahk nu sel Moses, ¹¹ “Som ac fahk nu sel tokosra lun Egypt elan fuhlela mwet Israel in som liki faci sel an.”

¹² Tuh Moses el topuk fahk, “Mwet Israel inge elos tiana lohngyu, na ac fuka tuh tokosra elan lohngyu? Nga mwet na supah in kas se.”

¹³ LEUM GOD El fahk nu sel Moses ac Aaron, “Fahkang nu sin mwet Israel ac Tokosra Egypt lah nga supwekomtal in kolla mwet Israel liki faci Egypt.”

Takinyen Sou Lal Moses Ac Aaron

¹⁴ Reuben, wen se emeet natul Jacob, oasr wen akosr natul: Hanoch, Pallu, Hezron, ac Carmi. Eltal pa mwet matu mutaweyen sou inge su ekin inelos. ¹⁵ Simeon, oasr wen onkosr natul: Jemuel, Jamin, Ohad, Jachin, Zohar, ac Shaul, wen nutin mutan Canaan se. Eltal pa mwet matu mutaweyen sou inge su ekin inelos. ¹⁶ Levi, oasr wen tolu natul: Gershon, Kohath, ac Merari. Eltal pa mwet matu mutaweyen sou inge su ekin inelos. Levi el moul yac siofok tolngoul itkosr.

¹⁷ Oasr wen luo natul Gershon: Libni ac Shimei, ac pukanten fwilin tulik natulos. ¹⁸ Oasr wen akosr natul Kohath: Amram, Izhar, Hebron, ac Uzziel. Kohath el moul yac siofok tolngoul tolu. ¹⁹ Oasr wen luo natul Merari: Mahli ac Mushi. Pa inge sou nukewa lal Levi ac takinyen fwilin tulik natulos.

²⁰ Amram el payuk sin mutan se wien papa tumal ah, Jochébed, su oswella Aaron ac Moses. Amram el moul yac siofok tolngoul itkosr. ²¹ Wen tolu natul Izhar: Korah, Nepheg, ac Zichri. ²² Wen tolu pac natul Uzziel: Mishael, Elzaphan, ac Sithri.

²³ Aaron el payuk sel Elisheba, acn natul Amminadab ac ma wial Nahshon. El oswella Nadab, Abihu, Eleazar, ac Ithamar. ²⁴ Wen tolu natul Korah: Assir, Elkanah, ac Abiasaph. Elos pa mwet matu mutaweyen sou nukewa natul Korah. ²⁵ Elezar, wen natul Aaron, el payuk sin sie acn natul Putiel, su oswella Phinehas. Pa inge sifen sou nukewa ke sruf lun Levi.

²⁶ Aaron ac Moses pa LEUM GOD El fahk nu se, “Kolla sruf nukewa lun Israel liki facl Egypt.” ²⁷ Eltal pa mwet ma fahkang nu sin tokosra Egypt in aksukosokyela mwet Israel.

Sap Lun LEUM GOD Nu Sel Moses Ac Aaron

²⁸ Ke LEUM GOD El kaskas nu sel Moses in acn Egypt, ²⁹ El fahk, “Nga pa LEUM GOD. Fahk nu sin Tokosra Egypt ma nukewa nga fahk nu sum uh.”

³⁰ Tuh Moses el topuk, “Kom etu lah nga mwet na supah in kas se. Na ac fuka tuh tokosra elan lohngyu?”

7

¹ LEUM GOD El fahk, “Nga ac oru kom in oana God nu sel tokosra, ac Aaron, tamulel lom, ac fah kaskas nu sel oana mwet palu se lom. ² Fahk nu sel Aaron ma nukewa nga sapkin nu sum uh, ac el ac fah fahk nu sel tokosra elan lela mwet Israel in som liki facl sel uh. ³ Tusruktu nga ac akupaye nunkal tokosra, ac finne pus mwe aksangeng nga orala in acn Egypt, ⁴ el ac fah tiana lohng kom. Na nga fah sang mwe kai na upa nu fin acn Egypt ac kolla mwet in sruf nukewa luk liki facl sac. ⁵ Na mwet Egypt elos tufah etu lah nga pa LEUM GOD, ke pacl se nga ac srukak pouk lainulos, ac kolla mwet Israel liki facl selos.” ⁶ Moses ac Aaron oru oana God El sapkin. ⁷ Ke pacl se eltal kaskas nu sel tokosra, Moses el yac oalngoul matwal, ac Aaron el yac oalngoul tolu.

Sikal Lal Aaron

⁸ LEUM GOD El fahk nu sel Moses ac Aaron, ⁹ “Tokosra el fin sap komtal in oru sie mwenmen in akpwayeye kas lomtal uh, fahk nu sel Aaron elan srukak sikal lal ac sisya nu infohk uh ye mutual tokosra, na ac fah ekla nu ke wet soko.” ¹⁰ Ouinge Moses ac Aaron som nu yorol tokosra, ac oru oana LEUM GOD El sap. Aaron el sisya sikal lal nu ye mutual tokosra ac mwet fulat lal, ac sikal soko ah ekla nu ke wet soko. ¹¹ Na tokosra el pangonma mwet lalmwetmet ac mwet orek inutnut lal, ac elos oru oapana. ¹² Elos sisya sikal lalos ah, ac sikal lalos uh ekla wet pac. Tusruktu sikal lal Aaron ah okomla sikal lalos ah. ¹³ Ne ouinge, nunak lal tokosra srakna upa, ac el tiana

lohngol Moses ac Aaron, oana ma LEUM GOD El tuh fahk.

Mwe Ongoya Lulap Sikyak Egypt

Srah

¹⁴ Na LEUM GOD El fahk nu sel Moses, “Arulana upa nunkal tokosra, ac el tiana lela mwet ah in som. ¹⁵ Ouinge fahla ac sonol lututang ke el ac tufokla nu ke Infacl Nile uh. Us sikal soko ma tuh ekla nu ke wet soko ah, ac soanel pe infacl ah. ¹⁶ Na kom fahk nu sel tokosra, ‘LEUM GOD lun mwet Hebrew El supweyume in fahkot nu sum kom in fuhlela mwet lal ah in som, tuh elos in ku in alu nu sel in acn mwesis. Tuh pa kom tiana akos. ¹⁷ Inge, Tokosra, LEUM GOD El fahk mu kom ac fah etu lah su El uh ke ma El ac oru. Liye, nga ac sringilya fin kof uh ke sikal soko inge, na kof uh ac fah ekla nu ke srah. ¹⁸ Ik infacl ah ac fah misa, ac infacl uh ac fah arulana pusrosrak, oru mwet Egypt ac fah tia ku in nim kof kac.’”

¹⁹ LEUM GOD El fahk nu sel Moses, “Fahkang nu sel Aaron elan us sikal lal ah ac kolak ac asroela nu fin infacl nukewa, inyoa ac inlulu nukewa in acn Egypt. Kof uh ac fah ekla nu ke srah, na ac fah oasr srah yen nukewa, finne luin tup sak ac mwe neinyuk kof ma orek ke eot.”

²⁰ Na Moses ac Aaron oru oana LEUM GOD El sapkakin. Ye mutun tokosra ac mwet fulat lal, Aaron el kolak sikal lal ac sringilya kof infacl ah, ac kof loac ekla nu ke srah. ²¹ Ik infacl ah misa, ac foul infacl uh arulana pusrosrak, oru mwet Egypt tiana ku in nim kof kac. Oasr srah yen nukewa in Egypt. ²² Na mwet inutnut lal

tokosra orala mwenmen lalos ac sokyak oapana, ac nankal tokosra srakna upa. Oana ke LEUM GOD El tuh fahk, tokosra el tiana lohngol Moses ac Aaron. ²³ El folokla nu inkul fulat sel, ac tiana lohang nu ke ma sokyak inge. ²⁴ Mwet Egypt nukewa pikin pe infacl ah in suk kof in nimnim mweyen elos tia ku in nim kof ke infacl ah.

²⁵ Len itkosr somla tukun LEUM GOD El sringilya infacl ah.

8

Frog

¹ Na LEUM GOD El fahk nu sel Moses, “Utyak nu ye mutal tokosra ac fahk nu sel lah LEUM GOD El fahk mu, ‘Lela mwet luk ah in som, elos in ku in alu nu sik. ² Kom fin srunga, nga ac fah kai mutunfacl sum uh, ac sang frog in osralik acn nukewa. ³ Infacl Nile ac fah arulana sessesla ke frog, su ac fah sroak liki infacl ah ac utsyak nu inkul fulat sum, infukil in motul sum, mwe oan kiom, lohm sin mwet pwapa fulat lom ac mwet lom, oayapa luin nien manman lom ac ahlu in aryar flao. ⁴ Frog inge ac fah sroak nu fom ac nu fin mwet lom, ac nu fin mwet pwapa fulat lom.’”

⁵ LEUM GOD El fahk nu sel Moses, “Fahk nu sel Aaron elan asroela sikal lal ah nu fin infacl, inyo, ac inlulu nukewa, ac oru frog uh in sroak ac afunla fin acn Egypt.” ⁶ Ouinge Aaron el asroela sikal lal fin kof uh, ac frog uh utsyak ac afunla acn uh. ⁷ Tusruk mwet orek inutnut elos orekmakin pac ku lukma lalos ac oru tuh in oasr pac frog utsyak nu fin acn uh.

⁸ Tokosra el solalma Moses ac Aaron ac fahk nu seltal, “Pre ac siyuk sin LEUM GOD Elan eisla frog inge liki acn uh, na nga ac fah fuhlela mwet lowos in som, elos in ku in orek kisa nu sin LEUM GOD.”

⁹ Moses el topuk ac fahk, “Nga arulana engan in pre nu sin LEUM GOD inem. Fahkma pacl nga ac pre keim ac oayapa inen mwet pwapa fulat lom ac mwet lom, tuh frog uh in wanginla liki kom ac liki lohm suwos. Ac fah wangin frog lula sayen ma ke infacl Nile.”

¹⁰ Tokosra el topuk ac fahk, “Pre lutu.”

Moses el fahk, “Nga ac oru oana kom fahk, na kom ac fah etu lah wangin sie god oana LEUM GOD, God lasr. ¹¹ Ac fah wanginla frog liki kom ac liki inkul sum, ac liki mwet pwapa fulat lom ac mwet lom uh, sayen frog ke infacl Nile mukena.”

¹² Na Moses ac Aaron som lukel tokosra, ac Moses el pre nu sin LEUM GOD Elan eisla frog ma El tuh use in kael tokosra. ¹³ LEUM GOD El oru oana Moses el siyuk, ac frog ma oan in lohm, ku likinum, ku in imae misa kewa. ¹⁴ Mwet Egypt elos elosak frog uh in eol na lulap pukanten, oan nwe fohlelana acn uh. ¹⁵ Ke tokosra el liye lah frog uh misa tari, el sifilpa akupaye nankal ac tia lohngol Moses ac Aaron, oana ke LEUM GOD El tuh fahk meet ah.

Won Srisrik Ngalngul

¹⁶ LEUM GOD El fahk nu sel Moses, “Fahk nu sel Aaron elan puokya infohk uh ke sikal lal ah, na pukun kutkut infohk uh fin acn Egypt nufon ac ekla nu ke won srisrik ngalngul.” ¹⁷ Ouinge Aaron el puokya infohk uh ke sikal lal, ac pukun

kutkut infohk uh nufon in acn Egypt ekla nu ke won srisrik ngalngul, su tuhwi fin mwet ac fin kosro nukewa. ¹⁸ Mwet orek inutnut elos strike in orek mwenmen in use pac won srisrik ngalngul, tuh elos tia ku. Oasr won srisrik ngalngul yen nukewa, ¹⁹ ac mwet orek inutnut uh fahk nu sel tokosra, “God pa oru ma inge!” Tusruktu upala nankal tokosra, ac el tia lohngol Moses ac Aaron, oana ke LEUM GOD El tuh fahk ah.

Loang

²⁰ LEUM GOD El fahk nu sel Moses, “Toangna lutu, fahla sonol tokosra ke el ac som nu infacl ah, ac fahk nu sel mu LEUM GOD El fahk, ‘Fuhlela mwet luk uh in som, elos in ku in alu nu sik. ²¹ Kom fin srangesr fuhlelosla, na nga ac kai kom ke nga ac supwaot un loang puspis nu fom ac nu fin mwet fulat lom ac mwet lom nukewa. Lohm sin mwet Egypt ac fah sessesla ke loang, ac fin fohk uh ac fah afla pac ke loang. ²² Tusruktu nga ac srela acn Goshen, yen mwet luk muta we, tuh in wangin loang we. Nga oru ouinge tuh kom in etu lah nga, LEUM GOD, nga oasr in facl se inge. ²³ Nga fah oru in kalem lah oasr ekla inmasrlon mwet luk ac mwet lom. Mwe akul usrnguk se inge ac sikyak lutu.’” ²⁴ LEUM GOD El supwala un loang na pukanten nu in lohm sin tokosra ac lohm sin mwet fulat lal. Mutunfacl Egypt nufon musalla ke loang uh.

²⁵ Na tokosra el solalma Moses ac Aaron ac fahk, “Som ac oru kisa lowos nu sin God lowos in facl se na inge.”

²⁶ Moses el topuk, “Ac tia fal in ouinge, mweyen mwet Egypt elos ac srunga ke kut ac kisakin kosro ma mutual selos nu sin LEUM GOD lasr, na ke kut ac kisakin kosro inge yen elos ku in liye, elos ac arulana srunga, pwanang elos ac tungal kut nweke kut misa. ²⁷ Kut enenu in fahsr len tolu nu yen mwesis in oru kisa nu sin LEUM GOD lasr, oana El sapkin nu sesr.”

²⁸ Tokosra el fahk, “Nga ac fuhlela kowos in som kisa nu sin LEUM GOD lowos in acn mwesis, kowos fin tia som loesla. Tal pre keik.”

²⁹ Moses el topuk, “Tukunna nga ac som, nga ac fah pre nu sin LEUM GOD tuh lutu loang puspis inge fah som liki kom, ac liki mwet fulat lom ac mwet lom. Tusrukta, enenu na kom in tia sifil kiapwekut, ku kutong mwet inge in tia som orek kisa nu sin LEUM GOD.”

³⁰ Moses el illa ac som lukel tokosra, ac pre nu sin LEUM GOD, ³¹ ac LEUM GOD El oru oana siyuk lal Moses. Loang uh som lukel tokosra ac mwet fulat ac mwet lal nukewa. Wangin sie loang lula. ³² Na tokosra el sifil pacna akupaye nankal, ac tiana fuhlela mwet uh in som.

9

Kosro uh Misa

¹ LEUM GOD El fahk nu sel Moses, “Utyak nu ye mutual tokosra ac fahk nu sel lah LEUM GOD lun mwet Hebrew El fahk, ‘Lela mwet luk in som, tuh elos in ku in alu nu sik. ² Kom fin sifilpa srunga fuhlela elos in som, ³ nga ac kai kom, ac supwaot sie mas na upa nu fin kosro nukewa — horse nutum, donkey nutum, camel, cow, sheep

ac nani. ⁴ Nga fah sraclik kosro nutin mwet Israel liki kosro nutin mwet Egypt, na ac fah wangin kosro nutin mwet Israel misa. ⁵ Nga, LEUM GOD, oakiya tuh lutu nga fah oru ma inge.’ ”

⁶ Len se toko, LEUM GOD El oru oana El fahk, ac kosro nukewa nutin mwet Egypt ah misa, a tia soko kosro nutin mwet Israel misa. ⁷ Tokosra el sapla siyuk lah mea sokyak, na fwackyang nu sel lah wangin sokofanna kosro nutin mwet Israel misa. Tusrukta upa na nankal ac el tia lela mwet ah in som.

Faf

⁸ Na LEUM GOD El fahk nu sel Moses ac Aaron, “Eis kutu apat an inpoumtal liki funyu uh, na Moses elan sisak nu lucng ye mutal tokosra. ⁹ Ac fah sokelik oana fofosr lun fohkfok fin acn nukewa lun Egypt, ac yen nukewa ac sokyak faf su ac orala ruf aryur fin mwet ac fin kosro.”

¹⁰ Ouinge eltal eis kutu apat ac tu ye mutal tokosra. Moses el sisak nu lucng, ac apat uh ekla faf su orala ruf aryur ke monin mwet ac kosro uh. ¹¹ Mwet orek inutnut uh koflana tuku nu ye mutal Moses, mweyen manolos wi afla ke faf, oana mwet Egypt nukewa ngia. ¹² Na LEUM GOD El akupaye nankal tokosra, tuh elan tia lungse lohngol Moses ac Aaron, oana ke LEUM GOD El tuh fahk nu sel Moses meet ah.

Af Yohk Kosra

¹³ Na LEUM GOD El fahk nu sel Moses, “Toangna lutu, kom in som tu ye mutal tokosra ac fahkang nu sel lah LEUM GOD lun mwet Hebrew

El fahk, ‘Fuhlela mwet luk in som, tuh elos in ku in alu nu sik. ¹⁴ Pacl se inge nga ac supwaot mwe ongoiya upa nukewa luk nu fom ac nu fin mwet fulat lom ac mwet lom, tuh kom fah etu lah wangin sie oana nga fin faclu nufon. ¹⁵ Nga funu srukak pouk in lain kom ac mwet lom ke mas, kowos lukun wanginla na pwaye. ¹⁶ Tusruktu sripa se sis nga lela kom in moulna, tuh in fahkak ku luk nu sum, ac inek in pwengelik nu fin faclu nufon. ¹⁷ Ne ouinge, kom srakna inse fulat ac tia lungse lela mwet luk uh in som. ¹⁸ Ke pacl se na inge lutu, nga fah oru sie af na matol ac af yohk kosra, su tia liyeyuk oemeet me in acn Egypt. ¹⁹ Inge sapkin tuh kosro nutum ac ma nukewa saya ma muta in imah uh in utukyak nu in lohm uh. Af yohk kosra ac fah kahki nu fin mwet ac kosro ma mutana in imae ac tia utukyak nu in lohm ah, ac elos nukewa fah misa.’” ²⁰ Kutu sin mwet fulat lal tokosra elos sangeng ke ma LEUM GOD El fahk inge, oru elos usak mwet kohs lalos ac kosro natulos nu in lohm ah. ²¹ A kutu mwet uh tia lohang nu ke ma LEUM GOD fahk, ac fuhlelana mwet kohs lalos ac kosro natulos in mutana in imae.

²² Na LEUM GOD El fahk nu sel Moses, “Sralak poum nu lucng, ac af yohk kosra fah kahki nu fin mutunfacl Egypt nufon — nu fin mwet, kosro, ac mwe yok in imae nukewa.”

²³ Ouinge Moses el srukak sikal lal ac kolak nu lucng, ac LEUM GOD El supweya pulahl ac af yohk kosra, ac sarom kasri nu in fohk uh. LEUM GOD El supweya ²⁴ af na matol ac yohk kosra,

ac oasr sarom yen nukewa. Paka se inge upa liki kutena paka ma sokyak meet in acn Egypt. ²⁵ Fin acn Egypt nufon, af upa se inge kunausla ma nukewa ma oan likinum ac in imae, weang mwet ac kosro — kunausla mabsrik nukewa ac koteya sak nukewa. ²⁶ Acn Goshen mukena, yen mwet Israel muta we, pa wangin af upa we.

²⁷ Tokosra el sapla solalma Moses ac Aaron, ac fahk nu seltal, “Nga sifacna fahkyuyak inge lah oasr ma koluk luk. LEUM GOD pa suwohs, ac nga ac mwet luk uh pa tafongla. ²⁸ Pre nu sin LEUM GOD, mweyen pulahl ac af yohk kosra inge arulana upala nu sesr! Nga wuleot in filikowosla in som. Kowos tia enenu in sifilpa muta yenu.”

²⁹ Moses el fahk nu sel, “Pacl se na nga illa liki siti uh, nga fah sralak pouk in pre nu sin LEUM GOD. Pulahl ac fah tui, ac ac fah wanginla af upa, tuh kom fah ku in etu lah faclu ma lun LEUM GOD. ³⁰ Tusrukta nga etu lah kom ac mwet fulat lom srakna tia sangeng sin LEUM GOD.”

³¹ Flax ac barley kunausyukla ke af upa sac, mweyen barley ah mwesrla ac flax ah tufacna fokla. ³² Tusrukta wangin wheat musalla, mweyen soenna kapak.

³³ Moses el som lukel tokosra, illa liki siti uh, ac sralak paol nu lucng ac pre nu sin LEUM GOD. Na pulahl wi af yohk kosra ah tui, ac tiana sifilpa af. ³⁴ Ke tokosra el liye ma sokyak uh, el sifilpa orekma koluk. El ac mwet fulat lal ah sifilpa akupaye nankalos. ³⁵ Na in oana ke LEUM GOD El tuh fahk nu sel Moses meet mu tokosra el ac

mau tia lela mwet Israel in som, ouinge el tiana lela.

10

Locust

¹ Na LEUM GOD El fahk nu sel Moses, “Fahla ac utyak nu ye mutual tokosra. Nga oru el ac mwet fulat lal uh in upa nankalos, ngan ku in oru mwenmen inge ye mutualos, ² oayapa tuh kowos in ku in srumun nu sin tulik nutuwos ac tulik nutin tulik nutuwos ke nga tuh oru mwet Egypt uh in oana mwet lalfon ke mwenmen ma nga oru. Na kowos nukewa fah etu lah nga pa LEUM GOD.”

³ Ouinge Moses ac Aaron som nu yorol tokosra ac fahk nu sel, “LEUM GOD lun mwet Hebrew El fahk, ‘Ac puta kac pacl kom ac tia akpusiselye kom nu sik? Fuhlela mwet luk in som tuh elos in ku in alu nu sik. ⁴ Kom fin srangesr na, nga ac use locust* puspis nu fin acn sum lutu. ⁵ Ac fah arulana pukanten, oru elos ac afunla fin fohk uh nufon. Elos ac fah kangla ma nukewa ma af upa sac tia kunausla, finne sak ma lula. ⁶ Elos ac nwakla lohm nukewa inkul sum, ac lohm nukewa sin mwet fulat lom ac mwet nukewa lom. Mwet matu lom nukewa tiana liye ma koluk ouingeemeet me.’ ” Na Moses el illa som.

⁷ Mwet fulat lal tokosra fahk nu sel, “Mwet se inge ac aklokoalokye kut nwe ngac? Tari fuhlela mwet Israel inge in som, elos in ku in alu nu sin LEUM GOD lalos. Ya kom tia liye lah acn Egypt arulana musalla?”

* **10:4** locust: liye ke Kalmen Kutu Kas.

8 Na folokinyukme Moses ac Aaron nu yorol tokosra, ac el fahk nu seltal, “Kowos ku in som ac alu nu sin LEUM GOD lowos. Tusruktu su ngac ac som an?”

9 Moses el topuk, “Kut nukewa ac som, tulik ac mwet matu wi pac. Kut ac us wen ac acn natusr, sheep ac nani natusr, ac cow natusr, mweyen kut enenu in oru sie kufwa in akfulatye LEUM GOD.”

10 Tokosra el fahk, “Nga fulahk ke LEUM GOD lah nga fah tiana fuhlela kom in us mutan ac tulik nutuwos! Kalem lah kowos akoo in tuyak lain kut. **11** Mo, tia ouingan! Mukul mukena ku in som ac alu nu sin LEUM GOD, fin pa ingan ma kowos lungse an.” Ke ma inge, Moses ac Aaron lillilla liki ye mutal tokosra.

12 Na LEUM GOD El fahk nu sel Moses, “Sralak poum nu fin acn Egypt in use locust uh. Elos fah tuku kangla ma nukewa ma kapak, ma tia musalla ke af yohk kosra sac.” **13** Ouinge Moses el kolak sikal lal ah, ac LEUM GOD El oru sie eng in tuhyak kutulap me, in uk acn we ke len ac fong nufon se. Ke lotutang tok ah, eng uh use locust uh. **14** Elos rirme afunla fin facl sac nufon. Un locust inge arulana matol liki kutena ma liyeyuk meet me, ku ac fah tia pac liyeyuk tok. **15** Elos afunla fin fohk uh nwe ke acn uh sroalsroalla kaclos. Elos kangla ma nukewa ma af yohk kosra sac tia kunausla — fokinsak nukewa ulun sak uh wi pac. Tia ma folfolsra se lula ke sak nukewa fin acn Egypt nufon.

16 Na tokosra el sulaklak pangnolma Moses ac Aaron ac fahk, “Nga oru ma koluk lain LEUM

GOD lowos ac lain kowos. ¹⁷ Ke ma inge, nunak munas nu sik ke pacl sefanna inge, ac pre nu sin LEUM GOD lowos Elan eisla mwe misa lulap se inge likiyu.” ¹⁸ Moses el som lukel tokosra ac pre nu sin LEUM GOD. ¹⁹ Ac LEUM GOD El ekulla eng uh nu ke sie eng na upa roto me, su orani nufon locust uh ac okla nu in Meoa Srusra. Tia siefanna locust lula in facl Egypt nufon. ²⁰ Tusrukta LEUM GOD El akupaye nunkal tokosra, ac el tia fuhlela mwet Israel in som.

Lohsr

²¹ Na LEUM GOD El fahk nu sel Moses, “Sralak poum nu lucng, ac sie lohsr na matoltol fah sunya acn Egypt, sie lohsr ma ku in puleyuk.” ²² Moses el sralak paol nu lucng, ac sie lohsr matoltol apneni Egypt nufon ke len tolu. ²³ Mwet Egypt tia ku in liye sie sin sie, ac wangin sie mwet illa liki lohm sel ke pulan pacl sac. A funu mwet Israel, oasr kalem yen elos muta we.

²⁴ Tokosra el pangnol Moses ac fahk nu sel, “Kowos ku in som ac alu nu sin LEUM GOD. Mutan ac tulik an ku in wi kowos som. Tusrukta sheep, nani, ac cow nutuwos an ac tia wi.”

²⁵ Moses el topuk, “Fin ouingan, kom enenu in srukak kosro mwe kisa, ac mwe kisa firir, tuh kut in kisakin nu sin LEUM GOD lasr. ²⁶ Mo! Kut ac us na kosro natusr uh wi kut — tia sokofanna ac muta. Kut sifacna pa ac sole kosro ma fal ke pacl kut alu nu sin LEUM GOD lasr. Kut ac tia etu lah kosro fuka kut ac kisakin nu sel nwe ke kut sun acn we.”

²⁷ LEUM GOD El akupaye nunkal tokosra, ac el tiana fuhlelosla in som. ²⁸ El fahk nu sel Moses, “Tiok liki ye mutuk! Taran ngan tia sifilpa liyekomyak. Len se nga ac liye komyak uh, kom ac misa!”

²⁹ Moses el topuk, “Pwaye sum. Kom ac fah tia sifilpa liyeyu.”

11

Moses El Fahkak Misa Lun Wounse

¹ Na LEUM GOD El fahk nu sel Moses, “Mwe ongoiya sefanna lula nga fah sang nu sel Tokosra Egypt ac mwet lal. Tukun ma sacn el ac filikowosla in som. Aok, el ac sap ku nu suwos nukewa in som liki acn se inge. ² Inge kaskas nu sin mwet Israel ac fahk nu selos nukewa, mukul ac mutan, in ngisre sin mwet tulan lalos ke mwe naweyuk gold ac silver.” ³ LEUM GOD El oru tuh mwet Egypt uh in akfulatyel mwet Israel. In nunak lun mwet fulat ac mwet Egypt nukewa, Moses el sie mwet kol na fulat.

⁴ Na Moses el fahk nu sel tokosra, “LEUM GOD El fahk, ‘Ke infulwen fong uh, nga ac fahsr sasla facl Egypt, ⁵ ac wounse mukul nukewa in Egypt fah misa, mutawauk sin wounse natul tokosra, su ac fah tokosra tukum, nwe ke wounse mukul nutin mutan kulansap se su muta ke nien itat wheat. Wounse mukul nutin cow nukewa fah misa pac. ⁶ Ac fah oasr tung lulap ngisyak fin acn Egypt nufon, ma tia lohngyuk emeet me, ac ac fah tia pac sifil lohngyuk tok. ⁷ A wangin sokofanna kosro ngalngul ac woi mwet Israel ku kosro natulos. Na kowos fah etu lah nga, LEUM

GOD, pa sraclik mwet Egypt ac mwet Israel.’”
⁸ Moses el aksafyela sramsram lal ke el fahk mu, “Mwet fulat lom nukewa ac fah tuku nu yuruk ac faksufi ye mutuk, ac elos ac fah kwafe sik in us mwet luk nukewa som. Toko, nga fah som.” Na Moses el som lukel tokosra ke kasrkusrak lulap.

⁹ LEUM GOD El tuh fahk nu sel Moses, “Tokosra el ac tiana lohng kom, tuh nga fah ku in akpusye mwenmen luk in facl Egypt.” ¹⁰ Moses ac Aaron orala mwenmen inge nukewa ye mutal tokosra, tusruktu LEUM GOD El akupaye nankal, elan tia fuhlela mwet Israel in som liki facl sel.

12

Alukela Se Meet

¹ LEUM GOD El kaskas nu sel Moses ac Aaron in acn Egypt, ac fahk, ² “Malem se inge kowos fah oru tuh in malem se emeet ke yac nu suwos. ³ Sang oakwuk inge nu sin mwet Israel nukewa: Ke len aksingoul in malem se inge, kais sie mukul enenu in sulela soko sheep fusr ku soko nani fusr nu sin mwet in lohm sel in mongo kac. ⁴ Fin sou lal uh supusla in kang kosro fon soko, na sou lal ac sou atulani lal ku in tukeni kac, na elan kitalik in fal nu ke pisen mwet uh ke lupa ma elos ac ku in kangla. ⁵ Kom ku in sulela soko sheep mukul ku soko nani mukul, tusruktu matwa in yac se, ac in wangin ma koluk ke manol. ⁶ Na ke eku in len aksingoul akosr in malem sac, mwet Israel nukewa fah uniya kosro solla uh. ⁷ Mwet an fah eis kutu srah kac ac sang mosrwela sru

lukwa ke mutunoa, ac acn lucng ke mutunoa, ke lohm nukewa ma kosro inge ac fah mongola we.

⁸ In fong sac ikwa uh ac fah manman, na mwet uh fah kang wi mahsrik mwen ac bread wangin mwe pulol kac. ⁹ Nikmet kang ikwa inge fin takmwek ku poel, a enenu in fonna manmanla, wi na sifa, nia, ac koanonsia. ¹⁰ Kowos fah tia filiya kutena ip kac nu ke lututang. Fin oasr ma lula, kowos fah esukak. ¹¹ Kowos in nuknukyang ac fahlukyang akola nu ke fahla, ac sikal lowos in oan inpouwos, na kowos in mongo aksaya. Pa inge Kufwen Alukela se meet in akfulatyeyu, nga LEUM GOD.

¹² “Ke fong sac nga fah fahsr sasla fin acn Egypt, ac nga fah uniya wounse mukul nukewa sin mwet ac sin kosro, ac nga fah kai god nukewa lun acn Egypt. Nga pa LEUM GOD. ¹³ Srah fin mutunoa uh pa ac akilanya lohm ma kowos muta loac. Ke nga ac liye srah, nga fah aliki kowos ac fah tia oru kutena ma upa nu suwos ke nga ac kalyei mwet Egypt. ¹⁴ Kowos fah akfulatyen se inge tuh in sie len in kufwa mutal, in akesmakinye kowos ke ma nga, LEUM GOD, tuh orala. Kowos, ac fwilin tulik nutuwos nukewa fahsru, in akfulatyen se inge nwe tok.”

Kufwen Bread Tia Akpulol

¹⁵ LEUM GOD El fahk, “Kowos fah tia kang kutena bread ma oasr mwe pulol kac ke len itkosr — kang bread ma wangin mwe pulol kac mukena. Kowos fah sisla mwe pulol nukewa in

12:14 12:14–20; Exo 23:15; 34:18; Lev 23:6–8; Oek 28:17–25; Dut 16:3–8

lohm suwos an ke len se meet, tuh inmasrlon len itkosr inge fin oasr sie mwet kang bread orekla ke mwe pulol, mwet sacn ac fah tia sifilpa oaoa mu mwet luk. ¹⁶ Ke len se meet oayapa len se akitkosr kowos fah tukeni in alu. Wangin orekma in orek ke len luo ingan, sayen in akoeyuk mwe mongo. ¹⁷ Kowos in karinganang ac oru na Kufwen Bread Tia Akpulol se inge, mweyen pa inge len se nga tuh usla sruf lowos liki Egypt. In pacl nukewa fahsru, kowos fah akfulatye len se inge tuh in sie len in orek kufwa. ¹⁸ Mutawauk ke eku in len aksingoul akosr in malem se meet, nwe ke eku in len aklongoul sie, kowos fah tia mongo kutena bread ma orek ke mwe pulol. ¹⁹ Ac fah wangin mwe pulol in koneyukyak in lohm suwos ke lusen len itkosr. Tuh kutena mwet fin mongo ke ma oasr mwe pulol kac, finne mwetsac se ku sie su isusla fin acn uh, ac fah wutiyukla el liki walil lun mwet Israel. ²⁰ Kowos fah tia kang ma oasr mwe pulol kac. In lohm suwos nukewa, kowos fah kang bread wangin mwe pulol kac.”

Kufwen Alukela Se Emeet

²¹ Na Moses el solani mwet kol nukewa lun Israel ac fahk nu selos, “Kais sie suwos fah sulela soko sheep fusr ku soko nani fusr ac uniya, tuh sou lowos fah ku in akfulatye Kufwen Alukela. ²² Eis sie lahn sak hyssop,* isongya nu ke srah ma oan in sie pol, ac sang mosrwela sru ac sak lucng ke mutunoa in lohm suwos. Wangin sie suwos fah illa liki lohm suwos nwe ke lututang.

* **12:22** hyssop: liye ke Kalmen Kutu Kas.

²³ Ke pacl se LEUM GOD El ac fahsr sasla in acn Egypt in uniya mwet Egypt, El ac fah liye srah ke sru ac acn lucng ke mutunoa suwos, ac tia fuhlela Lipufan lun Misa in utsyak nu in lohm suwos in unikowosi. ²⁴ Kowos ac tulik nutuwos fah akos ma sapkinyuk inge nwe tok. ²⁵ Kowos in oru na kufwa se inge ke pacl se kowos ac ilyak nu in facl se su LEUM GOD El wuleot in asot in suwos. ²⁶ Ke tulik nutuwos ac siyuk suwos, ‘Mea kalmen ma kowos muta oru ke kufwa se inge?’ ²⁷ kowos fah fahk mu, ‘Pa inge mwe kisa lun Alukela in akfulatye LEUM GOD, mweyen El fahsr alukela lohm nukewa sin mwet Israel in acn Egypt ke El tuh uniya mwet Egypt, a El tia unikuti’”

Mwet Israel elos epasr ac alu. ²⁸ Na elos som ac oru oana ma LEUM GOD El sapkin nu sel Moses ac Aaron.

Misa Lun Wounse

²⁹ Ke infulwen fong LEUM GOD El onela wounse mukul nukewa in acn Egypt, mutawauk na ke wounse nutin tokosra, su ac fah mau tokosra tokol, na nwe ke wounse mukul nutin mwet ma kaul in presin. Ma soko isusla oemeet nutin kosro nukewa wi pac anwuki. ³⁰ In fong sac, tokosra, mwet fulat lal, ac mwet Egypt nukewa ngutalik. Oasr tung lulap ngisyak in acn Egypt nufon, mweyen oasr mwet misa in lohm nukewa. ³¹ In fong sacna, tokosra el solalma Moses ac Aaron ac fahk nu seltal, “Komtal ac mwet Israel nukewa, fahla liki acn sik uh! Fahsrot ac alu nu sin LEUM GOD, oana ke kowos

kwafe an. ³² Us sheep, nani, ac cow nutuwos ac som. Oayapa pre tuh in akinsewowoyeyuk nga.”

³³ Mwet Egypt uh salka mwet uh in sulaklak som liki mutunfacl sac. Elos fahk, “Kowos fin tia som, kut nukewa ac misa.” ³⁴ Ouinge mwet uh nwakla pan in manman lalos ke flao ma wangin mwe pulol kac, nokmani ke nuknuk, ac lippisauk ac us. ³⁵ Mwet Israel oru oana Moses el tuh fahk, ac ngisre sin mwet Egypt ke mwe naweyuk gold ac silver, ac oayapa nuknuk. ³⁶ LEUM GOD El oru tuh mwet Egypt in akfulatye mwet uh ac sang nu selos ma elos siyuk. Ouinge mwet Israel elos us mwe kasrup lun mwet Egypt ac som.

Mwet Israel Som Liki Egypt

³⁷ Mwet Israel mukuiyak ac fahsr liki acn Rameses nu Sukkoth. Ac oasr mukul onfoko tausin ma, sayen mutan ac tulik. ³⁸ Oasr pac mwetsac puspis welulos som, wi pac un sheep, nani ac cow puspis. ³⁹ Elos umunla bread ke flao aryarak ma elos us tuku Egypt me ma wangin mwe apkulal kac, mweyen lillilla elos liki acn Egypt ke tia suyak, pa oru srikla pac lalos in akoo ma nalos ku sang mwe pulol nu ke flao.

⁴⁰ Mwet Israel uh tuh muta yac angfoko tolngoul in Egypt. ⁴¹ Ke na len safla ke yac angfoko tolngoul, sruf nukewa ke mwet lun LEUM GOD illa liki facl Egypt. ⁴² Fong sac pa LEUM GOD El tuh tawi ac usalosla liki acn Egypt. Na oru mwet Israel elos srela fong se inge ke yac nukewa tuh elos in tawi ac akfulatye nu sin LEUM GOD.

Oakwuk Ke Kufwen Alukela

⁴³ LEUM GOD El fahk nu sel Moses ac Aaron, “Pa inge oakwuk ke Kufwen Alukela: Wangin mwetsac fah kang mwe mongo ke Kufwen Alukela, ⁴⁴ tusrukutu kutena mwet kohs su kowos molela ke mani, ku in mongo kac kowos fin kosralosla meet. ⁴⁵ Wangin mwet fahsr, ku mwet orekma su eis molo, ku in mongo kac. ⁴⁶ Mwe mongo nukewa fah mongola in lohm se na ma akoeyuk we uh. In tia utukla nu likinuma, ac nikmet koteya kutena sri ke kosro inge. ⁴⁷ Mwet Israel nukewa fah akfulatyne kufwa se inge. ⁴⁸ Fin oasr sie mwetsac mutala inmasrlowos, ac el lungse wi akfulatyne Kufwen Alukela in sunakin LEUM GOD, lela el ac mukul nukewa in lohm sel in kosrala meet. Na el ac fah oana sie mwet isusla in facl Israel, ac el fah ku in wi ipeis ke kufwa uh. Mwet ma tia kosrala tia ku in wi mongo kac. ⁴⁹ Ma sap inge ma nu sin mwet nukewa su isusla mwet Israel, ac oayapa nu sin mwetsac su mutala inmasrlowos.” ⁵⁰ Ouinge mwet Israel nukewa elos oru oana ma LEUM GOD El sapkin nu sel Moses ac Aaron. ⁵¹ Ke len sac LEUM GOD El pwanla sruf nukewa lun Israel liki facl Egypt.

13

Wounse Nukewa In Sriyukla Nu Sin God

¹ LEUM GOD El fahk nu sel Moses, ² “Srela wounse mukul nukewa nu sik, tuh wounse mukul nutin mwet Israel ac wounse mukul nutin kosro ac fah ma nutik.”

Kufwen Bread Tia Akpulol

³ Moses el fahk nu sin mwet uh, “Esam len se inge — len se ma kowos tuh illa liki facl Egypt, acn se ma kowos tuh mwet kohs we. Pa inge len se ma LEUM GOD El uskowosme ke ku lulap lal. Kowos fah tia mongo bread pulol ke len se inge. ⁴ Kowos ac som liki Egypt ke len se inge ke malem se meet, malem in Abib.* ⁵ LEUM GOD El oru sie wulela ku nu sin mwet matu lowos meet ah mu El ac sot acn sin mwet Canaan, mwet Hit, mwet Amor, mwet Hiv, ac mwet Jebus tuh in acn suwos. Ke El ac uskowosla nu in acn sac, sie facl mut ac kasrup fohk we, kowos fah akfulatye len in kufwa se inge ke malem se meet in yac nukewa. ⁶ Ke len itkosr kowos fah mongo bread wangin mwe pulol kac, ac ke len se akitkosr kowos fah orek kufwa in akfulatye LEUM GOD. ⁷ Ke len itkosr kowos fah tia mongo bread ma orekla ke mwe pulol. Ac fah wangin mwe pulol ku bread pulol in kutena acn in facl suwos. ⁸ Ke mutaweyen len in kufwa uh, kowos in aketeya nu sin wen nutuwos lah kowos oru ma inge nukewa ke sripen ma LEUM GOD El oru nu suwos ke kowos illa liki facl Egypt. ⁹ Len in kufwa se inge ac fah sie mwe esmakin, oana mwe esmakin ma kowos kapriya ke pouwos ku ke motonsruwos. Ac fah akesmakyé kowos in kalwenina in fahkak ac lutí Ma Sap lun LEUM GOD, mweyen LEUM GOD El uskowosme liki facl Egypt ke ku lulap lal. ¹⁰ Kowos in oru na kufwa se inge ke pacl srisrsrisri nu kac ke kais sie yac.

* **13:4** Abib: liye ke Kalmen Kutu Kas.

Wounse

¹¹ “LEUM GOD El ac uskowosme nu in facl sin mwet Canaan, oana El tuh orek wulela ku kac nu suwos ac mwet matu lowos meet ah. Ke El ac sot facl sacn nu suwos, ¹² kowos fah srela wounse mukul nukewa nutuwos nu sin LEUM GOD, oayapa wounse mukul nutin kosro nutuwos ac fah ma lun LEUM GOD. ¹³ Kais soko wounse mukul nutin donkey nutuwos an kowos ac moli ke soko sheep fusr. Kowos fin tia lungse moli, na koteya kwawal. Kowos enenu na in molela wounse mukul nukewa nutuwos uh. ¹⁴ In pacl fahsru uh, ke wen nutuwos ac siyuk suwos, ‘Mea kalmen ma inge?’ kowos fah topkolos mu, ‘LEUM GOD El tuh uskutme ke ku lulap lal liki facl Egypt, acn se ma kut tuh mwet kohs we. ¹⁵ Ke pacl se tokosra lun acn Egypt el akupaye nankal ac tia filikutla in som, LEUM GOD El uniya wounse mukul nukewa nutin mwet Egypt, ac wounse mukul nukewa nutin kosro. Pa pwanang kut kisakin wounse mukul nutin kosro uh nu sin LEUM GOD, a kut molela wounse mukul natusr uh. ¹⁶ Ouiya se inge ac fah sie mwe esmakin, oana sie ma kapiryang nu ke pouwos ku nu ke motonsruwos. Ac fah mwe esmakin ke LEUM GOD El tuh uskutme liki Egypt ke ku lulap lal!””

Sru In Pukunyeng Ac Sru In E

¹⁷ Pacl se ke tokosra lun Egypt el fuhlela mwet uh in som, God El tia usalos ke inkanek soko ma ut weacn uh nu Philistia, finne pa fototo uh. God El fahk mu, “Nga tia lungse mwet uh in ekulla nunak lalos ac folok nu Egypt ke elos

liye lah elos ac enenu in mweuni mwet lokoalok lalos.” ¹⁸ Ouinge El kololos ke inkanek na loeloes in acn mwesis ma som nu Meoa Srusra. Ke mwet Israel elos illa liki Egypt elos us kufwen mweun natulos.

¹⁹ Moses el us srel Joseph welul, oana ke Joseph el tuh arulana wili nu sin mwet Israel ac fahk, “Pacl se God El ac uskowosla liki facl se inge, kowos fah us srik in wi kowos som.”

²⁰ Mwet Israel som liki acn Sukkoth ac tulokunak lohm nuknuk selos in acn Etham, sisken yen mwesis. ²¹ Ke len, LEUM GOD El fahsr meet lukelos ke sie sru in pukunyeng in akkalemye nu selos acn elos ac ut we, ac ke fong uh El fahsr meet lukelos ke sie sru in e, in sang kalem nu selos. Ouinge elos ku in fahsr ke fong ac ke len. ²² Sru in pukunyeng uh fahsr meet lukelos pacl nukewa ke len, ac sru in e uh ke fong.

14

Fahla Sasla In Meoa Srusra

¹ Na LEUM GOD El fahk nu sel Moses, ² “Fahk nu sin mwet Israel elos in folokla ac tulokunak lohm nuknuk selos fototo nu Pi Hahiroth, su oan inmasrlon Migdol ac Meoa Srusra, ac apkuran nu Baal Zephon. ³ Tokosra Egypt el ac nunku mu mwet Israel elos tuhlac putakusa, ac yen mwesis uh sruokolosi elos tia ku in sun acn elos fahsr nu we. ⁴ Nga ac sifilpa akupaye nankal tokosra, ac el ac fah ukwe kowos. Kutangla luk nu sel tokosra ac un mwet mweun lal uh fah oru mwet uh in akfulatyeyu. Na mwet Egypt fah etu lah

nga pa LEUM GOD.” Mwet Israel elos oru oana ma sapkinyuk nu selos.

⁵ Ke fwackyang nu sin tokosra lun Egypt lah mwet uh kaingla, el ac mwet fulat lal aolla nunak lalos ac fahk, “Mea se kut oru ah, ku kut fuhlela mwet Israel in kaingla, ac inge wangin mwet kohs in orekma nu sesr!” ⁶ Tokosra el sap in akoeyukla chariot in mweun okoal, ac un mwet mweun lal in wi pac akola. ⁷ El mukuiyak ke chariot onfoko ma arulana wo, wi pac chariot nukewa saya, ac oasr captain fin chariot inge nukewa. ⁸ LEUM GOD El akupaye nunkal tokosra, ac el ukwe mwet Israel su pulaik in fahsr ye koko lun LEUM GOD. ⁹ Un mwet mweun lun Egypt, wi horse ac chariot nukewa ac mwet kasrusr fac, elos ukwala mwet Israel ac sonolos yen elos aktuktuk we sisken Meoa Srusra, apkuran nu Pi Hahiroth ac Baal Zephon.

¹⁰ Ke mwet Israel liyauk lah tokosra Egypt ac un mwet mweun lal takla tuku in lainulos, elos tuninfongla ac wowoyak nu sin LEUM GOD tuh Elan kasrelos. ¹¹ Elos fahk nu sel Moses, “Ya wangin kulyuk in acn Egypt, pa kom uskutme nu yen mwesis kut in misa we? Efu kom ku oru ouinge nu sesr ac uskutme liki acn Egypt? ¹² Ya kut tuh tia fahk nu sum meet liki kut mukuiyak ah lah ma inge ac mau sikuay? Kut tuh fahk kom in tia nunku kacs — mansis kut in mwet kohs na nu sin mwet Egypt. Ac wona kut in mwet kohs we liki na in misa inge yen mwesis uh.”

¹³ Moses el topuk, “Nikmet sangeng! Tu na ku, ac kowos fah liye ma LEUM GOD El ac fah oru in molikowos misenge. Kowos fah tia sifilpa liye

mwet Egypt inge. ¹⁴ LEUM GOD El ac aol kowos in mweun, ac wanginna ma kowos ac enenu in oru.”

¹⁵ LEUM GOD El fahk nu sel Moses, “Efu kom ku kwafe nu sik nga in kasrekowos? Fahk nu sin mwet uh in fahsr nu meet. ¹⁶ Kolak sikal lom ac asroela nu fin meoa. Kof uh ac fah fahsrelik, ac mwet Israel fah ku in fahsr sasla in meoa fin acn pao. ¹⁷ Nga fah akupaye nankan mwet Egypt tuh elos in ukwekowoswot, ac Inek ac fah pwengpeng ke kutangla luk facl tokosra ac un mwet mweun lal, wi chariot ac mwet kasrusr fac kewa. ¹⁸ Pacl se nga ac kutangulosla, mwet Egypt fah etu lah nga pa LEUM GOD.”

¹⁹ Lipufan lun God, su nuna fahsr meet liki un mwet mweun lun Israel, el somla ac fahsr tokolos. Sru in pukunyeng sac mukuila nu ²⁰ inmasrlon mwet Egypt ac mwet Israel. Pukunyeng sac oru lohsr nu sin mwet Egypt, a sang kalem nu sin mwet Israel, pwanang u lulap luo inge koflana apkuraneni nu sie fong nufon se.

²¹ Moses el asroela paol nu fin meoa, ac LEUM GOD El oru tuh sie eng upa kutulap me in akfahsryelik kof uh. Eng sac tuh ke fong fon se, ac ekulla meoa uh nu ke acn pao. Kof uh fahsrelik ²² ac mwet Israel fahsr sasla meoa fin acn pao, ac kof uh tuyak lac lac, sinkaeak acn elos fahsr we. ²³ Mwet Egypt ukwalos ac alfokfoklana tokolos nu in meoa uh, wi horse ac chariot nukewa, ac elos su kasrusr fac. ²⁴ Meet liki na kusrun len sikyak, LEUM GOD El ngeti liki sru in e ac pukunyeng sac nu fin un mwet

mweun lun Egypt, ac oru elos arulana sangeng ac fohsak. ²⁵ El oru tuh wheel in chariot okoalos in fulfuli, pwanang upa na elos in kasrusr. Mwet Egypt fahk, “Kut kaingla! LEUM GOD El mweun ke mwet Israel lain kut.”

²⁶ LEUM GOD El fahk nu sel Moses, “Asroela poum nu fin meoa, na kof uh fah folokeni nu fin mwet Egypt ac chariot okoalos ac mwet su muta fac.” ²⁷ Ouinge Moses el asroela paol nu fin meoa uh, ac ke lenelik kof uh folokeni in oana meet ah. Mwet Egypt elos strike in kaingla liki kof uh, tuh LEUM GOD El siselosyang nu in meoa uh. ²⁸ Kof uh folokeni ac afunla chariot, mwet us horse uh, ac un mwet mweun lun Egypt su ukwe mwet Israel nu in meoa uh. Wangin sie selos moul. ²⁹ A mwet Israel fahsr sasla in meoa fin acn pao, ac kof uh tuyak lac lac sinkaeak acn elos fahsr we.

³⁰ LEUM GOD El molela mwet Israel liki mwet Egypt ke len sac, ac mwet Israel elos liye ke elos alapelik oan misa wekof uh. ³¹ Ke mwet Israel liye lah yoklana ku su LEUM GOD El oru in sang kutangla mwet Egypt, elos tu na in oela sin LEUM GOD, ac elos lulalfongi LEUM GOD, ac oayapa Moses mwet kulansap la.

15

On Lal Moses

¹ Na Moses ac mwet Israel onkakin on soko inge nu sin LEUM GOD:

“Nga fah on nu sin LEUM GOD mweyen El kutangla ke sie kutangla wolana;

- El sisla horse uh ac mwet kasrusr fac nu in
meoa.
- ² Leum God El nien molela na ku luk,
El pa moliyula.
El God luk, ac nga fah kaksakunul.
El God lun papa tumuk, ac nga fah onkakin
ku fulat jal.
- ³ LEUM GOD El oana sie mwet mweun,
Inel pa LEUM GOD.
- ⁴ “El sisla un mwet mweun lun Egypt ac chariot
uh nu in meoa,
Captain ma sumat emeet elos walomla in
Meoa Srusra.
- ⁵ Meoa loallana afnulosla;
Elos tili nwe kapin meoa uh oana eot uh.
- ⁶ “LEUM GOD, lac poum layot wolana ac kulana,
Lac poum layot foklalik mwet lokoalok in ip
srisrik.
- ⁷ Ke kutangla kulana, kom siselosla su lain kom;
Ke follana lun kasrkusrak lom, kom esuku-
losyak oana mah pao.
- ⁸ Kom uk fin meoa uh ac kof uh ilusyukyak fulat
nu lucng;
Tuyak suwohs oana sinka se;
Acn loallana meoa uh kekela.
- ⁹ Mwet lokoalok el fahk, ‘Nga fah ukwalos ac
sruokolosi.
Nga fah kitalik mwe kasrup lalos ac eis ma
nukewa nga lungse;
Nga fah fwacula cutlass nutik uh, ac eisla ma
lalos nukewa.’
- ¹⁰ Tusrukta ke mong sefanna lom, LEUM GOD,
na mwet Egypt uh walomla;

- Elos tili oana lead in kof pulkulak.
- 11 “O LEUM GOD, su inmasrlon god uh oana kom?
 Su oana kom in mutal wolana lom?
 Su ku in oru mwenmen ac orekma kulana
 oana kom?
- 12 Kom asroela lac poum layot,
 Ac faclu okomla mwet lokoalok lasr.
- 13 Ke sripen lungse kawil lom, kom oaru ac
 pwanla mwet su kom molela;
 Ke ku lom, kom pwanulos nu ke facl mutal
 sum.
- 14 Mutanfahl uh lohng kac, ac elos rarrar ke
 sangeng;
 Mwet Philistia elos keok ke tuninfong lalos.
- 15 Mwet kol lun Edom elos wi pac tuninfongla;
 Mwet kulana lun Moab elos rarrar;
 Ac wanginla pulaik lun mwet Canaan.
- 16 Tuninfong ac fosrnga putati nu faclos.
 Ke elos liye po kulana lom, O LEUM GOD,
 Elos koflana mukuikui, oana eot uh,
 Nwe ke na mwet lom, su kom molela liki
 kohs,
 Elos takla fahsr alukelosla.
- 17 Kom usalosme ac oakelosi fineol sum,
 Acn se su kom, LEUM GOD, sulela in nien
 muta lom,
 Sie acn mutal su kom sifacna musaela.
- 18 LEUM GOD, kom ac fah tokosra nwe tok ma
 pahtpat.”

On Lal Miriam

- 19 Mwet Israel fahsr sasla in meoa fin acn pao.
 Tusruktu pacl se chariot lun Egypt wi horse uh ac
 mwet kasrusr fac tuh som nu in meoa uh, LEUM
 GOD El folokoneni kof uh nu faclos ac afnulosla.

20 Mutan palu Miriam, su ma wial Aaron, el eis tambourine natul, ac mutan nukewa wi fahsr tokol. Elos srital ke tambourine ac onsrosro. **21** Miriam el yuk soko on in topkolos:

“Kowos on nu sin LEUM GOD, mweyen El ku-tangla ke sie kutangla wolana.
El sisla horse uh ac mwet kasrusr fac nu in meoa.”

Kof Mwen

22 Na Moses el pwanla mwet Israel liki Meoa Srusra nu yen mwesis Shur. Elos fahsr len tolu yen mwesis, ac tiana konauk kof. **23** Na elos tuku nu ke sie acn pangpang Marah, tusruk tu kof we arulana mwen, oru elos tia ku in nim, pa sripa se sis acn sac pangpang Marah.* **24** Mwet uh torkaskas nu sel Moses ac siyuk, “Mea kut ac nim uh?” **25** Moses el insianaung in pre nu sin LEUM GOD, ac LEUM GOD El akkalemye nu sel sie polosak. Na Moses el sisang nu inkof uh, ac kof uh ekla ku in nimnim.

In acn Marah LEUM GOD El sang ma sap nu selos tuh elos in moul kac, ac oayapa El srikalos we. **26** El fahk, “Kowos fin arulana porongeyu, ac oru ma suwohs ye mutuk, ac liyaung ma nga sapkin, ac akos kas luk, na nga fah tia kai kowos ke kutena mas upa oana nga tuh oru nu sin mwet Egypt. Nga LEUM GOD, su akkeye kowos.”

27 Toko elos tuku nu Elim, acn se ma oasr unon singoul luo ac sak palm itngoul we. Elos tulokunak iwen aktuktuk selos wekof uh.

* **15:23** Marah: kalmen kas Hebrew se inge pa “mwen”.

16

Mwe Mongo Lucng Me

¹ Na un mwet Israel nukewa mukuiyak liki acn Elim, ac ke len aksingoul limekosr in malem se akluo tukun elos illa liki Egypt, elos tuku nu ke yen mwesis Sin, su oan inmasrlon Elim ac Sinai.

² Ingo yen mwesis elos nukewa torkaskas nu sel Moses ac Aaron ³ ac fahk nu seltal, “LEUM GOD El funu unikuti na Egypt lukun wona. Kut lukun mutana mongo ikwa ac bread nwe ke na kut kihpi. A komtal uskutme nu in acn mwesis se inge ac oru kut in misa ke masrinsral.”

⁴ LEUM GOD El fahk nu sel Moses, “Inge nga ac oru mwe mongo in kahkma inkusrao me nu suwos nukewa. Len nukewa mwet uh ac fah tufoki ac sifani ma fal nu ke len se. In ouiya se inge nga fah srikalos in liye lah elos ac oru oana ma nga sapkin. ⁵ Ke len se akonkosr elos in use sunun len luo ac akmolyela.”

⁶ Ouinge Moses ac Aaron fahk nu sin mwet Israel nukewa, “Oyeku kowos fah etu lah LEUM GOD pa uskowosme liki Egypt. ⁷ Lututang kowos ac liye kalem wolana su fahkak lah LEUM GOD El oasr yorosr. El lohng torkaskas lowos lainul — aok lainul ac tia lain kut, mweyen kut oru na ma El sapkin nu sesr uh.” ⁸ Na Moses el fahk, “LEUM GOD pa ac sot ikwa nowos ke eku, ac lupan bread ma kowos enenu ke lotutang, tuh El lohng tari lupan torkaskas lowos lainul. Pacl kowos torkaskas lain kut uh, pwayeiya uh kowos torkaskas lain LEUM GOD.”

⁹ Moses el fahk nu sel Aaron, “Fahk nu sin sruf nukewa lun mwet Israel elos in tuku ac tu ye mutun LEUM GOD, tuh El lohng tari torkaskas lalos.” ¹⁰ Ke Aaron el kaskas nu sin sruf nukewa, elos ngetla nu yen mwesis, ac in kitin pacl ah na kalem wolana lun LEUM GOD sarmelik in pukunyeng se. ¹¹ Na LEUM GOD El fahk nu sel Moses, ¹² “Nga lohng tari torkaskas lun mwet Israel. Fahk nu selos lah ke eku nukewa ac fah oasr ikwa nalos, ac ke lotutang nukewa elos ac fah eis lupan bread ma elos enenu. Na elos ac fah etu lah nga, LEUM GOD, pa God lalos.”

¹³ Ke ekela sie u lulap ke won quail sohkma lucng me, ac afunla acn nukewa ke nien aktuktuk uh, ac ke lotutang aunfong uh nwakla acn mwet uh muta we. ¹⁴ Ac ke aunfong uh wanginla, oasr ma na minini ac fisrasrsrasr se oan infohk uh yen mwesis uh. Arulana fisrasr in mokutkuti. ¹⁵ Ke mwet Israel elos liyauk, elos tiana etu lah mea se, ac elos asiyuki sie sin sie, “Mea se inge?”

Moses el fahk nu selos, “Pa inge mwe mongo ma LEUM GOD El sot kowos in mongo kac. ¹⁶ LEUM GOD El sapkin tuh kais sie suwos in sifani lupan na ma el enenu — quart luo nu sin kais sie mwet ke sou se.”

¹⁷ Mwet Israel elos oru ouinge — kutu sifani yohk, ac kutu srik. ¹⁸ Ke elos srikeya, mwet ma sifani yohk uh tia alukela ma fal, ac mwet ma sifani srik tia pac srik liki ma fal. Kais sie selos sifani fal na nu ke lupan enenu lalos. ¹⁹ Moses el fahk nu selos, “Wangin sie mwet fah karingin kutu ma inge nu ke len se tok ah.” ²⁰ A kutu sin

mwet uh tia lohngol Moses ac likiya kutu nu ke len tok ah. Ke lotutang tok ah, ma inge sessesla ke ulac ac pusrosrak, na Moses el kasrkusrak selos. ²¹ Lotutang nukewa kais sie mwet sifauk fal nu ke lupa el enenu; ac ke faht uh foli ma lula fin fohk uh kofelik.

²² Ke len se akonkosr elos sifani mwe mongo pacl luo yohk liki len saya uh — quart akosr nu sin kais sie mwet. Mwet kol ke sruf nukewa lun mwet Israel elos tuku ac srumun ma inge nu sel Moses, ²³ na el fahk nu selos, “LEUM GOD El sapkin tuh lutu sie len in mongla mutal, sriyukla in akfulatyal. Omunla ma kowos lungse umin, ac poeleak ma kowos ke poeli. Kutena ma lula fah orekeni in oan nu lutu.” ²⁴ Ouinge elos orani ma lula nu ke len tok ah, in oana ma Moses el sapkin, na tiana pusrosrak ku ulauk. ²⁵ Moses el fahk, “Kang ma inge misenge mweyen misenge len Sabbath, sie len sriyukla nu sin LEUM GOD, ac kowos ac tia konauk kutena mwe mongo likin acn in aktuktuk uh. ²⁶ Kowos enenu in sifani mwe mongo ke len onkosr, tusruktu len se akitkosr len in mongla se, na ac fah wangin mongo sifeyukeni ke len sac.”

²⁷ Ke len se akitkosr kutu sin mwet uh illa in suk mwe mongo, a wangin ma elos konauk. ²⁸ Na LEUM GOD El fahk nu sel Moses, “Putaka pacl kowos mwet uh ac srangesr in akos ma nga sapkin uh? ²⁹ Esam lah nga, LEUM GOD, sot sie len in mongla nu suwos, ac ke sripa se inge ke len akonkosr nukewa nga fah sot mwe mongo ma fal nu ke len luo. Mwet nukewa in mutana

yen el muta we ke len se akitkosr ac tia som liki lohm sel.” ³⁰ Ouinge mwet uh tia orekma ke len se akitkosr.

³¹ Mwet Israel elos pangon mwe mongo sac manna.* Mwe mongo sac oana fita fasrfasr na srisrik se, ac emah uh oana eman flao minini orekla ke honey. ³² Moses el fahk, “LEUM GOD El sapkin tuh kut in karinganang kutu manna inge tuh fwilin tulik natusr in ku in liye mwe mongo ma El sang kite kut yen mwesis ke El uskutme liki acn Egypt.” ³³ Moses el fahk nu sel Aaron, “Eis sie sufa, ac sang luo quart in manna nu loac, na filiya ye mutun LEUM GOD in karinginyukyang nu sin fwil natusr tok uh.” ³⁴ Oana ma LEUM GOD El sapkin nu sel Moses, ouinge Aaron el filiya sufa sac mutun Tuuptup in Wuleang, tuh in ku in karinginyukyang. ³⁵ Mwet Israel elos mongo manna ke yac angngaul, nwe ke elos sun sisken facl Canaan, acn elos oakwuki we. (³⁶ Mwe srikasrak flao in pacl meet pangpang “omer,” na omer se oana quart luo.)

17

Kof Uh Sororma Liki Eot Uh (Oekyuk 20:1-13)

¹ Sruf nukewa lun mwet Israel som liki yen mwesis Sin, ac mukuiyak liki sie acn nu ke sie pac acn oana LEUM GOD El sapkin nu selos. Elos tulokunak lohm nuknuk selos Rephidim, tusruk

* **16:31** manna: kas se inge apkuran in oana fahkyen “Mea se inge?” in kas Hebrew — liye verse 15. **16:31** Oek 11:7-8

16:33 Heb 9:4 **16:35** Jos 5:12

wangin kof in nimnim we. ² Elos torkaskas nu sel Moses ac fahk, “Se kof nimasr.”

Moses el topuk, “Efu kowos ku torkaskas nu sik? Efu kowos ku srike LEUM GOD?”

³ A mwet uh arulana malu ac sikalani na in torkaskas nu sel Moses. Elos fahk, “Mea, kom uskutme liki acn Egypt in tuh unikuti, ac tulik natusr ac kosro natusr, ke malu?”

⁴ Moses el kwafeang in pre nu sin LEUM GOD ac fahk, “Mea nga ac ku in oru nu sin mwet inge? Elos akola in tungalyu pa inge.”

⁵ LEUM GOD El fahk nu sel Moses, “Eis kutu sin mwet kol lun Israel wi kom, ac fahla meet liki mwet uh. Us sikal soko ma kom tuh sang sringilya Infacl Nile ah. ⁶ Ke kom fah sun sie eot pe eol Sinai, nga fah tu fac ye motom. Puokya eot sac, ac kof uh ac sororma liki, tuh mwet uh in nim kac.” Moses el oru ouinge ye mutun mwet kol lun Israel.

⁷ Ac Moses el sang inen acn sac Massah, mweyen mwet Israel elos tuh torkaskas. Acn sac pacna el sang ine Meribah,* mweyen mwet uh elos tuh srike LEUM GOD ke elos fahk, “Ya LEUM GOD El wi kut, ku tia?”

Mweun Lain Mwet Amalek

⁸ Mwet Amalek tuku ac mweun nu sin mwet Israel in acn Rephidim. ⁹ Moses el fahk nu sel Joshua, “Sulela kutu mwet in som ac mweuni mwet Amalek lutu. Nga fah tu fin inging uh ac sruokya sikal soko ma God El sap nga in us uh.” ¹⁰ Joshua el oru oana Moses el sapkin nu sel,

^{17:1} 17:1-7; Oek 20:2-13 * ^{17:7} Massah ... Meribah: kalmen Massah in kas Hebrew pa “torkaskas” ac kalmen Meribah pa “srike”.

ac illa in mweun lain mwet Amalek, ke Moses, Aaron, ac Hur fanyak nu fin mangon inging uh. ¹¹ Lusenna pacl Moses el kolak paol nu lucng, na mwet Israel ah ku, a ke el eisya paol nu ten, na mwet Amalek ah ku. ¹² Pacl se paol Moses mutawauk in ulla, Aaron ac Hur use sie eot elan muta fac, ac eltal tu siskal lac lac, ac kolak paol kewa nu lucng. Eltal kolak paol nwe ke faht ah tili. ¹³ Ouinge Joshua el arulana kutangla mwet Amalek.

¹⁴ Na LEUM GOD El fahk nu sel Moses, “Simusla luman kutangla se inge tuh in ku in esamyuk. Fahk nu sel Joshua lah nga ac arulana kunausla mwet Amalek uh.” ¹⁵ Moses el etoak loang se ac sang ine, “LEUM GOD El Flag Luk.” ¹⁶ El fahk, “Kolak flag lun LEUM GOD nu lucng! LEUM GOD El ac fah mweuni mwet Amalek uh nwe tok!”

18

Jethro El Mutwata Yorol Moses

¹ Jethro, papa tumun mutan kial Moses ac el mwet tol lun Midian, el tuh lohng ke ma nukewa ma God El oru kacl Moses ac ke mwet lal mwet Israel ke LEUM GOD El kololosla liki acn Egypt. ² Ouinge Jethro el tuku nu yorol Moses, ac usalu Zipporah, mutan kial Moses su Moses el tuh folokunulla, ³ oayapa Gershom ac Eliezer, wen luo natul Zipporah. (Moses el tuh fahk, “Nga sie mwetsac in sie pacna facl,” pa oru el sang inen sie wen natul ah Gershom. ⁴ El tuh oayapa fahk, “God lun papa tumuk El kasreyu moliyula ngan

17:14 Dut 25:17–19; 1 Sam 15:2–9 **18:2** 18:2–3; Exo 2:21–22

18:3 Orek 7:29

tia anwuki sin tokosra Egypt,” pa oru el sang inen tulik se ngia Eliezer.)^{*} ⁵ Jethro el tuku, us mutan kial Moses ac wen luo natul nu yen mwesis, yen Moses el mutangan aktuktuk we ke eol mutal. ⁶ El supwala kas nu sel Moses lah elos ac tuku, ⁷ ouinge Moses el illa som in osun nu sel, pasr ye mutal ac ngok mutal. Eltal siyuk sin sie sin sie lah moul laltal fuka, na eltal utyak nu in lohm nuknuk sel Moses. ⁸ Moses el fahkang nu sel Jethro ma nukewa ma LEUM GOD El tuh oru nu sin tokosra ac nu sin mwet Egypt in pwanang moliyukla mwet Israel. El oayapa fahk nu sel ke ma upa nukewa ma sikyak nu selos inkane lalos, ac fuka LEUM GOD El molelosla. ⁹ Ke Jethro el lohng tari ma inge nukewa, el engan ¹⁰ ac fahk, “Kaksakin LEUM GOD, su molikowosla liki mwet Egypt ac tokosra lalos! Kaksakin LEUM GOD, su molela mwet lal liki moul in mwet kohs! ¹¹ Inge nga etu lah LEUM GOD El fulat liki god nukewa, mweyen El molela mwet Israel ke pacl mwet Egypt uh oru koluk nu selos ke sripen angyang lun insialos.” ¹² Na Jethro el use soko kosro in fonna kisakinyuk in mwe kisa firir, wi pac mwe kisa saya in kisakinyuk nu sin LEUM GOD. Ac Aaron ac mwet kol lun Israel nukewa welul som mongo ke mwe mongo mutal inge ye mutun God.

*Kas In Kasru Lal Jethro Nu Sel Moses
(Deuteronomy 1:9–18)*

¹³ Ke len tok ah Moses el kafoto ke aksuwosye amei inmasrlon mwet uh, su tu ye mutal ke

* **18:4** Eliezer: fahkyen ine se inge in kas Hebrew fototo nu ke “God El kasreyu”.

lotutang nwe ke fongeni. ¹⁴ Ke Jethro el liye ma nukewa Moses el oru nu sin mwet uh, el siyuk, “Meawin kom oru nu sin mwet uh inge? Efu ku kom mukena oru ma inge, ke mwet uh tu inge lotutang nwe ke fongeni soano pacl lalos yurum?”

¹⁵ Moses el topuk, “Mweyen mwet uh tuku nu yuruk in siyuk ke ma lungse lun God. ¹⁶ Pacl se mwet luo ac ameila, eltal ac tuku nu yuruk, ac nga ac wotela lah su seltal pwaye, ac nga aketeya ma sap ac oakwuk lun God nu seltal.”

¹⁷ Na Jethro el fahk, “Tia pa ingan ma kom ac oru. ¹⁸ Kom sifacna akmunasyekomla ac oayapa mwet lom inge. Orekma se inge arulana toasr nu sum in mukena oru. ¹⁹ Inge, porongo kas in kasru luk nu sum, ac God El ac fah wi kom. Fal kom in aol mwet uh ye mutun God, ac sang mwe elya lalos nu sel. ²⁰ Kom enenu in lotelos ma sap lun God, ac aketeya nu selos lah elos ac moul fuka, ac mea fal elos in oru. ²¹ Tusrukta, kom enenu in sulela kutu mwet ma fal ac pah in nunak tuh elos in mwet kol lun mwet uh — mwet kol nu fin tausin, fin foko, fin lumngaul ac fin singoul. Mwet inge elos in mwet sangeng sin God, su ku in lulalfongiyuk ac tia wela eyeinse lun mwet. ²² Lela elos in kulansap oana mwet nununku nu sin mwet ma elos leum fac uh ke pacl nukewa. Elos fah use ma upa nukewa nu yurum, tusrukta elos ku in sifacna wotela elya srisrik nukewa uh. Fin ouinge, ac fisrasr nu sum ke elos kasrekom in sruhk orekma toasr kunom inge. ²³ Kom fin oru ouinge, oana ma God El sapkin, kom ac fah tia totola, ac mwet

inge nukewa ac ku in folok nu acn selos ke inse misla mweyen elya lalos uh akwoyeyukla.”

²⁴ Moses el insese nu ke kas in kasru lal Jethro ²⁵ ac el sulela mwet ma fal ac pah in nunak sin mwet Israel nukewa tuh elos in mwet kol fin tausin, foko, lumngaul, ac singoul. ²⁶ In pacl sac fahla, mwet inge elos oru orekma lun mwet nununku nu sin mwet Israel. Ma yohk ac upa elos us nu yorol Moses, ac elos sifacna wotela amei srisrik.

²⁷ Na Moses el wilkas nu sel Jethro, ac Jethro el folokla nu yen sel ah.

19

Mwet Israel Elos Aktuktuk Sisken Fineol Sinai

¹ Ke len se meet in malem se aktolu tukun mwet Israel som liki facl Egypt, elos tuku nu yen mwesis Sinai. ² Elos som liki Rephidim, ac utyak nu yen mwesis Sinai, ac tulokunak lohm nuknuk selos sisken Fineol Sinai. ³ Ac Moses el fanyak nu fineol uh in osun nu sin God.

LEUM GOD El pang nu sel fineol uh me, ac fahk nu sel tuh elan fahk nu sin mwet Israel, fwiwil tulik natul Jacob: ⁴ “Kowos liye ma nga, LEUM GOD, tuh oru nu sin mwet Egypt, ac ke nga tuh srukkowosyak oana sie won eagle el ac tapukak ma fusr natul fin posohksok lal, ac nga uskowosme nu yuruk. ⁵ Kowos fin akosyu ac liyaung wulela luk, kowos ac fah mwet luk sifacna. Faclu nufon ma luk, tuh kowos fah mwet solla luk. ⁶ Kowos sie mutunfacl sriyukla nu sik

mukena, ac kowos fah kulansupweyu oana mwet tol. Moses, kom in fahk ma inge nu sin mwet Israel.” ⁷ Ouinge Moses el tufokla ac pangoneni mwet kol lun mwet uh nu sie, ac fahk nu selos ma nukewa ma LEUM GOD El sapkin nu sel. ⁸ Na mwet nukewa tukeni topuk, “Kut fah oru ma nukewa ma LEUM GOD El fahk,” ac Moses el fahkak ma inge nu sin LEUM GOD.

⁹ LEUM GOD El fahk nu sel Moses, “Nga fah tuku nu yurum ke sie pukunyeng matoltol, tuh mwet uh fah ku in lohng ke nga kaskas nu sum, ac elos fah lulalfongi kom ingela nu tok.”

Moses el fahk nu sin LEUM GOD top lun mwet uh, ¹⁰ ac LEUM GOD El fahk nu sel, “Fahla nu yurin mwet uh ac fahk tuh elos in akmutalyalos sifacna misenge ac lutu. Elos enenu in ohlla nuknuk lalos ¹¹ ac in akola nu ke len se aktolu. Ke len sac nga fah oatui nu Fineol Sinai, acn se ma mwet nukewa ku in liyeyu we. ¹² Akilenya sie masrol rauneak eol uh tuh mwet uh in tia alukela, ac fahk nu selos in tia fanyak nu fineol uh, ku tuku fototo nu kac. Kutena mwet fin longya eol uh, el ac fah anwuki. ¹³ Ac fah tatngal el ku pisrkiyuk el, ac in wangin poun mwet kahlilya. Ac orek ouinge nu sin kewana, mwet ac kosro — elos enenu na in anwuki. Tusruktu pacl se ukuk uh kas, na mwet uh ku in kalukyang nu ke eol uh.”

¹⁴ Na Moses el oatume liki fineol uh, ac fahk nu sin mwet uh elos in akmutalyalos ac akola nu ke alu. Ke ma inge elos ohlla nuknuk lalos, ¹⁵ ac Moses el fahk nu selos, “Kowos in akola nu ke

len se aktolu, ac kowos in tia oan yurin mutan ke len tolu inge.”

16 Ke lotutang in len se aktolu, oasr pulahl ac sarom, ac sie pukunyeng matoltol sikyak fineol uh, ac pusren mwe ukuk na yohk pusra lohngyuk. Mwet nukewa in nien aktuktuk uh elos rarrar ke sangeng. **17** Na Moses el pwanulosla liki nien aktuktuk selos in osun nu sin God, ac elos tu pe eol uh. **18** Fineol Sinai nufon nukla ke kulasr, mweyen LEUM GOD El oatui nu fac ke e. Kulasr kac fosryak oana kulasr ke funyu lulap, ac eol soko ah nufon arulana kusrusryak. **19** Pusren mwe ukuk uh yokyokelik na. Moses el kaskas, ac God El topkol ke pulahl. **20** LEUM GOD El oatume nu fin mangon Fineol Sinai, ac pangnol Moses nu fin mangon eol uh. Moses el fanyak som **21** ac LEUM GOD El fahk nu sel, “Oatula ac sensenkakin mwet uh in tia alukela masrol sac in tuku liyeyu. Elos fin oru, pus selos ac misa. **22** Finne mwet tol su tuku apkuran nu yuruk, elos enenu in akmutalyalos sifacna, mweyen elos fin tia, nga fah kaelos.”

23 Moses el fahk nu sin LEUM GOD, “Mwet uh tia ku in fanyak, mweyen kom sapkin nu sesr in akilen mutal lun eol uh, ac filiya sie masrol ah rauneak.”

24 LEUM GOD El topuk, “Oatula ac usalu Aaron elan wi kom folok. Tusruk tu mwet tol ac mwet uh fah tiana alukela masrol sac in fanyak nu yuruk. Elos fin oru, nga fah kaelos.” **25** Ouinge

Moses el oatula nu yurin mwet uh ac fahkang ma LEUM GOD El tuh fahk nu sel.

20

*Ma Sap Singoul
(Deuteronomy 5:1-21)*

¹ Na God El kaskas, ac pa inge kas nukewa El tuh fahk: ² “Nga LEUM GOD, su kowos alu nu se, su uskowosme liki facl Egypt, acn se ma kowos tuh mwet kohs we.

³ “Nik kom eis siena god* sayuk.

⁴ “Nik kom oru nu sum kutena ma sruloala, ku kutena luman ma oan in kusrao lucng, ku ma oan in faclu ten, ku ma oan in kof ye faclu. ⁵ Nik kom sifacna epasr nu selos, ku orekma nu selos; tuh nga LEUM GOD lom, sie God lemta; lahi ma koluk lun papa tuma nu fin tulik natu, nu ke fwil se aktolu ac akakosr selos su srungayu.[†] ⁶ A oru kulang nu sin siu selos[‡] su lungse nga ac liyaung ma sap luk.

⁷ Nik kom aklusrongtenye Inen LEUM GOD lom, tuh LEUM GOD El tia mu wangin mwatan el su aklusrongtenye Inel.

* **20:3** siena god: kas Hebrew fahk mu “kutena god”. **20:4**

20:4-5; Exo 34:17; Lev 19:4; 26:1; Dut 4:15-18; 27:15 † **20:5** lahi ma koluk ... su srungayu: kalmac pa God El fah kolla mwatan ma koluk lun sie papa su srungal nu fin tulik natul ac oayapa tulik nutin tulik natul. **20:5** 20:5-6; Exo 34:6-7; Oek 14:18; Dut 7:9-10 ‡ **20:6** siu selos: kalmac pa ‘sie tausin’ ku ‘sie tausin fwil’—oana fahk mu “A nu selos su lungse nga ac liyaung ma sap luk, nga fah fahkak lungse kawil luk nu sin tausin fwil natulos”.

20:7 Lev 19:12

8 Esamya len Sabbath, in akmatalye. **9** Len onkosr kom in orekma, ac oru orekma lom nukewa. **10** A len se akitkosr Sabbath lun LEUM GOD lom. Nik kom oru kutena orekma — kom, ku wen nutum, ku acn nutum, ku mwet mukul kulansap lom, ku mwet mutan kulansap lom, ku kosro nutum, ku mwetsac lom su muta in kalkal lom. § **11** Tuh in len onkosr LEUM GOD El orala kusrao, ac faclu, ac meoa, ac ma nukewa loac, a mongla len se akitkosr, tuh ouinge LEUM GOD El akinsewowyen len Sabbath, ac akmatalye.

12 Sunakin papa tomom ac nina kiom, tuh len lom in pus fin facl se su LEUM GOD lom El sot nu sum.

13 Nik kom akmas.

14 Nik kom kosro. *

15 Nik kom pisrapasr.

16 Nik kom kaskas kikiap† lain mwet tulan lom.‡

20:8 Exo 16:23–30; 31:12–14 **20:9** 20:9–10; Exo 23:12; 31:15; 34:21; 35:2; Lev 23:3 § **20:10** in kalkal lom: kas Hebrew fahk mu “ke siti nukewa in facl sum”. **20:11** Gen 2:1–3; Exo 31:17
20:12 20:12; Dut 27:16; Mt 15:4; 19:19; Mk 7:10; 10:19; Lk 18:20; Eph 6:2; Eph 6:3 **20:13** Gen 9:6; Lev 24:17; Mt 5:21; 19:18; Mk 10:19; Lk 18:20; Rom 13:9; Jas 2:11 **20:14** Lev 20:10; Mt 5:27; 19:18; Mk 10:19; Lk 18:20; Rom 13:9; Jas 2:11 * **20:14** kosro: kalmen ma sap se inge in kas Hebrew pa kosro inmaslon sie mukul nu sin sienan mutan payuk tari. **20:15** Lev 19:11; Mt 19:18; Mk 10:19; Lk 18:20; Rom 13:9 † **20:16** kaskas kikiap: kas Hebrew fahk mu “orek loh kikiap”. ‡ **20:16** mwet tulan lom: kalmac pa sie pac mwet Israel wiom. **20:16** Exo 23:1; Mt 19:18; Mk 10:19; Lk 18:20

¹⁷ Nik kom rapkui§ lohm sin mwet tulan lom. Nik kom rapkui mutan kien mwet tulan lom, ku mwet mukul kulansap lal, ku mwet mutan kulansap lal, ku cow natul, ku ass natul, ku kutena ma lun mwet tulan lom.”

*Mwet Uh Sangeng
(Deuteronomy 5:22–33)*

¹⁸ Ke mwet uh elos lohng pulahl ac pusren mwe ukuk, ac liye sarom, ac ke eol uh fosryak, elos rarrar ke sangeng, ac tu yen loessula. ¹⁹ Elos fahk nu sel Moses, “Kom fin kaskas nu sesr, kut ac porongo; tusruktu God Elan tia kaskas nu sesr, sahp kut ac misa.”

²⁰ Ac Moses El fahk nu selos, “Nimet sangeng. God El tuku na in tuh srike kowos, ac oru in yokelik akfulat lowos nu sel, pwanang kowos in tia orekma koluk.” ²¹ Tusruktu mwet uh srakna tu loessula, ac Moses mukena kalukyang nu ke pukunyeng lohsr matoltol uh, yen God El oasr we.

Ma Sap Ke Loang Uh

²² LEUM GOD El sapkin nu sel Moses in fahk nu sin mwet Israel, “Kowos liye ke nga, LEUM GOD, kaskas nu suwos inkusrao me. ²³ Nimet oru kutena kain god ke silver ku gold tuh kowos in alu nu kac in oana ke kowos alu nu sik. ²⁴ Oru sie loang ke fohkon acn uh nu sik, ac kisakin sheep ac cow nutuwos fac tuh in mwe kisa firir ac in mwe kisa in akinsewowo. In acn nukewa ma nga srela nu suwos in alu nu sik we, nga ac fah tuku

§ **20:17** rapkui: kalmen kas se inge in kas Hebrew pa ‘mwel’.

20:17 Rom 7:7; 13:9 **20:18** 20:18–19; Heb 12:18–19

nu yuruwos ac akinsewowyoye kowos. ²⁵ Kowos fin oru sie loang eot nu sik, nimet sang eot tufahlla oru, mweyen ke kowos orekmakin chisel in taflela eot uh, kowos akkolukyela. ²⁶ Nimet musai nu sik sie loang ma oasr nien fan nu kac. Kowos fin oru, kowos ac sifacna fahkak koflufol lowos ke kowos ac fan kac.

21

Ma Fal In Orek Nu Sin Mwet Kohs (Deuteronomy 15:12–18)

¹ “Sang oakwuk inge nu sin mwet Israel: ² Kom fin moli sie mukul Hebrew in sie mwet kohs lom, el ac orekma nu sum ke yac onkosr. Ke yac se akitkosr, kom fah aksukosokyalla ac el tia enenu in moli kutena ma nu sum. ³ El fin tia mwet payuk se ke el mutawauk in kulansap nu sum, el fah tia eis mutan kial welul ke pacl se el ac som. Tusrukta el fin payuk tari ke pacl se el mutawauk in kulansupwekom, el ku in us mutan kial welul. ⁴ Mwet kacto lal fin sang sie mutan kial ac mutan sac el oswela wen ku acn, na mutan sac ac tulik natul eltal ma na lun mwet kacto lal, na mukul sac fah mukena som. ⁵ Tusrukta mwet kohs sac fin akkalemye lah el lungse mwet kacto lal ac mutan kial ac tulik natul, ac el tia lungse in suklosokla ⁶ na mwet kacto lal uh fah usal som nu ke nien alu nu sin God. El ac fah oru tuh mwet kohs sac in tu ke srungul uh ku ke sukan srungul uh, ac putala sie pat ah ke insracl. Na mukul sac fah mwet kohs lal ke lusenna moul lal.

⁷ Sie mukul fin kukakin acn natul tuh elan sie mutan kohs, mutan sac fah tia ku in aksukosokyeyuk oana mukul kohs uh. ⁸ El fin kukakinyukla nu sin sie mukul su nunku mu el ac payuk sel, a tok el tia insewowo sel, na mukul sac el fah sifilpa kukakunulang nu sin papa tumal. El tia ku in kukakunulla nu sin mwetsac, mweyen mwet kacto sac el tuh tia akfalye wulela lal. ⁹ Sie mukul fin moli sie mutan kohs in sang nu sin wen natul, el enenu in oru nu sel oana sie acn natul. ¹⁰ Mukul se fin eis sie mutan tuh in mutan akluo kial, el tia enenu in aksrikyela ma el sang nu sin mutan se meet kial ke mwe mongo, nuknuk, ac suwohs lun payuk lal. ¹¹ Mukul sac el fin tia akfalye ma tolu inge nu sin mutan se meet ah, el enenu in fuhlella elan sukosokla, ac tia eis kutena mwe moul.

Ma Sap Nu Sin Mwet Orek Funmwet

¹² “Kutena mwet su puokya sie mwet ac unilya, el ac fah anwuki. ¹³ Tusruktu fin ma onglia ouiya se, ac tia ma el oru in unilya se, el ku in kaingla nu yen se su nga fah fahkak nu sum, ac el fah ku in muta in misla we. ¹⁴ Tusruktu mwet se fin foloyak ac uniya sie pac mwet ke el oru na in oaya, na in anwuki el, el finne kaing nwe ke loang luk in molella.

¹⁵ “Kutena mwet su puokya papa tumal ku nina kial fah anwuki.

¹⁶ “Kutena mwet su pisrala sie mwet, finne in kukakunulla ku in sruokilya tuh elan mwet kohs se lal, el ac fah anwuki.

21:12 Lev 24:17

21:13 Oek 35:10–34; Dut 19:1–13; Jos 20:1–9

21:16 Dut 24:7

17 “Kutena mwet su selngawi papa tumal ku nina kial, el ac fah anwuki.

18 “Fin oasr sie alein ac sie mwet ah srukak eot se tukya mwet se ngia ku fiskilya, ac mwet sac tiana misa a el oanna maskin, **19** na ac wangin mwatan mwet se ma oru ah. Tok ke mwet mas sac tukakek ac fahsr likinuma ke sikal lal, na mwet se ma puokilya ah enenu in moli ke pacl el sisla in mas lal, ac liyalang nwe ke el kwela.

20 “Sie mwet kacto fin srukak sak soko ac uni mwet kohs lal, mukul ku mutan, ac mwet kohs sac misa na in sac, enenu na in oasr kai nu sin mwet kacto sac. **21** Tusrukta mwet kohs sac fin tia misa ke len se ku luo, mwet kacto sac tia enenu in kaiyuk, mweyen mwet kohs sac el oaoa in sie kufwen mwe orekma lun mwet kacto sac.

22 “Fin oasr mwet anwuk twe sun sie mutan pitutu, oru tulik natul putatla tusruk wangin pac acn musalla ke mutan sac, mwet se ma pwanang ma sokyak nu sel fah moli lupa se na ma mukul tumal el pakiya, fin akkeyeyukla sin mwet nununku. **23** Tuh mutan sac fin oasr pac acn musalla kacl, kaiyuk nu kac uh pa mou molin moul, **24** atronmuta molin atronmuta, wihs molin wihs, po molin po, nia molin nia, **25** folla molin folla, kinet molin kinet, futun molin futun.

26 “Sie mwet kacto fin fiskiya atronmutun mukul ku mutan kohs lal ac pusisla, mwet kacto sac fah aksukosokyela mwet kohs sac in sang moli atronmutal. **27** Sie mwet kacto fin fuskela soko wihsen mwet kol lal, mwet kacto sac fah

aksukosokye mwet kohs sac in sang moli wihs soko ah.

Ma Sap Nu Sin Mwet Natu Kosro

28 “Soko cow mukul fin fakisya sie mwet in misa, cow soko enenu in tatngal nwe ke misa, ac ikwal ac tia mongo, ac mwet se natu ah fah tia kaiyuk. **29** Tusruk cow mukul soko ah fin pahlana in fakfuk mwet, ac fwackyang nu sin mwet se natu ah a el tiana kalilya in kalkal — na cow soko ah fin fakisya mwet se in misa, el ac fah tungalyuk nwe ke el misa, ac mwet se natu fah anwuki pac. **30** Tusrukta, fin wotyang nu sin mwet se natu ah sie lupan mani elan moli in molela moul lal, na el enenu in molela nufonna lupa sac. **31** Cow mukul soko uh fin uniya tulik mukul se ku tulik mutan se, ma sap sacna pa ac orekmakinyuk nu kac. **32** Cow mukul soko ah fin uniya sie mwet kohs, mukul ku mutan, mwet se natu cow soko ah fah moli nu sin mwet se la mwet kohs sac ke ipin silver tolngoul, ac cow soko ah fah tatngal nwe ke misa.

33 “Mwet se fin eisla afyuf ke sie luf, ku el fin pikin sie luf ac tia afinya, ac soko cow mukul ku soko donkey putatyang nu loac, **34** el enenu in moli kosro soko ah. El ac fah moli nu sin mwet se natu, ac kosro misa soko ah fah ma lal. **35** Fin cow mukul soko nutin mwet se uniya cow mukul soko nutin siena mwet, mukul luo ac fah kukakunla cow soko ma moul ah, ac kitalik mani sac. Eltal fah kitalik pac ikwen cow mukul misa soko ah. **36** Tusrukta fin eteyuk lah cow mukul soko inge lungsena anwuk, ac mwet se natu ah tiana kalsalak, el enenu in sang soko cow mukul

ma moul in akfalye nu sin mwet se natu cow soko
ma misa ah.

22

Ma Sap Ke Karinginyen Ma Lun Mwet

¹ “Mwet se fin pisrala soko cow ku soko sheep, ac uniya ku kukakunla, el enenu elan moli cow soko ah ke cow limekosr, ku sheep soko ke sheep akosr. ² Mwet pisrapasr sac el enenu na in akfalye ma el pisrala. Fin wangin yorol, na enenu in kukakinyukla el oana sie mwet kohs, in molela ma el pisrala ah. ³ Fin cow soko ku donkey soko ku sheep soko koneyukyak srakna oan yorol tia misa, na el enenu elan moli ma soko ah ke ma lukwa. ⁴ Sie mwet pisrapasr fin sruhu ac anwuki ke el kunauselik sie acn in utyak nu in lohm ke fong, na wangin mwatan mwet se ma unilya ah. El fin anwuki ke len, na ac fah oasr mwatan mwet se ma unilya uh ke akmas.

⁵ “Sie mwet fin fuhlela kosro natul in mongo mah ke ima in wheat ku ima in grape lal, ac elos alukela som kangla fokin ima lun sie pacna mwet, mwet se natu kosro ah el enenu in akfalye ma musalla ke fokin ima lal sifacna.

⁶ “Sie mwet fin akosak sie e in ima lal, ac e sac sun mah ngeng kulakelik nu in ima lun siena mwet, ac esukak wheat ma kapak ku ma pakpukla ac ilusyukyak, mwet se ma akosak e sac ac fah moli ma nukewa ma musalla.

⁷ “Sie mwet fin liyaung mani ku kutu ma saok pac lun siena mwet, ac ma inge pisrapasrla liki lohm sel, mwet se ma pisrala ah fin koneyukyak, el enenu in akfalye ma el pisrala pacl luo.

8 Tusruktu mwet se ma pisrala ah fin tiana koneyukyak, mwet se ma liyaung ma saok uh in utuku nu ke nien alu, ac el enenu in fahkak ye mutun God lah tia el pa pisrala ma lun mwet se ngia.

9 “Fin oasr sie ma tuhlac, ac mwet luo ameila kac fahk mu ma lal pa ma sac, finne ke cow soko, donkey soko, sheep soko, nuknuk, ku kutepacna ma, mwet luo ingan ac tufah utukla nu ke nien alu. Mwet se ma God El akkalemye lah el pa kikiap uh, fah moli pacl luo nu sin mwet se ngia.

10 “Mwet se fin liyaung donkey nutin siena mwet, ku cow, ku sheep, ku kutepacna kosro, ac kosro soko ah misa ku kineta ku pisrapasrla a wanginna mwet liye, **11** mwet se ma liyaung ac fah som nu ke nien alu, ac fahkak ye mutun God lah el tia pisrala kosro nutin mwet sac. Fin pwaye kosro soko ah tiana pisrapasrla, mwet se natu ac fah falkin kas lun mwet se ngia, na mwet se ngia tia enenu in moli nu sel. **12** Tusruktu kosro soko ah fin pisrapasrla, mwet se liyaung ah enenu in moli nu sin mwet se natu ah. **13** Kosro soko ah fin anwuki sin kosro lemnak, mwet se ma liyaung ah in use monin kosro soko ma anwuki ah in mwe akpwaye. El tia enenu in moli ma kosro lemnak uh uniya uh.

14 “Mwet se fin ngisrala kosro soko nutin siena mwet, ac kosro soko ah kineta ku misa ke mwet se natu ah el wangin, mwet se ma ngisrala ah enenu in moli. **15** Tusruktu ma ingan fin sikyak ke mwet se natu ah oasr uh, na mwet se ma ngisrala ah tia enenu in moli. Fin oasr molin

orekmakinyen kosro soko ah, molo se ingan pa ac akfalye uh.

Ma Sap Nu Ke Ouiyen Moul

16 “Sie mukul fin furokla nunak lun sie mutan fusr su soenna etu mwet ac soenna siyukyukla, ac el oan yorol, na mukul sac el enenu in moli nu sin sou lun mutan sac, na payukyak sel.

17 Tusruktu papa tumun mutan fusr sac fin tiana insese elan payukyak sel, na mukul sac enenu na in moli nu sin papa sac lupa ma fal ke payukyak nu sin sie mutan su soenna etu mwet.

18 “Uniya kutena mutan su orek inutnut.

19 “Uniya kutena mukul su oan yurin soko kosro.

20 “In anwuki kutena mwet su orek kisa nu sin kutena god sayuk, LEUM GOD.

21 “Nimet oru koluk ku akkeokye sie mwetsac. Esam lah kowos tuh mwetsac in facl Egypt. **22** Nimet oru koluk nu sin kutena katinmas ku tulik mukaimtal. **23** Kowos fin oru, nga LEUM GOD fah porongalos ke elos pang nu sik nga in kasrelos, **24** ac nga ac kasrkusrak ac unikowosi ke mweun. Mutan kiowos fah katinmasla, ac tulik nutuwos ac fah wanginla papa tuma.

25 “Fin oasr mwet luk su sukasarup ngisre kom mani, nimet oru oana mwet ngia oru ac sap elan folokin mani lom wi kap kac. **26** Kom fin eisla nuknuk lik lun mwet se ma ngusr mani sum in mwe akpwaye lah el ac folokin mani lom an, kom

22:16 22:16–17; Dut 22:28–29	22:18 Dut 18:10–11	22:19
Lev 18:23; 20:15–16; Dut 27:21	22:20 Dut 17:2–7	22:21
22:21–22; Exo 23:9; Lev 19:33–34; Dut 24:17–18; 27:19		22:25
Lev 25:35–38; Dut 15:7–11; 23:19–20		

enenu in folokunang nu sel meet liki faht uh tili,
²⁷ mweyen pwayena ma ac sang akfusrfusryal ke fong uh. Mea, oasr pac ma el ac afinilya kac? Ke pacl el ac pang nu sik in kasrel, nga ac porognal mweyen nga pakoten.

²⁸ “Nik kom kaskas koluk lain God, ac nik kom selngawi sie mwet kol lun mwet lom.

²⁹ “Ase nu sik mwe sang lowos ke wheat, wain, ac oil in olive ke pacl fal.

“Ase nu sik wounse mukul nutuwos. ³⁰ Ase nu sik wounse ke cow ac sheep nutuwos. Fuhlela tuh wounse mukul ke kosro uh in mutana yurin nina kia ke len itkosr, ac ke len se akoalkosr kisakunma nu sik.

³¹ “Kowos mwet luk, ouinge kowos fah tia kang ikwa ke kutena kosro ma kosro lemnak uh uniya, a kowos in sang nun kosro ngalngul.

23

Ouiya Fal Ac Nununku Suwohs

¹ “Nik kom akyokyelik sramsram tia pwaye, ac nik kom kinauk ma sutuu sang kasru sie mwet oasr mwata. ² Nik kom oru ma sutuu finne pusiyen mwet uh oru, ku welulos kifasla ma suwohs ke pacl in nununku. ³ Ke kom nununku sie mwet sukasrup, nimet akfirsrasrye nununku lom nu sel ke sripen sukasrup lal.

⁴ “Kom fin sun cow soko ku donkey soko ma kaingla nutin mwet lokoalok lom, folokunla nu yorol. ⁵ Donkey natul fin ikori ye ma toasr oan

22:26 22:26–27; Dut 24:10–13	22:28 Orek 23:5	22:31 Lev
17:15 23:1 Exo 20:16; Lev 19:11–12; Dut 5:20		23:3 Lev
19:15 23:4 23:4–5; Dut 22:1–4		

facl, nikmet fahlana, a kom in kasrel tulokonak donkey natul nwe ke el sifilpa tuyak.

6 “Nimet ikol nununku suwohs nu sin sie mwet sukasrup. **7** Nik kom oru tukak tia pwaye, ac nik kom eisang sie mwet suwoswos nu ke misa, mweyen nga ac fah lusla kutena mwet su oru kain koluk ouinge. **8** Nik kom eis molin eyeinse, tuh molin eyeinse uh akkunye mutun mwet nu ke ma suwohs, ac akkihyela nununku suwohs nu selos su wangin mwata.

9 “Nik kom oru koluk nu sin sie mwetsac. Kom pula pac tari moul in mwetsac uh, mweyen kom tuh sie mwetsac in facl Egypt meet.

Ma Sap Ke Yac Akitkosr Ac Len Akitkosr

10 “Yac onkosr kom in yoki acn sum ac eisani fahko kac. **11** A ke yac se akitkosr lela acn sum in mongla — kom fah tia yoki ac tia pac kosrani. Lela mwet sukasrup uh in kang kutena ma kap we, ac kosro inima uh in kang ma lula. Oru oapana ke ima in grape lowos ac sak olive sunowos.

12 “Kom in orekma len onkosr ke wik se, tusruk nimet oru kutena orekma ke len akitkosr, tuh mwet kohs lowos ac mwetsac su orekma nu suwos, ac finne kosro nutuwos, in ku in mongla.

13 “Porongo ma nukewa ma nga, LEUM GOD, fahk tari nu sum. Nik kom pre nu sin god saya. Finne inelos, kom in tia pac fahk.

23:6 23:6–8; Lev 19:15; Dut 16:19 **23:9** Exo 22:21; Lev 19:33–34; Dut 24:17–18; 27:19 **23:10** 23:10–11; Lev 25:1–7

23:12 Exo 20:9–11; 31:15; 34:21; 35:2; Lev 23:3; Dut 5:13–14

*Kufwa Lulap Tolu**(Exodus 34:18–26; Deuteronomy 16:1–17)*

¹⁴ “Kowos in tukeni ac oru kufwa lulap tolu ke yac se in akfulatyeyu. ¹⁵ In malem Abib, malem se ma kowos illa liki Egypt, kowos in akfulatyey Kufwen Bread Tia Akpulol ke ouiya ma nga sapkin tari nu suwos. Nimet kang kutena bread orekla ke mwe pulol inmasrlon len itkosr lun kufwa se inge. Nimet tuku in alu nu sik ke wangin mwe sang inpouwos.

¹⁶ “Akfulatyey Kufwen Kosrani ke kowos mutawauk in kosrani wheat sunowos.

“Akfulatyey Kufwen Iwen Aktuktuk ke saflaiyen pacl in kosrani, ke kowos telani fokin ima in grape ac fokinsak olive sunowos. ¹⁷ In yac nukewa ke pacl in akfulatyey kufwa lulap tolu inge, mukul Israel nukewa in tuku alu nu sik, LEUM GOD lowos.

¹⁸ “Nik kom sang bread ma orek ke mwe pulol ke kom kisakin soko kosro nu sik. Kiris ke kosro kisakinyuk nu sik ke pacl in kufwa inge, fah tia oan nu ke lotutang tok ah.

¹⁹ Ke kais sie yac, kom fah use nu in lohm sin LEUM GOD lom, fahko ma wo emeet ke kosrani se meet lom.

“Nik kom poeli soko sheep fusr, ku nani fusr, ke sronin titi lun nina kia.

Wulela Ac Oakwuk Lun God Nu Sin Mwet Lal

²⁰ “Nga ac supwala sie lipufan in fahsr meet liki kowos, in karingin kowos ke fufahsryesr lowos,

23:15 Exo 12:14–30; Lev 23:6–8; Oek 28:17–25 **23:16** Lev 23:15–21; Oek 28:26–31; Lev 23:39–43 **23:19** Exo 34:26; Dut 14:21; 26:2

ac in uskowosla nu ke acn se su nga akoela.
21 Lohang nu sel ac aksol. Nimet lainul, mweyen
 nga pa supwalot, ac kowos fin lainul el ac fah tia
 nunak munas nu suwos kac. **22** Tusruktu kowos
 fin aksol ac oru ma nukewa nga sapkin, nga
 fah mweun lain mwet lokoalok lowos nukewa.
23 Lipufan luk ac fah fahsr meet liki kowos ac us
 kowos nu in facl sin mwet Amor, mwet Hit, mwet
 Periz, mwet Canaan, mwet Hiv, ac mwet Jebus,
 ac nga fah kunauselosla. **24** Nik kowos epasr
 nu sin god lalos ku alu nu selos, ac nik kowos
 etai ouiyen alu lalos. Kunauselik god lalos ac
 fukulya loang eot mutal lalos. **25** Kowos fin alu nu
 sik, LEUM GOD lowos, nga ac fah akinsewowoye
 kowos ke mwe mongo ac kof ac eisla mas nukewa
 lowos liki kowos. **26** Ac fah wangin tulik putatla
 nutin mutan pitutu, ac ac fah wangin pac mutan
 talap in facl suwos. Nga ac fah akloesye moul
 lowos.

27 “Nga fah aksangengalos su lain kowos, ac
 mwet su kowos mweuni nga fah akfohsyalosyak.
 Nga fah oru mwet lokoalok lowos nukewa in
 forla ac kaing liki kowos. **28** Nga fah oru tuh
 mwet lokoalok lowos — su mwet Hiv, mwet
 Canaan, ac mwet Hit — in fosrngalana, ac nga
 fah ukwalosyak ke kowos fahsr in utyak nu in
 facl selos. **29** Nga ac fah tia luselosla ke pulan
 yac se, mweyen nga fin oru ouinge, na acn uh ac
 mwesisla, ac kosro lemnak uh ac arulana pusla,
 na kowos tia ku in lain. **30** Nga fah kais kutu lusla
 mwet lokoalok lowos, nwe ke kowos faseni in ku
 in eisla acn selos. **31** Nga fah oru masrol lun acn
 suwos in mutawauk ke Meoa Srusra fahla nwe

ke Meoa Mediteranean, ac oayapa yen mwesis lac nwe ke Infacl Euphrates. Nga fah sot mwet in facl sac nu inpouwos, ac kowos fah luselosla ke pacl kowos utyak nu we. ³² Nik kowos oru kutena oakwuk ku yorolos, ku yurin god lalos. ³³ Nik kowos lela mwet ingan in muta in facl suwos. Kowos fin lela, elos ac oru kowos in orekma koluk lainyu. Kowos fin alu nu sin god lalos, ac fah oana sie sruhf nu suwos.”

24

Akkeyeyukla Wuleang Inmasrlon God Ac Mwet Uh

¹ Na LEUM GOD El fahk nu sel Moses, “Kom ac Aaron, Nadab, Abihu, ac itngoul sin mwet kol lun Israel, fanyak fineol uh nu yuruk, ac ke kowos srakna fahsr loes, kowos in pasrla ac alu. ² Moses, kom mukena in tuku apkuran nu yuruk, ac mwet wi kom ingan in tia tuku apkuran nu yuruk. Ac mwet Israel nukewa saya in tiana fanyak nu fineol uh.”

³ Moses el som ac fahkang nu sin mwet uh ma sap nukewa lun LEUM GOD ac kas lal nukewa, ac mwet nukewa tukeni topuk, “Kut ac fah oru ma nukewa ma LEUM GOD El fahk.” ⁴ Moses el simusla ma sap nukewa lun LEUM GOD. Toangna in lotu tok ah, el etoak sie loang pe eol uh ac tulokunak eot singoul luo, kais sie nu ke sruf singoul luo lun Israel. ⁵ Na el supwala kutu mukul fusr, ac elos esukak mwe kisa firir nu sin LEUM GOD, ac kisakunla kutu cow tuh in mwe kisa in akinsewowo. ⁶ Moses el eisla tafu srahn cow ac sang nu in kutu pesin; ac tafu el

sang osralik loang uh. ⁷ Na el eis ma simusla ke wuleang lun LEUM GOD, ac riti nu sin mwet uh ke pusra lulap. Elos fahk, “Kut fah akos LEUM GOD ac oru ma nukewa ma El sapkin.”

⁸ Na Moses el eis srah in pesin uh ac osrela mwet uh kac. El fahk, “Pa inge srah su akkeyala wuleang su LEUM GOD El orala yuruwos ke El sot ma sap inge nukewa.”

⁹ Moses, Aaron, Nadab, Abihu ac mwet kol itngoul lun mwet Israel, elos fanyak nu fineol uh ¹⁰ ac elos liye God lun Israel. Ye nial oasr sie ma fwel ac tupasrpasr su oana in orekla ke eot sapphire, arulana kalem ac folfol oana acn inkusrao. ¹¹ Mwet kol inge ne liye God, a wangin ma upa El oru nu selos. Elos tukeni mongo ac nim.

Moses Fineol Sinai

¹² LEUM GOD El fahk nu sel Moses, “Fanyak nu fineol uh nu yuruk, ac pacl se kom muta inge, nga ac sot luo eot tupasrpasr, su ma sap nukewa simla fac. Nga simusla ma inge tuh in mwe luti nu sin mwet uh.” ¹³ Moses ac Joshua, mwet kasru lal, eltal akola, ac Moses el mutawauk in fanyak nu fineol mutual. ¹⁴ Moses el fahk nu sin mwet kol uh, “Soanekut ke acn in aktuktuk uh nwe ke kut foloko. Aaron ac Hur ac muta yuruwos. Kutena mwet su oasr alein yoro, ku in som nu yoroltal in aksuwosyela.”

¹⁵ Na Moses el fanyak nu Fineol Sinai, ac pukunyeng se afunla. ¹⁶ Kalem wolana lun LEUM GOD oan Fineol Sinai, ac pukunyeng sac afunla

24:8 Mt 26:28; Mk 14:24; Lk 22:20; 1 Cor 11:25; Heb 10:29; Heb 9:19–20

fineol uh ke len onkosr. Ke len se akitkosr LEUM GOD El pang nu sel Moses liki pukunyeng sac.
¹⁷ Ke kalem wolana lun LEUM GOD sikyak in pacl sac, oana sie e firirelik fin mangon eol uh ke mwet Israel elos liye. ¹⁸ Moses el fanyak ke eol uh nu yen pukunyeng sac oan we. Na el muta ingo len angngaul ac fong angngaul.

25

Mwe Sang Nu Ke Lohm Nuknuk Mutual (Exodus 35:4–9)

¹ LEUM GOD El fahk nu sel Moses, ² “Fahk nu sin mwet Israel elos in orek mwe sang nu sik. Eis ma nukewa ma mwet uh insewowo in sang. ³ Mwe sang inge ku in gold, silver, ac osra bronze; ⁴ linen srik eoa; unen sheep ma tuhn folfol, sroninmutuk, ac srusra; nuknuk orekla ke unen nani; ⁵ kulun sheep mukul ngosla srusra; kulun kosro fisrasrsrasr; sak acacia; ⁶ oil nu ke lam; mwe keng nu ke oil in akmusra ac nu ke mwe kisa keng; ⁷ eot onyx ac eot saok pac saya, in sang nawela nuknuk lun Mwet Tol Fulat su pangpang ephod,* oayapa nuknuk mwe loeyuk iniwa se. ⁸ Mwet uh fah oru sie Lohm Nuknuk Mutual nu sik, tuh nga in ku in muta inmasrlolos. ⁹ Orala lohm sac, wi koanon lohm an, in fal nu ke lemlem su nga ac fah akkalemye nu sum.

Tuptup In Wuleang (Exodus 37:1–9)

¹⁰ “Orala sie tuptup ke sak acacia, inch angngaul limekosr lusa, inch longoul itkosr sralap ac

24:18 Dut 9:9 * **25:7** ephod: liye Exo 28:6–12

longoul itkosr fulata. ¹¹ Nokomla acn loac ac lik ke gold nasnas, ac kom fah orala sie patun ke gold rauneak. ¹² Orala akosr ring in tou ke gold, ac oakiya nu ke nia akosr kac, ring luo ke kais sie siska lac lac. ¹³ Orala srenenu lukwa ke sak acacia ac nokomla ke gold ¹⁴ ac isongang nu ke ring ma oan sisken Tuptup an. ¹⁵ Srenenu inge fah oanna in ring uh, ac in tiana itukla liki. ¹⁶ Na filiya in Tuptup uh eot tupasrpasr luo ma nga ac sot nu sum, su ma sap uh simla oan fac.

¹⁷ “Orala sie mwe afyuf ke gold nasnas, inch angngaul limekosr lusa ac longoul itkosr sralap. ¹⁸ Orala luo cherub[†] ke gold tuktuki, ¹⁹ sie in oan tafu ac ma se ngia oan tafu. Cherub inge in orekla ipin na mwe afyuf sac ²⁰ ac in netani nu sie fac, ac posohksok lalatal in elakelik ac afinya mwe afyuf sac. ²¹ Filiya eot tupasrpasr luo uh in Tuptup uh, ac sang mwe afyuf sac nu fac. ²² Nga ac fah osun nu sum ke acn se inmasrlon cherub luo ah ma muta lucng liki mwe afyuf sac, na liki acn se ingan nga ac fah sot nu sum ma sap nukewa luk nu sin mwet Israel.

*Tepu Nu Ke Bread Mutual
(Exodus 37:10–16)*

²³ “Orala sie tepu ke sak acacia, inch tolngoul onkosr lusa, inch singoul oalkosr sralap ac inch longoul itkosr fulata. ²⁴ Nokomla ke gold nasnas ac sang sie patun gold rauneak. ²⁵ Kuhlasak fac ah ke sie patun inch tolu fulata, ac sie mwe naweyuk gold in oan fin patun sac. ²⁶ Orala akosr ring in tou ke gold, ac oakeang nu ke

^{25:17} Heb 9:5 † ^{25:18} cherub: liye ke Kalmen Kutu Kas.

sruwasrik akosr, yen ma nia uh oan we. ²⁷ Ring ma srumasriyen srenenu ke tepu uh in oakwuki apkuran nu ke patun se fin tepu uh. ²⁸ Srenenu nu kac in orek ke sak acacia, ac nokomla ke gold. ²⁹ Orala plate, cup, sufa, ac pol in orekmakinyuk ke pacl in kisa wain. Ma inge nukewa in orekla ke gold nasnas. ³⁰ Tepu sac fah filiyuki mutun Tuptup in Wuleang, ac bread mutal ma kisakinyuk nu sik fah oan fin tepu uh pacl nukewa.

*Nien Lam Uh
(Exodus 37:17–24)*

³¹ “Orala sie nien lam ke gold nasnas, in oana luman sak soko. Orala srupo an ac kapu an ke gold tuktuki. Ipin gold se na ma sang orala srupo ah in pa sang orala ros motul ac ros fareng, mwe naweyuk nu kac. ³² Orala lah onkosr kac — tolu ke la, tolu ke la. ³³ Kais sie lah onkosr inge fah oasr ros in yun tolu kac, ma oana ros almond. Oru kutu in ros motul ac kutu ros fareng. ³⁴ Srupo ke nien lam uh in oasr ros in yun akosr kac ma oana luman ros almond, kutu in ros motul ac kutu in ros fareng. ³⁵ Enenu in oasr sie ros motul ke yen kais luo lah inge kupasreni nu ke srupo soko ah. ³⁶ Nien lam uh, wi ros motul mwe naweyuk, ac lah kac ah — nufonna in orek ke ipin gold nasnas sefanna ma tuktuki. ³⁷ Orala lam itkosr nu ke nien lam uh, ac oakiya in tolak acn meet. ³⁸ Oru mwe kosrkosr wik ac ahlu nu kac ke gold nasnas. ³⁹ Paun itngoul limekosr ke gold nasnas pa in sang orala nien lam uh wi

kufwa inge nukewa. ⁴⁰ Karinganang in orala fal nu ke lemlem su nga fahkak nu sum fineol uh.

26

Lohm Nuknuk Mutual Sin LEUM GOD (Exodus 36:8-38)

¹ “Orala acn loac ke Lohm Nuknuk Mutual, niem muta luk, ke ipin nuknuk linen srik eoa singoul, otwot ke unen sheep ma ngosla folfol, sroninmutuk ac srusra. Yunela ke mwe akul in luman cherub uh. ² Kais sie ipin nuknuk inge in oana sie lupa — yact singoul akosr lusa ac yact luo sralap. ³ Twani ip limekosr nu sie, ac oru oapananu ke ip limekosr ngia. ⁴ Orala mwe sremsrem ke nuknuk folfol, sang nu ke ipin nuknuk se ma oan e siska ke kais sie nuknuk in lisrlisr inge. ⁵ Sang mwe sremsrem lumngaul nu ke ip se meet ke nuknuk in lisrlisr se meet. Sifilpa sang mwe sremsrem lumngaul oapananu ke ip se safla ke nuknuk in lisrlisr se akluo. ⁶ Orala mwe suhu lumngaul ke gold in sang kapsreni nuknuk in lisrlisr luo inge nu sie.

⁷ “Orala sie mwe susu in sunya ke ipin nuknuk singoul sie orekla ke unen nani, in sang afinya Lohm Nuknuk Mutual. ⁸ Orala nufonna in lupa sefanna, yact singoul limekosr lusa ac yact luo sralapa. ⁹ Twani ip limekosr nu sie, oayapa twani ip onkosr lula nu sie. Lumwani ip se akonkosr ah in oan ke mutun Lohm Nuknuk Mutual. ¹⁰ Sang lumngaul mwe sremsrem nu ke siska se ke ip se ma oan safla ke lisrlisr se meet ah, ac lumngaul pac ke sisken ip fon se ngia.

11 Orala lumngaul mwe sruh ke bronze, ac sang nu ke mwe sremsrem kac uh, in orani nuknuk in lisrlisr luo an nu sie. **12** Sripisrya tafun ip se ma lula ke acn tok ke Lohm Nuknuk Mutual. **13** Tafun yact ma yolyak ke kais sie siska inge ac fah sripsripyak in atla afinya sisken Lohm Nuknuk Mutual.

14 “Orala luo pac afyuf an, sie ke kulun sheep mukul ngosla srusra, ac ma se ngia ke kulun kosro fisrasrsrasr, tuh in mwe afyuf lik ah.

15 “Orala frem nu ke Lohm Nuknuk sac ke sak acacia. **16** Kais sie frem in oasr fit singoul limekosr lusa, ac longoul itkosr inch sralap, **17** ac in oasr acn kihlyak luo ke kais sie frem tuh frem uh in kupasreni nu sie. Frem nukewa in oasr kihl luo kac. **18** Orala frem longoul nu layen eir, **19** ac angngaul kapin frem ma orekla ke silver in oan ye frem inge; kapin frem luo nu ke frem se. **20** Orala frem longoul nu layen epang ke Lohm Nuknuk Mutual, **21** ac angngaul kapin frem, kais luo ye frem se. **22** Orala frem onkosr nu ke layen tok ke Lohm Nuknuk Mutual, layen nu roto, **23** ac frem luo nu ke insruwasrik uh. **24** Frem nu insruwasrik inge in kupasreni tafunyen ten ac sruokeni tenyak na nwe lucng. Frem luo ma orala insruwasrik luo ah enenu na in orek ouinge. **25** Ke ma inge ac oasr frem oalkosr wi kapin frem silver singoul onkosr, kais luo ye kais sie frem.

26 “Orala singoul limekosr sukan brace ke sak acacia — ma limekosr nu ke frem ke lac Lohm Nuknuk Mutual, **27** ac limekosr nu ke frem ke layen ngia, ac limekosr nu ke frem siska nu roto, ke acn tok ke lohm uh. **28** Soko sukan brace ma

ac oan infulwen frem uh, in oan ke sie siska fahla nwe ke siska se ngia. ²⁹ Afunla frem uh ke gold, ac oakeang ring gold lulap nu kac in sruok sukan brace uh, ma ac nukumyukla pac ke gold. ³⁰ Tulokunak Lohm Nuknuk Mutual fal nu ke lemlem ma nga fahkot nu sum fineol uh.

³¹ “Orala sie mwe lisrlisr ke ipin nuknuk linen srik eoa, otwot ke unen sheep ma ngosla folfol, sroninmutuk ac srusra. Yuni ac akilenya ke luman cherub uh. ³² Srupusrak ke sru in acacia akosr ma nukumyukla ke gold ac oakwukyang mwe sruh nu kac, ac oakiya ke kapin sru silver akosr. ³³ Likiya mwe lisrlisr se inge ye tak in mwe sruh ke ma sang afin Lohm Nuknuk Mutual uh. Tuftup in Wuleang, su eot tupasrpasr luo oan loac, kom fah filiya tukun lisrlisr uh. Lisrlisr se inge fah sraclik Acn Mutual liki Acn Mutual Na Mutual. ³⁴ Sang mwe afyuf nu fin Tuftup in Wuleang, su oan in Acn Mutual Na Mutual. ³⁵ Likin Acn Mutual Na Mutual kom fah likiya tepu sac in oan layen epang in Lohm Nuknuk uh, ac likiya nien lam uh in oan layen eir.

³⁶ “Nu ke acn in utyak lun Lohm Nuknuk Mutual, oru sie lisrlisr ke nuknuk linen srik eoa wi turet ke unen sheep ma folfol, sroninmutuk ac srusra, ac yunela ke naweyuk lun akul. ³⁷ Nu ke mwe lisrlisr se inge orala sru limekosr ke sak acacia nukla ke gold, ac oakeang mwe sruh gold nu kac. Orala kapin sru limekosr nu ke sru inge.

*Loang Mwe Orek Kisa
(Exodus 38:1–7)*

¹ “Orala sie loang ke sak acacia. Oru in maspang, fit itkosr tafu lusa, ac fit itkosr tafu sralap, ac in tufah fit akosr tafu fulata. ² Orala koac in tuyak fin sruwasrik akosr ah. Koac inge in orekla ke sak se na ma sang orala loang uh, ac ma inge nukewa in nukumyukla ke osra bronze. ³ Orala pan mwe nein apat mosroal, ac orala saful, pesin, fork, ac pan in neinyuk mulut firir. Kufwa inge nukewa in orekla ke bronze. ⁴ Orala sie mwe liklik ke bronze, ac sang akosr ring in utuk, ma orekla pac ke bronze, ac oakiya ke sruwasrik akosr ah. ⁵ Filiya mwe liklik sac in oan loac tafunyen ten ke loang uh. ⁶ Orala srenenu ke sak acacia, ac nokomla ke bronze, ⁷ ac isongang nu in ring siska lac lac ke loang uh ke pacl ac utuk uh. ⁸ Orala loang uh ke ipinsak, ac acn loac in oalal, fal nu ke lemlem nga akkalemye nu sum fineol uh.

*Kalkal Nu Ke Lohm Nuknuk Mutual Sin LEUM GOD
(Exodus 38:9–20)*

⁹ “Nu ke Lohm Nuknuk Mutual sik, orala sie kalkal in lisrlisr ke nuknuk linen srik eoa. Mwe lisrlisr nu ke layen nu eir in tufah yact lumngaul lusa, ¹⁰ sikulyukyak ke sru bronze longoul, ma tuyak luin kapin sru bronze longoul, wi mwe surh ac osra orekla ke silver. ¹¹ Oru oapanu nu ke layen epang ke kalkal uh. ¹² Layen nu roto in oasr mwe lisrlisr yact longoul limekosr lusa, wi sru singoul ac kapin sru singoul. ¹³ Layen nu kutulap, su nien utyak uh oan we, kalkal we

in oayapa yact longoul limekosr lusa. ¹⁴ Mwe lisrlisr ke la sisken nien utyak uh in tufah yact itkosr tafu, wi sru tolkwe ac kapin sru tolu. ¹⁵ Ac layen ngia in oapana, yact itkosr tafu ke lisrlisr, wi sru tolkwe ac kapin sru tolu. ¹⁶ Nu ke acn in utyak an sifacna, in tufah sie lisrlisr yact singoul lusa orekla ke linen srik eoa, otwotla ke unen sheep ngosla folfol, sroninmutuk ac srusra, ac in naweyukla ke mwe akul. In tufah srripsripyak ke sru akosr luin kapin sru akosr. ¹⁷ Sru nukewa ke kalkal uh in fah kupasreni ke osra silver, ac mwe suhu kac fah orekla ke silver, ac kapin sru nu kac orekla ke bronze. ¹⁸ Kalkal uh fah yact lumngaul lusa, ac yact longoul limekosr sralapa, ac yact luo tafu fulata. Mwe lisrlisr in tufah orek ke linen srik eoa, ac kapin sru uh in orek ke bronze. ¹⁹ Kufwen mwe orekma nukewa ma orekmakinyuk nu ke Lohm Nuknuk Mutual, ac kwu nukewa nu ke Lohm Nuknuk ac nu ke kalkal ma rauneak, in tufah orekla ke bronze.

*Karigninyen Lam
(Leviticus 24:1–4)*

²⁰ “Sapkin nu sin mwet Israel in use nu yurum oil in olive wo ma aknasnasyeyukla tari, tuh lam uh in ku in firir ke fong nukewa. ²¹ Aaron ac wen natul pa in akoela lam uh in Lohm Nuknuk sik likin mwe lisrlisr su oan mutuk Tuftup in Wuleang. Lam uh in firir ye mutuk ke eku nwe ke lotutang. Ma sap se inge ac tufah karinginyuk nwe tok sin mwet Israel ac fwilin tulik natulos.

28

*Nuknuk Lun Mwet Tol
(Exodus 39:1–7)*

¹ “Solalma Aaron, tamulel lom, ac wen natul — Nadab, Abihu, Eleazar ac Ithamar. Srelosla liki mwet Israel uh tuh elos in kulansupweyu ke orekma lun mwet tol. ² Orala nuknuk in mwet tol lal Aaron, tamulel lom, ma in sang akkalemye mutal ac wolana lun orekma lun mwet tol. ³ Pangoneni mwet pah in orekma nukewa su nga sang etauk nu se, ac fahk nu selos in orala nuknuk lal Aaron, tuh elan sriyukla nu sik nu ke kunokon lun sie mwet tol. ⁴ Fahk nu selos in orala sie mwe loeyuk iniwa, sie nuknuk lun mwet tol pangpang ephod, sie nuknuk loeloes, sie nuknuk loac yunla ke mwe akul, sie nuknuk in lohl insuf, ac sie mwe lohl infulwa. Elos in orala nuknuk in mwet tol inge lal Aaron, tamulel lom, ac wen natul, tuh elos in kulansupweyu ke kunokon lun mwet tol. ⁵ Mwet usrnguk in orekma inge fah orekmakin unen sheep ngosla folfol, sroninmutuk ac srusra, turet gold, ac linen srik eo.

⁶ “Elos in orala nuknuk ephod sac ke unen sheep ma tuhn folfol, sroninmutuk ac srusra, turet gold, ac linen srik eo, naweyuk ke mwe akul. ⁷ Sang luo mwe sruh nu finpisa in sruokani siska luo an. ⁸ Sie mwe lohl infulwa ma naweyukla arulana wo orekla pacna ke mwe yun inge in tufah itukyang nu ke ephod sac in orala lumah sefanna. ⁹ Eis luo eot onyx ac kihlisya inen wen singoul luo natul Jacob fac, ¹⁰ fal nu ke takin matwalos — ine onkosr fin sie eot an, ac onkosr

fin sie. ¹¹ Sang sie mwet pisrla ke kihlisyen mwe naweyuk in oru kihl ke inen wen natul Jacob fin eot luo an, ac sang nu ke frem ma orekla ke gold. ¹² Filiya ke mwe sruh finpisa ke nuknuk ephod sac in mwe esmakinyen sruf singoul luo lun Israel. In ouiya se inge Aaron el ac fah us inelos finpisal, tuh nga, LEUM GOD, fah esam mwet luk pacl nukewa. ¹³ Orala luo pac frem gold ¹⁴ ac lukwa sein ke gold nasnas, pirakla oana luman fu, ac kapsreni nu ke frem luo ah.

*Mwe Loeyuk Iniwa
(Exodus 39:8–21)*

¹⁵ “Orala sie mwe loeyuk iniwa lun Mwet Tol Fulat, elan ku in orekmakin in akilen ma lungse lun God. In orekla pacna ke kain mwe naweyuk ma sang oru nuknuk ephod lun mwet tol, ac in luman mwe akul sac pacna. ¹⁶ Lumwani pacl se in maspangla — inch eu lusa ac inch eu sralap. ¹⁷ Filiya tah akosr ke eot saok fac: ke tah soko oemeet sang sie eot ruby, sie eot topaz, ac sie eot garnet. ¹⁸ Tah soko aklukwa ah, sie eot emerald, sie eot sapphire, ac sie eot diamond. ¹⁹ Ke tah soko aktolkwe, sie eot turquoise, sie eot agate, ac sie eot amethyst. ²⁰ Ac tah soko akakosr ah, sie eot beryl, sie eot onyx, ac sie eot jasper. Eot inge nukewa in filiyuki ke frem gold. ²¹ Eot singoul luo inge in kihlyak inen kais sie wen natul Jacob fac, in fahkak sruf singoul luo lun Israel. ²² Orala sein ke gold nasnas, pirakela in oana luman fu israpla, tuh in oan ke mwe loeyuk iniwa sac. ²³ Orala luo ring gold ac sang nu ke sruwasrik luo lucng ke mwe loeyuk iniwa sac, ²⁴ ac srupusrang

sein gold lukwa ah nu ke ring luo ah. ²⁵ Kapriya mutun sein lukwa ah nu ke frem luo uh, ac in lumah se inge kom fah kapsreni nu ke layen meet ke mwe sruh finpisa ma oan ke nuknuk ephod sac. ²⁶ Na orala luo ring gold an ac sang nu ke sruwasrik luo ten ke mwe loeyuk iniwa sac, in oan layen loac sisken nuknuk ephod uh. ²⁷ Orala pac luo ring gold ac sang nu ke layen ten ke acn meet ke mwe sruh luo nu ke finpisa ke nuknuk ephod sac, in oan apkuran ac lucng kutu liki acn se mwe lohl infulwa sac kurasryang nu ke ephod uh. ²⁸ Kapriya ring ke mwe loeyuk iniwa, nu ke ring ke ephod uh ke soko ah folfol, tuh mwe loeyuk iniwa sac fah oan lucng liki mwe lohl infulwa uh, tuh in tia putatla liki ephod uh.

²⁹ “Ke pacl Aaron el ac utyak nu in Acn Mutal, el fah nokomang mwe loeyuk iniwa se inge su kihlyak ke inen sruf lun Israel, tuh nga, LEUM GOD, fah esam mwet luk pacl nukewa. ³⁰ Filiya Urim ac Thummim* ke mwe loeyuk iniwa sac, tuh in oan iniwal Aaron ke pacl el utyak nu ye mutuk. Pacl nukewa el enenu in nukum mwe loeyuk iniwa se inge, tuh elan ku in kalem ke ma lungse luk nu sin mwet Israel.

*Kutu Pac Nuknuk Lun Mwet Tol
(Exodus 39:22-31)*

³¹ “Nuknuk loeloes se ma oan ye ephod, in orekla nufonna ke unen sheep ngosla folfol. ³² In oasr kwawa se kac nu ke insifa, ac kwawa se inge

* **28:30** Urim ac Thummim: liye ke Kalmen Kutu Kas. **28:30**
Oek 27:21; Dut 33:8; Ezr 2:63; Neh 7:65

in pwiyukla ke sie pac nuknuk tuh in tia mihsalik. ³³ Nu ke pikinnia kom fah sang unen sheep tuhn folfol, sroninmutuk, ac srusra ma orekla oana luman fokinsak pomegranate, wi tapweng srisrik gold in oan inmasrlo, rauneak nufon pikinnien nuknuk sac — ³⁴ tapweng gold se, pomegranate se, tapweng gold se, pomegranate se, atupali rauneak pikinnien nuknuk loeloes sac. ³⁵ Aaron elan nukum nuknuk loeloes se inge ke pacl el oru kulansap lun mwet tol. Pacl el utyak ku illa liki ye mutuk in Acn Mutal, pusren tapweng inge ac lohngyuk, na el ac fah tia anwuki.

³⁶ “Orala sie mwe yun ke gold nasnas, ac kihlisya kas inge fac: ‘Kisakinyukyang Nu Sin LEUM GOD.’ ³⁷ Sang soko ah folfol kapriya nu ke acn meet ke nuknuk in lohl insuf. ³⁸ Aaron elan sunya motonsrol, tuh mwet Israel fin tafongla ke elos orek kisa nu sik, mwatalos ac fah oan facl Aaron, ac nga, LEUM GOD, fah eis mwe kisa lalos nukewa.

³⁹ “Otwela sie nuknuk loac lal Aaron ac sie mwe lohl insuf ke linen srik eoa, oayapa sie mwe lohl infulwa yuniyukla ke mwe akul.

⁴⁰ “Orala nuknuk loac, mwe lohl infulwa, ac mwe lohl insuf lun wen natul Aaron, in fahkak fulat ac wolana lalos. ⁴¹ Nokmulang Aaron, tamulel lom, ac wen natul ke nuknuk inge. Na akmusraelosla ac akmutalyalos ke kom mosrwelosla ke oil in olive, tuh elos fah ku in kulansupweyu ke orekma lun mwet tol. ⁴² Orek loeyuk linen lalos, ke infulwalosi nu finyepalos, tuh elos fah tia koflufol. ⁴³ Aaron ac wen natul fah nukum ma inge pacl nukewa ke elos ac ilyak

nu ye mutuk nu in Lohm Nuknuk Mutual, ku ke pacl elos kalukyang nu ke loang uh in oru kulansap lun mwet tol in Acn Mutual, tuh elos in tia anwuki ke sripen liyeyuk koflufol lalos. Oakwuk se inge ma nu sel Aaron ac fwilin tulik natul nwe tok.

29

*Oakwuk Nu Ke Akmusra Lal Aaron Ac Wen
Natul
(Leviticus 8:1–36)*

¹ “Pa inge ma kom ac oru nu sel Aaron ac wen natul in srelosla ac akmutalyalos nu ke orekma lun mwet tol in kulansupweyu. Eis soko cow mukul fusr ac lukwa sheep mukul ma wanginna ma koluk ke manolos. ² Orekmakin flao na wowo, tusruktu tia orekmakin mwe pulol, na orala kutu bread orek ke oil in olive, ac kutu in wangin oil kac, ac kutu in luman flao minini akmusra ke oil. ³ Sang nu in sie fotoh ac use nu ye mutuk ke pacl se kom kisakin cow soko ah ac sheep lukwa ah.

⁴ “Usalu Aaron ac wen natul nu ke nien utyak nu ke Lohm Nuknuk Mutual sik, ac twetekunulosla. ⁵ Na nokmulang Aaron ke nuknuk in mwet tol — nuknuk loac, nuknuk loeloes ma oan ye ephod, ephod sac, mwe loeyuk iniwa sac, ac mwe lohl infulwa. ⁶ Sunilya ke mwe lohl suf ac kapriya akul mutual ma kihlyak kas inge fac, ‘Kisakinyukyang Nu Sin LEUM GOD.’ ⁷ Na eis oil in akmusra ac ukuiya nu fin sifal ac akmusraella.

8 “Use wen natul ac nokmultalang ke nuknuk loac, **9** losya mwe lohl infulwalos, ac kapriya mwe lohl fin sifalos. Pa ingan ouiya kom ac oru in akmusrael Aaron ac wen natul. Eltal, ac fwillin tulik natulos, pa ac kulansupweyu ke orekma lun mwet tol nwe tok.

10 “Use cow mukul soko uh nu mutun Lohm Nuknuk Mutual sik, ac fahk nu sel Aaron ac wen natul in filiya paolos ke sifa ah. **11** Uniya cow soko uh we, ye mutuk ke nien utyak nu in Lohm Nuknuk Mutual sik. **12** Twenya kufinpoum ke srahn cow soko ah ac sang mosrwela koac akosr fin ngoasron loang uh. Na okoala srah lula an nu ke kapin loang uh. **13** Toko, eis kiris nukewa ma nokomla kainfohko, ac acn wo oemeet ke esa, ac kidney luo wi kiris kac, ac furreak fin loang uh tuh in sie mwe kisa nu sik. **14** A kom in usla ikwen cow soko ah, wi kolo ac kainfohko nu likin nien aktuktuk uh ac esukak. Mwe kisa se inge ma in eisla ma koluk lun mwet tol uh.

15 “Eis soko sin sheep mukul lukwa uh ac fahk nu sel Aaron ac wen natul in filiya paolos fin sifa uh. **16** Uniya, ac eisla srah kac ac sang fwela siska akosr ke loang uh kewa. **17** Sipikya sheep soko ah, ac ohlla koanonsia ac nia an, na filiya ma inge fin sifa ac ip nukewa saya. **18** Esukak sheep mukul fon soko uh fin loang uh tuh in sie mwe kisa firir. Nga insewowo ke foulin mwe kisa se inge.

19 “Eis sheep mukul soko aklukwa ah, ac fahk nu sel Aaron ac wen natul in filiya paolos ke sifa ah. **20** Uniya, ac eis kutu srah kac ac sang mosrwela acn fisrasrsrasr ke lac srac layot kacl

Aaron ac wen natul, oayapa fin kuf lulap soko ke lac paolos layot ac kuf lulap soko ke lac nialos layot. Srah lula an kom fah sang fwela siska akosr ke loang uh. ²¹ Na kom fah eis kutu srah ke loang uh ac kurrauk ke oil in akmusra, ac usrukya facl Aaron ac nuknuk lal, oayapa usrukya fin wen natul ac nuknuk lalos. Ouinge Aaron ac wen natul ac nuknuk lalos fah akmatalyeyuk nu sik.

²² “Ke sripen sheep mukul soko inge ma orek-makinyuk ke pacl in akmusra, ouinge kom fah supukla kiris kac wi pula kiris, kiris nokomla koanonsia, acn wo oemeet ke esa, kidney luo wi kiris kac, ac la epa layot. ²³ Liki fotoh in bread ma utuku nu ye mutuk, eisla soko lof ke bread ma orek ke oil in olive, soko ma wangin oil kac, ac sie cake minini. ²⁴ Sang bread inge wi ikwen sheep mukul soko ah nu in paol Aaron ac wen natul, na eltal in kolak nu lucng in akkalemye lah ma inge kisakinyukla nu sik. ²⁵ Toko eisla ma inge selos ac filiya fin sheep soko ma kisakinyuk meet ah, ac esukak fin loang uh, tuh in sie pac mwe kisa firir. Nga insewowo ke foulin mwe kisa inge.

²⁶ “Eis iniwen sheep mukul soko aklukwa ah, ac kolak nu lucng in akkalemye lah kom kisakin nu sik. Ip se inge ac fah ma nom.

²⁷ “Kom fah srela ip luo ke sheep soko ma orekmakinyuk ke pacl sie mwet el akmusrala nu ke kunokon lun mwet tol. Ip luo inge pa iniwa ac la epa, su kom fah kolak nu lucng ke kom kisakin nu sik. Iniwa sac ma nu sel Aaron, ac la epa sac

ma nu sin wen natul. ²⁸ Ke pacl mwet uh ac oru mwe kisa in akinsewowo, iniwa ac epan sheep soko ma kisakinyuk uh ac fah ma lun mwet tol. Oakwuk se inge ac fah oanna nwe tok. Ma inge mwe sang lalos nu sik, LEUM GOD.

²⁹ “Nuknuk in mwet tol lal Aaron ac tufah tutafla nu sin wen natul tukun el misa, tuh elos in nukum ke pacl alu in akmusra. ³⁰ Wen se natul Aaron su aolul nu ke mwet tol ac su utyak nu in Lohm Nuknuk Mutual sik in kulansap in Acn Mutual, elan nukum nuknuk inge ke len itkosr.

³¹ “Eis ikwen sheep mukul soko ma orek-makinyuk nu ke akmusra lal Aaron ac wen natul, ac poeli in sie acn mutual. ³² Aaron ac wen natul in kang ikwa inge wi bread lula in fotoh uh ke nien utyak nu ke Lohm Nuknuk Mutual sik. ³³ Elos fah kang ma orekmakinyuk ke alu in siyuk nunak munas ke pacl akmusra lalos uh. Mwet tol mukena fah ku in kang mwe mongo inge, mweyen ma mutual. ³⁴ Kutu ikwa ac kutu bread fin tia mongola nwe lotutang, in firriyukyak ac tia mongo, mweyen ma mutual.

³⁵ “Oru alu in akmusra kacl Aaron ac wen natul ke len itkosr, oana ke nga sapkin nu sum. ³⁶ Kais sie len kom enenu in sang soko cow mukul tuh in sie mwe kisa in ela ma koluk. Ma inge ac aknasnasye loang uh. Na mosrwela loang uh ke oil in olive in akmutalye. ³⁷ Oru ouinge ke lusen len itkosr. Na loang uh fah arulana mutual, ac kutena mwet, ku kutena ma su pulsalla, ac fah

ongoiya ke ku lun mutallana la.*

*Mwe Kisa Ke Len Nukewa
(Oekyuk 28:1–8)*

38 “Pa inge ma kom ac kisakin fin loang uh ke len nukewa nwe tok: sheep fusr lukwa ma yac se matwa. 39 Kisakin soko sheep inge ke lotutang, ac ma soko ngia ke eku. 40 Ke sheep fusr soko meet ah, sang luo paun in flao srik kosra arukak ke sie quart in oil in olive nasnas. Ukuiya sie quart ke wain tuh in sie mwe sang. 41 Kisakin sheep soko aklukwa ah ke ekela, ac sang lupa se pachna ke flao, oil in olive, ac wain, oana ke lotutang. Foulin mwe kisa firir inge akinsewowoyeyu. Nga LEUM GOD. 42 Kom, ac fwinil tulik nukewa nutum ke pacl fahsru, ac fah oru mwe kisa firir inge ye mutuk ke nien utyak nu in Lohm Nuknuk Mutual sik. Pa inge acn nga ac fah osun nu sin mwet luk, ac kaskas nu sum. 43 Nga fah sun mwet Israel we, ac kalem wolana luk ac fah akmatalye acn sac. 44 Nga fah oru Lohm Nuknuk ac loang uh in mutual, ac nga fah srella Aaron ac wen natul tuh elos in kulansapweyu ke orekma lun mwet tol. 45 Nga fah muta inmasrlon mwet Israel, ac nga ac fah God lalos. 46 Elos fah etu lah nga pa LEUM GOD lalos, su usalosme liki facl Egypt tuh nga fah ku in muta inmasrlolos. Nga pa LEUM GOD lalos.

* 29:37 ongoiya ke ku lun mutallana la: mwet Israel meet ah elos lulalfongi mu kutena ma, ku kutena mwet sayen mwet tol, fin pulsalla ma mutual inge ac fah oasr ongoiya sokyak nu sel.

30

*Loang Mwe Kisakin Mwe Keng
(Exodus 37:25–28)*

¹ “Orala sie loang ke sak acacia, in mwe kisakin mwe keng. ² Oru in maspang, inch singoul oalkosr lusa ac singoul oalkosr sralap, ac in tufah inch tolngoul onkosl fulata. Koac ke sruwasrik akosr in orekla ke ipin sak na kac an. ³ Afinya acn fac, siska akosr ah, ac koac kac ke gold nasnas, ac sang patun gold soko rauneak. ⁴ Orala luo ring gold an nu kac mwe utuk, oakeang nu ye patun ke siska luo an, tuh in sruok srenenu lukwa ma ac sang sruhk. ⁵ Oru srenenu ingan ke sak acacia, ac nokomla ke gold. ⁶ Filiya loang se inge likin lisrlisr ma srripsrip mutun Tuptup in Wuleang. Pa inge acn se ma nga ac osun nu sum we. ⁷ Lotutang nukewa, ke pacl Aaron el ac tuku akoela lam uh, el ac fah esukak mwe keng fac. ⁸ El ac fah oru oapano ke pacl el akosak lam ke ekela. Mwe kisa keng se inge in orek na nwe tok. ⁹ Nik kom kisakin kutena mwe keng ma tia mutual, ku kutena kosro, ku kutena mwe kisa ke wheat fin loang se inge, ac nikmet okoala kutena mwe kisa wain nu fac. ¹⁰ Pacl se in yac nukewa Aaron elan oru alu in aknasnasye loang uh ke el eis srahn kosro soko ma kisakinyuk nu ke eela ma koluk, ac sang mosrwela koac akosr uh. Ma se inge in orek ke yac nukewa ke pacl nukewa fahsru uh. Loang se inge in tufah arulana mutual, sriyukla nu sik, LEUM GOD.”

Tax Nu Ke Lohm Nuknuk Mutual Sin LEUM GOD

11 LEUM GOD El fahk nu sel Moses, **12** “Ke pacl kom oru sie oaoa lulap ke pisen mwet Israel uh, kais sie mukul in akfalye nu sik sie lupa in moli moul lal, tuh in wangin ongoiya sikyak nu sel ke pacl oaoa lulap se inge ac orek uh. **13** Mwet nukewa ma wi oaoala ke oaoa lulap se inge enenu in moli lupa fal se ke mani, pauniya fal nu ke ma oakwuki. Mani se elos moli inge ac fah sie mwe sang nu sik. **14** Mukul nukewa ma sun yac longoul matwa, ku matu liki, pa ac moli lupa se inge nu sik. **15** Mwet kasrup in tia moli yohk liki, ku mwet sukasrup in tia moli srik liki, ke elos moli lupa se inge nu ke moul lalos. **16** Eisani mani inge sin mwet Israel, ac orekmakin in sang akwoye Lohm Nuknuk Mutual sik. Tax se inge ac fah sang akfalye molin moul lalos, ac nga fah esam in karingnalosyang.”

Pesin Bronze

17 LEUM GOD El fahk nu sel Moses, **18** “Orala sie pesin bronze, ac mwe loang nu kac in orekla pac ke bronze. Likiya inmasrlon Lohm Nuknuk Mutual ac loang uh, ac okoaung kof nu loac. **19** Aaron ac wen natul in orekmakin kof inge in oul paolos ac nialos **20** meet liki elos utyak nu in Lohm Nuknuk Mutual, ku ke elos ac kalukyang nu ke loang uh in kisakin mwe kisa firir. Na elos ac fah tia anwuki. **21** Elos enenu in ohlla paolos ac nialos tuh elos in tia misa. Oakwuk se inge ma nu selos ac nu sin fwilin tulik natulos nwe tok.”

Oil In Akmusra

22 LEUM GOD El fahk nu sel Moses, **23** “Eis kutu mwe akkeng su arulana wo — paun singoul luo ke sronin myrrh, paun onkosr ke cinnemon ma keng fohlo, paun onkosr ke mah keng, **24** ac paun singoul luo ke cassia (ma inge nukewa in pauni fal nu ke srikasrak oakwuki). Sang nu kac sie gallon in oil in olive, **25** ac orala sie oil in akmusra mutal, kurrauk oana ono keng. **26** Kom fah mosrwela Lohm Nuknuk Mutal sik kac, oayapa Tuptup in Wuleang, **27** tepu ac kufwa nukewa nu kac, nien lam ac kufwa nu kac, loang in esukak mwe keng, **28** loang in esukak mwe kisa wi pac kufwa nukewa nu kac, ac pesin in winwin sac wi mwe loangeya. **29** Kisaela ma inge in lumah se inge, na ac fah arulana mutal, ac kutena mwet, ku kutena ma su pusralla ac fah ongoiya ke ku lun mutallana la.* **30** Na mosrwella Aaron ac wen natul, ac akmutalyalos in kulansupweyu ke orekma lun mwet tol. **31** Fahkang nu sin mwet Israel lah oil in akmusra mutal se inge ac fah orekmakinyuk ke pacl akmusraiuyuk mwet tol ke pacl nukewa, ingela nwe tok. **32** Ac fah tia ukuiyuk nu fin kutena mwet sayen mwet tol, ac kowos fah tia orekmakin srikasrak inge in oru mwe akmusra lowos. Ma inge mutal, ac kowos fah sunakin fal nu ke mutaliya. **33** Kutena mwet su orek oil in akmusra oana srikasrak se inge, ku okoaung nu fin kutena mwet sayen mwet tol, elos ac fah tia sifil oaoa in mwet luk.”

Mwe Keng

30:22 30:22–38; Exo 37:29
Exo 29:37

* **30:29** ku lun mutallana la: liye

³⁴ LEUM GOD El fahk nu sel Moses, “Eis lupa sefanna ke kais sie mwe keng inge: stacte, onycha, galbanum, ac franku nasnas. ³⁵ Kurrauk ma inge nu sie in orala sie ono keng. Sang sohl nu kac in oru in nasnas ac mutual. ³⁶ Tuktukya kutu in mokutkuti, us nu in Lohm Nuknuk Mutual sik, ac sang osrela mutun Tuptup in Wuleang. Kowos nukewa in akfulatye mwe keng se inge oana sie ma arulana mutual. ³⁷ Nik kom orekmakin srikasrak se inge in oru kutena mwe keng nu sum sifacna. Ma inge arulana mutual mweyen ma kisakinyukme nu sik. ³⁸ Kutena mwet fin orek mwe keng ouinge nu sel sifacna, el ac fah tia sifilpa oaoa in mwet luk.”

31

*Mwet Sroasr Nu Ke Lohm Nuknuk Mutual Sin
LEUM GOD
(Exodus 35:30—36:1)*

¹ LEUM GOD El fahk nu sel Moses, ² “Nga sulella Bezalel, wen natul Uri ac nutin natul Hur, ke sruf lun Judah, ³ ac nga nwakulla ke ngunik. Nga sang nu sel etauk, lalmwetmet, ac usrnguk ke kain in orekma in sroasr nukewa — ⁴ el pah in lemlem, ac usrnguk in orala ma inge ke gold, silver ac bronze. ⁵ El mwet na etu tufahl eot saok in oan in mwe naweyuk, el etu kihl sak, ac oayapa kain in sroasr usrnguk nukewa. ⁶ Nga sulella pac Oholiab wen natul Ahisamach ke sruf lun Dan, in welul orekma. Nga sang ku lulap nu sin mwet usrnguk in orekma nukewa saya, tuh elos in ku in oru ma nukewa nga sap in orekla inge: ⁷ Lohm Nuknuk Mutual sik, Tuptup in

Wuleang ac mwe afyuf nu kac, ac kufwa nukewa nu ke Lohm Nuknuk Mutual,⁸ tepu ac kufwa nu kac, nien lam gold nasnas ac kufwa nukewa nu kac, loang in furreak mwe keng,⁹ loang nu ke mwe kisa ac kufwa nukewa nu kac, pesin in winwin ac mwe loang nu kac,¹⁰ nuknuk wolana lun mwet tol ma nu sel Aaron ac wen natul, tuh elos in nukum ke pacl elos oru orekma lun mwet tol,¹¹ oil in akmusra, ac mwe keng nu ke Acn Mutual. Ke elos oru ma inge nukewa, elos enenu in oru oana ke nga sapkin nu sum.”

Sabbath, Len In Mongla

¹² LEUM GOD El fahk nu sel Moses¹³ in fahk nu sin mwet Israel, “Liyaung Sabbath, len in mongla luk, mweyen mwe akul se inmasrlok ac kowos nu ke fwil nukewa fahsru uh, in fahkak lah nga, LEUM GOD, sulekowosla kowos in mwet luk.¹⁴ Kowos fah liyaung len in mongla se inge mweyen sie len mutual. Kutena mwet su tia liyaung ac orekma na ke len sac, ac fah anwuki.¹⁵ Oasr len onkosr kowos ku in oru orekma lowos, a len se akitkosr sie len in mongla mutual nu sik. Kutena mwet su oru kutena orekma ke len sac ac fah anwuki.¹⁶ Ke ma inge mwet Israel in karinganang len se inge in akfulatye, tuh akilenyen sie wuleang nwe tok.¹⁷ Akul se inge fah oan inmasrlok ac mwet Israel ma pahtpat, lah nga, LEUM GOD, orala kusrao ac faclu ke len onkosr, ac ke len se akitkosr nga tui liki orekma, ac mongla.”

18 Ke God El aksafyela sramsram lal nu sel Moses Fineol Sinai, El sang eot tupasrpasr luo nu sel ma God El sifacna simusla ma sap fac.

32

*Cow Mukul Gold Soko
(Deuteronomy 9:6-29)*

1 Ke mwet uh liye lah Moses el pahtlac in oatui liki fineol uh, elos toeni nu yorol Aaron ac fahk nu sel, “Kut tia etu lah mea sikyak nu sin mwet se Moses uh, su pwenkutme liki acn Egypt. Ke ouinge, orala sie god an nu sesr in kol kut.”

2 Aaron el fahk nu selos, “Eisla yaring gold ma mutan kiowos, wen nutuwos, ac acn nutuwos elos yaringkin an, ac use nu sik.” **3** Ouinge mwet nukewa eisla yaring gold lalos ac usla nu yorol Aaron. **4** El munanak yaring inge nwe ke kofelik, na el okoala gold uh nu in sie form ma lumahla soko cow fusr mukul.

Na mwet uh fahk, “Israel, pa inge god lasr, su pwenkutme liki acn Egypt!”

5 Na Aaron el musaela sie loang ye mutun cow mukul gold soko uh, ac fahkak “Lutu ac fah orek sie kufwa in akfulaty LEUM GOD.” **6** Toangna ke lotutang se toko ah, elos usani kosro mwe kisa firir, ac kutu in mwe kisa in akinsewowo. Mwet uh mutani, ac elos nimnim ac oru ouiya na kupatol.

7 LEUM GOD El fahk nu sel Moses, “Aksaye tufoki, tuh mwet lom su kom kolma liki Egypt elos orala sie ma na koluk. **8** Elos kuhfla liki

ouiyen moul ma nga sapkin nu selos. Elos orala cow mukul soko ke gold ac alu nu kac ac orek kisa nu kac. Elos fahk mu pa inge god lalos su pwanulosme liki Egypt. ⁹ Nga etu lupan likkeke lun mwet inge. ¹⁰ Inge, nik kom srike in ikolyu. Nga kasrkusrak selos, ac nga ac kunauselosla. Na nga fah oru tuh kom ac fwil nutum in sie mutunfacl lulap.”

¹¹ Tusruktu Moses el kwafe sin LEUM GOD lal ac fahk, “LEUM GOD, efu ku kom in arulana kasrkusrak sin mwet lom, su kom molelosla liki facl Egypt ke po kulana ac ku lulap lom? ¹² Efu ku kom oru mwet Egypt in ku in fahk mu ke kom pwanla mwet lom liki acn Egypt kom nuna akoo na in onelosi fineol uh ac kunauselosla nwe ke elos nukewa wanginla? Tulokinya kasrkusrak lom an. Aolla nunak lom ac nimet use mwe ongoiya inge nu fin mwet lom. ¹³ Esam mwet kulansap lom: Abraham, Isaac ac Jacob. Esam pac wulela ku lom nu selos lah kom ac oru tuh fwilin tulik natulos in pus oana itu inkusrao, ac kom fah sang nu selos acn nukewa su kom wuleang kac tuh in ma selos nwe tok.” ¹⁴ Ke ma inge LEUM GOD El aolla nunak lal, ac tiana sang mwe ongoiya nu fin mwet lal oana El tuh akoo in oru.

¹⁵ Na Moses el forla ac oatui liki fineol uh, ac el us eot tupasrpasr luo ma simla ma sap fac lac lac. ¹⁶ God sifacna El orala eot tupasrpasr luo uh ac kihlisya ma sap uh fac.

¹⁷ Joshua el lohng pusren wowo lun mwet uh ac el fahk nu sel Moses, “Nga lohng pusren

mweun ke nien aktuktuk uh.”

¹⁸ Moses el fahk, “Tia pusren sasa in kutangla pa ingan, ku pusren tung ke kutangyukla elos, a pusren on.”

¹⁹ Ke Moses el tuku apkuranyang nu nien aktuktuk uh el liye cow mukul gold soko, ac liye ke mwet uh onsrosro, na el foloyak. El tolya eot tupasrpasr luo uh nu pe eol uh, na eot luo ah fokelik. ²⁰ El sruokya cow gold soko elos orala, sang nu ke e ah nwe ke kofelik, na el itungya nwe ke mokutkuti oana powder, ac kurrauk ke kof, na el sang mwet Israel in nim. ²¹ El fahk nu sel Aaron, “Mea mwet inge oru nu sum pwanang kom lela nu selos in oru ma na koluk se inge?”

²² Aaron el topuk, “Nimet kasrkusrak sik. Kom etu kuinsrim lun mwet inge nu ke ma koluk.

²³ Elos fahk nu sik, ‘Kut tia etu lah mea sikyak nu sin mwet se Moses uh, su pwenkutme liki acn Egypt. Ke ouinge, orala sie god an nu sesr in kol kut.’ ²⁴ Nga siyuk elos in use mwe naweyuk gold lalos nu sik, ac elos su oasr yoro elos eisla ac use nu sik. Nga sisang mwe naweyuk inge nu in e ah, na cow mukul soko inge sikyak!”

²⁵ Moses el liye lah Aaron el fuhlela mwet uh in sukosokla in oru na lungse lalos ac orekma in mwet lalfon ye mutun mwet lokoalok lalos.

²⁶ Ouinge Moses el tu ke acn in utsyak nu ke nien aktuktuk ac wowoyak fahk, “Su suwos wi layen lun LEUM GOD? Fahsru nu in se inge!” Na mwet Levi nukewa tukeni nu yorol ac raunella,

²⁷ ac el fahk nu selos, “LEUM GOD lun Israel El sapkin tuh kowos nukewa in srukak cutlass nutuwos ac filiya pupowos, ac fahsr sasla ke

lohm nuknuk nukewa, mutawauk ke nien utyak uh sasla e layeno, ac kais sie suwos in uniya mukul Israel wiowos, mwet kawuk lowos, ac mwet tulan lowos.” ²⁸ Mwet Levi elos akos, ac uniya akuran tausin tolu mukul Israel ke len sac. ²⁹ Moses el fahk nu sin mwet Levi, “Misenge ke kowos uniya wen nutuwos ac tamulel lowos, kowos sifacna akmatalye kowos in fal nu ke orekma lun mwet tol nu sin LEUM GOD, na LEUM GOD El akinsewowyoye kowos.”

³⁰ Len tok ah Moses el fahk nu sin mwet uh, “Kowos tuh orala ma koluk na yohk se. Tusrukta inge nga ac sifl utyak nu fineol uh nu yurin LEUM GOD. Sahp nga ku in eis nunak munas nu ke ma koluk lowos.” ³¹ Na Moses el folokla nu yurin LEUM GOD ac fahk, “Mwet inge orala ma koluk na yohk se. Elos orala god se ke gold ac alu nu kac. ³² Inge nga kwafe sum in nunak munas ke ma koluk lalos. A kom fin tia, na kom eela inek liki book se su kom simis inen mwet lom loac.”

³³ LEUM GOD El topuk, “Elos na su orekma koluk lainyu pa nga fah eela inelos liki book nutik. ³⁴ Inge fahsrot, kolla mwet uh nu ke acn se nga tuh fahk nu sum kac. Esam lah lipufan luk ac fah pwen kom, tusrukta ke pacl fahsru uh nga fah kalyei mwet inge ke ma koluk lalos.”

³⁵ Ke ma inge LEUM GOD El supwama sie mas upa nu fin mwet uh, mweyen elos tuh sap Aaron el orala cow mukul gold soko.

33

*LEUM GOD El Sapkin Mwet Israel In Som Liki
Eol Sinai*

¹ LEUM GOD El fahk nu sel Moses, “Fahsr liki acn se inge, kom ac mwet su kom use liki Egypt, ac fahsr nu ke facl se su nga wulela in sang nu sel Abraham, Isaac, ac Jacob, ac nu sin fwil natulos.

² Nga ac supwaot sie lipufan in pwen kom, ac nga fah lusla mwet Canaan, mwet Amor, mwet Hit, mwet Periz, mwet Hiv, ac mwet Jebus. ³ Kom ac som nu in sie facl mut ac kasrup fohk we. Tusruktu nga sifacna ac tia wi kowos, mweyen kowos mwet likkeke, sahp nga ac kunauskowosla inkane lowos.”

⁴ Ke mwet uh lohng kas inge, elos mutawauk in asor ac tung, ac tia sifilpa orekmakin mwe naweyuk. ⁵ Meyen LEUM GOD El tuh sapkin nu sel Moses in fahk nu selos, “Kowos mwet likkeke. Nga fin ac wi kowos, finne ke kitin pacl na, nga ac ku in arulana kunauskowosla. Eisla mwe naweyuk lowos an inge, ac nga fah nunku lah mea nga ac oru nu suwos.”

⁶ Ouinge tukun mwet Israel elos fahsr liki Eol Sinai, elos tia sifil orekmakin mwe naweyuk.

Lohm Nuknuk Mutual Sin LEUM GOD

⁷ Pacl nukewa mwet Israel elos tulokunak iwen aktuktuk selos uh, Moses el ac usla Lohm Nuknuk Mutual ac tulokunak ke sie acn ma loes kutu liki nien aktuktuk uh. El pangon lohm nuknuk sac Iwen Tukeni Ye Mutun LEUM GOD. Kutena mwet su lungse lolngok yurin LEUM GOD ac illa liki nien aktuktuk ac som nu we. ⁸ Pacl

nukewa Moses el illa in som nu ke Lohm Nuknuk sac, mwet uh ac tu ke nien utyak nu ke lohm nuknuk selos ac ngetla liyal Moses nwe ke el utyak nu loac. ⁹ Tukun Moses el utyak, sru in pukunyeng uh ac oatui lucng me ac tu ke nien utyak nu in Lohm Nuknuk uh, ac LEUM GOD El ac kaskas nu sel Moses liki pukunyeng uh me. ¹⁰ Pacl se na mwet uh liye sru in pukunyeng ke acn in utyak nu in Lohm Nuknuk Mutual, elos ac pasrla. ¹¹ LEUM GOD El ac kaskas nu sel Moses ngetani nu sie, oana ke sie mwet el sramsram nu sin mwet kawuk lal. Toko Moses el ac folokla nu nien aktuktuk uh. Tusruktu Joshua, wen natul Nun, su mwet kasru fusr lal, el mutana in Lohm Nuknuk Mutual.

LEUM GOD El Wulela In Wi Mwet Lal

¹² Moses el fahk nu sin LEUM GOD, “Pwaye lah kom fahk nu sik in kolla mwet inge nu ke facl sac, tusruktu kom tiana fahkma nu sik lah su ac wiyu som. Kom fahk mu kom arulana eteyu ac kom insewowo sik. ¹³ Fin pwaye, nga kwafe sum in fahkma nunak lom, tuh ngan ku in kulansupwekom ac oru na ma ac akinsewowyoye kom. Esam pac lah kom sulela mutanfahl se inge tuh elos in mwet lom.”

¹⁴ LEUM GOD El fahk, “Nga ac wi kom, ac nga fah sot misla nu sum.”

¹⁵ Moses el sifl fahk, “Kom fin tia wi kut, nimet oru kut in som liki acn se inge. ¹⁶ Mwet uh ac etu fuka lah kom insewowo sin mwet lom ac insewowo sik kom fin tia wi kut? Oasr lom yorosr uh pa ac akkalemye lah kut sie liki mutunfacl nukewa saya fin faclu.”

¹⁷ LEUM GOD El fahk nu sel Moses, “Nga ac oru oana ke kom siyuk, mweyen nga arulana etekom ac nga insewowo sum.”

¹⁸ Na Moses el fahk, “Nunak munas, lela nga in liye kalem wolana ma akkalemye lah kom oasr yorosr.”

¹⁹ LEUM GOD El topuk, “Nga ac oru tuh wolana luk nukewa in fahsr ye motom, ac nga fah fahkak Ine lukma luk yen kom oasr we. Nga pa LEUM GOD, ac nga fah fahkak kulang ac pakoten nu selos su nga sulela in oru nu se. ²⁰ Nga ac fah tia lela kom in liye mutuk, mweyen wangin mwet ku in liyeyu ac moul na, ²¹ tusruktu oasr sie eot inge siskuk ma kom ku in tu fac. ²² Pacl se kalem wolana luk sun acn inge, nga fah filikomi ke lufin eot uh ac afinkomi ke pouk nwe ke nga alukela. ²³ Na nga fah eisla pouk, ac kom fah liye fin tuktuk, a kom fah tia liye mutuk.”

34

Eot In Ma Sap Akluo (Deuteronomy 10:1-5)

¹ LEUM GOD El fahk nu sel Moses, “Taflela luo eot tupasrpasr oana ma meet ah, ac nga fah simusla fac kas ke eot luo ma kom tuh fukulya ah.

² Lututang kom akola ac fanyak nu fin mangon Eol Sinai ac osun nu sik we. ³ Wangin mwet in wi kom fanyak. Wangin mwet in liyeyukyak in kutena acn ke eol uh, ac wangin sheep ku cow in mongo pe eol uh.” ⁴ Ouinge Moses el taflela eot tupasrpasr luo, ac toangna in lotutang tok ah el

us fanyak nu Fineol Sinai, oana ke LEUM GOD El sapkin.

⁵ LEUM GOD El oatui in sie pukunyeng ac welul tu we, ac El fahkak Ine mutal lal, su LEUM GOD. * ⁶ LEUM GOD El fahla ye mutual Moses ac fahkak, “Nga pa LEUM GOD, God lun kulang ac pakoten, su tia sa in mulat, ac sesseslana ke inse pwaye ac lungse kawil. ⁷ Nga liyaung wulela luk nu sin tausin fwil, ac nga nunak munas nu selos su tafongla ac oru ma sutuu ac ma koluk. Tusruk nga fah tia mulkunla in kai papa ac nina su oru ma koluk, oayapa tulik natulos ac nutin natulos nu ke fwil aktolu ac akakosr.”

⁸ Moses el sulaklak faksufi ac alu. ⁹ El fahk, “LEUM GOD, fin pwaye kom insewowo sik, nga siyuk sum in wi kut som. Mwet inge mwet likkeke, tusruktu nunak munas ke ma sutuu ac ma koluk lasr, ac eis kut tuh kut in mwet lom.”

*Ma Sap Aksasuyeyukla
(Exodus 23:14–19; Deuteronomy 7:1–5; 16:1–17)*

¹⁰ LEUM GOD El fahk nu sel Moses, “Inge nga oakiya sie wuleang inmasrlok ac mwet Israel. Nga fah oru ma usrnguk ye mutualos, su soenna orek kutena acn fin faclu ku inmasrlon kutena mutanfaahl. Mwet nukewa fah liye orekma yohk su nga LEUM GOD ku in oru, mweyen nga fah oru mwe lut yohk keiwos. ¹¹ Akos ma sap su nga sot nu suwos misenge. Nga ac fah lusak mwet Amor, mwet Canaan, mwet Hit, mwet Periz,

* **34:5** LEUM GOD: liye Exo 3:14 ac Kalmen Kutu Kas. **34:6**
34:6–7; Exo 20:5–6; Oek 14:18; Dut 5:9–10; 7:9–10

mwet Hiv ac mwet Jebus, ke kowos fahsr in utyak nu yen selos. ¹² Nimet orek wulela yurin mwet in mutunfacl su kowos fahsr nu we, tuh ouiya se inge ac ku in sie sruhf nu suwos. ¹³ A ma kowos ac oru uh pa kunausya loang lalos, fukulya sru eot mutal lalos, ac pakiya ma akilenyen Asherah, god mutan lalos.

¹⁴ “Nik kom alu nu sin kutena god saya, tuh nga LEUM GOD, sie God lemta. ¹⁵ Nik kom oru kutena wulela yurin mwet in facl sac, mweyen pacl elos alu nu sin god sutuu lalos ac orek kisa nu selos, elos ac suli kom in welulos, ac kom ac fah sruhfla in kang mwe mongo elos kisakin nu sin god lalos. ¹⁶ Sahp wen nutum ac mau ku in payukyak sin mutansac, su ac pwanulosla tuh elos in tia inse pwaye nu sik, ac alu nu sin god sutuu lalos.

¹⁷ “Nik kom orek god osra ac alu nu selos.

¹⁸ “Liyaung Kufwen Bread Tia Akpulol. Kom in kang bread wangin mwe pulol kac ke lusen len itkosr in malem Abib, oana nga tuh sapkin nu sum, mweyen malem sacn pa kom illa liki acn Egypt.

¹⁹ “Wounse mukul nukewa nutuwos ac woun-sien kosro uh elos ma luk, ²⁰ tusrukta kais soko wounse nutin donkey nutuwos an kowos ac moli ke soko sheep fusr. Kowos fin tia lungse moli, na koteya kwawal. Kowos enenu na in molela wounse mukul nukewa nutuwos uh.

“Wangin sie mwet in tuku nu ye mutuk fin wangin mwe sang in paol.

34:13 Dut 16:21 **34:17** Exo 20:4; Lev 19:4; Dut 5:8; 27:15

34:18 Exo 12:14–20; Lev 23:6–8; Oek 28:16–25 **34:19** Exo 13:2 **34:20** Exo 13:13

21 “Oasr len onkosr lom in oru orekma lom, ac nik kom orekma ke len se akitkosr, finne pacl in taknelik ku pacl in kosrani.

22 “Karinganang Kufwen Kosrani pacl kom ac oru kosrani se meet ke wheat, ac karinganang Kufwen Iwen Aktuktuk ke saflaiyen pacl in kosrani, ke kowos telani fokinsak sunowos.

23 “Pacl tolu in yac se mukul Israel nukewa in tuku alu nu sik, LEUM GOD lun Israel. **24** Tukun nga lusla mutanfahl liki ye motom ac akyokyelik facl sum, wangin mwet fah srike in eisla acn sum ke pacl in kufwa tolu inge.

25 “Nik kom sang bread orekla ke mwe pulol pacl kom kisakin soko kosro nu sik. Kutena ipin kosro ma anwuki ke Kufwen Alukela fah tia oan nu ke lotutang se tok ah.

26 “Ke kais sie yac, kom fah use nu in lohm sin LEUM GOD lom fahko ma wo emeet ke kosrani se meet lom.

“Nik kom poeli soko sheep fusr, ku nani fusr, ke sronin titi lun nina kia.”

27 LEUM GOD El fahk nu sel Moses, “Simusla kas inge, tuh ke kas inge nga oakiya sie wuleang yurum ac yurin mwet Israel.” **28** Moses el muta yurin LEUM GOD ke len angngaul ac fong angngaul. El tia mongo ac nim kutena ma. El simis fin eot tupasrpasr inge kas ke wuleang — Ma Sap Singoul.

Moses El Oatui Liki Fineol Sinai

34:21 Exo 20:9–10; 23:12; 31:15; 35:2; Lev 23:3; Dut 5:13–14

34:22 Lev 23:15–21; Oek 28:26–31; Lev 23:39–43 **34:25** Exo 12:10 **34:26** Dut 26:2; Dut 14:21

²⁹ Ke Moses el us Ma Sap Singoul oatui liki Fineol Sinai, mutual saromrom mweyen el sram-sram yurin LEUM GOD, a el tiana etu lah saromrom mutual. ³⁰ Aaron ac mwet nukewa ngetang liyal Moses ac liyauk lah mutual saromromla, ac elos sangeng in kulukyang nu yorol. ³¹ A Moses el pangnolos, ac Aaron ac mwet kol nukewa ke sruf lun Israel elos som nu yorol, ac Moses el kaskas nu selos. ³² Toko, mwet Israel nukewa tukeni nu yorol, na Moses el sang nu selos ma sap nukewa ma LEUM GOD El fahk nu sel Fineol Sinai. ³³ Ke Moses ek aksafyela sramsram lal yorolos, el afinya mutual ke sie nuknuk minini. ³⁴ Pacl nukewa Moses el ac utyak nu ye mutun LEUM GOD in Lohm Nuknuk Mutual in sramsram nu sel, el ac eisla nuknuk minini sac liki mutual. Ke el ac ilme, el ac fahkak nu sin mwet Israel ma nukewa ma sapkinyuk elan fahk, ³⁵ ac elos ac liye lah mutual saromrom. Na el ac sifilpa afinya mutual ke nuknuk minini sac nu ke pacl se el ac sifilpa som in sramsram nu sin LEUM GOD.

35

Oakwuk Nu Ke Len Sabbath

¹ Moses el pagoneni mwet ke sruf nukewa lun Israel ac fahk nu selos, “Pa inge ma LEUM GOD El sapkin nu suwos in oru: ² Oasr len onkosr kowos ku in oru orekma lowos, a len se akitkosr sie len in mongla mutual nu suwos, sriyukla nu sik, LEUM GOD. Kutena mwet su oru kutena orekma

ke len sacn ac fah anwuki. ³ Kowos fah tia ta e ke len Sabbath ke kutena acn kowos muta we.”

*Mwe Sang Nu Ke Lohm Nuknuk Mutual
(Exodus 25:1–9)*

⁴ Moses el fahk nu sin mwet Israel nukewa, “Pa inge ma LEUM GOD El sapkin: ⁵ Kowos in oru sie sang nu sin LEUM GOD. Mwet nukewa su kena oru ouinge in use sie mwe sang ke gold, silver ku bronze; ⁶ linen srik eoa, unen sheep ma tuhn folfol, sroninmutuk, ac srusra; nuknuk orekla ke unen nani; ⁷ kulun sheep mukul ngosla srusra; kulun kosro fisrasrsrasr; sak acacia; ⁸ oil nu ke lam uh; mwe keng nu ke oil in akmusra ac nu ke mwe kisa keng fohlo; ⁹ eot onyx ac wek saok saya in oakwukyang nu ke ephod* lun Mwet Tol Fulat ac nu ke mwe loeyuk iniwa lal.

*Ma Nu Ke Lohm Nuknuk Mutual Sin LEUM GOD
(Exodus 39:32–43)*

¹⁰ “Mwet nukewa inmasrlowos su pah in orekma elos in tuku ac orala ma nukewa ma LEUM GOD El sapkin: ¹¹ Lohm Nuknuk Mutual, ma in sang sunya fac ac mwe lisrlisr nu lik, mwe sruh ac frem nu kac, sukan brace uh, sru nu kac, ac kapin sru uh; ¹² Tuptup in Wuleang, srenenu nu kac, mwe afyuf nu kac, ac nuknuk in lisrlisr in lusrungak; ¹³ tepu ac srenenu kac, ac kufwa nukewa nu kac; bread kisakinyukla nu sin God; ¹⁴ nien lam mwe kalem, ac kufwa nu kac; lam uh wi oil nu kac; ¹⁵ loang in kisa mwe keng ac srenenu kac; oil in akmusra; mwe kisa

* ^{35:2} Exo 20:8–11; 23:12; 31:15; 34:21; Lev 23:3; Dut 5:12–14

* ^{35:9} ephod: liye Exo 28:6–12.

keng fohlo; nuknuk in lisrlisr nu ke mutunoa lun Lohm Nuknuk Mutual; ¹⁶ loang nu ke mwe kisa firir, wi mwe liklik bronze itukyang nu kac, srenenu ac kufwa nukewa nu kac; pesin in winwin ac ma loangeya; ¹⁷ mwe lisrlisr nu ke kalkal nuknuk rauneak, wi sru ac kapin sru nu kac; mwe lisrlisr nu ke acn in utyak nu luin kalkal uh; ¹⁸ kwi nu ke Lohm Nuknuk Mutual, ac sucl nu ke Lohm Nuknuk ac kalkal uh; ¹⁹ ac nuknuk wolana ma mwet tol in nukum pacl elos ac kulansap in Acn Mutual — nuknuk mutual inge ma lal Aaron, mwet tol, ac wen natul nukewa.”

Mwet Uh Use Mwe Sang Lalos

²⁰ Na mwet Israel nukewa elos illa som, ²¹ ac elos nukewa su insewowo in oru mwe sang lalos nu sin LEUM GOD elos use in sang oru Lohm Nuknuk Mutual sin God. Elos use kufwa nukewa ma eneneyuk nu ke pacl in alu, oayapa ma ac sang oru nuknuk mutual lun mwet tol. ²² Mwet nukewa su lungse, kewana mukul ac mutan, use pin in naweyuk, ring, yaring, ah in walwal, ac kain in mwe yun gold nukewa, ac elos kisakunang nu sin LEUM GOD. ²³ Elos nukewa su oasr nuknuk linen srik eoa, ku unen sheep ngosla folfol, sroninmutuk, ku srusra; nuknuk ke unen nani, kulun sheep mukul ngosiyukla srusra; ku kulun kosro fisrasrsrasr, elos use. ²⁴ Mwet nukewa su ku in srukak silver ku bronze elos use ma inge tuh in mwe sang lalos nu sin LEUM GOD, ac mwet nukewa su oasr sak acacia yoro ma ku in orekmakinyuk nu ke kutena kain in orekma, elos use. ²⁵ Mutan pah in israp nukewa elos usani turet ke linen srik eoa, ac

turet folfol, sroninmutuk, ac srusra, ma elos orala ke unen sheep. ²⁶ Elos oayapa orala turet ke unen nani. ²⁷ Mwet kol elos use eot onyx ac kutu pac eot saok in oakwukyang nu ke ephod ac mwe loeyuk iniwa, ²⁸ oayapa mwe keng ac oil nu ke lam uh, nu ke oil in akmusra, ac nu ke mwe kisa keng fohlo. ²⁹ Mwet Israel nukewa su insewowo in oru mwe sang lalos, elos use nu sin LEUM GOD nu ke orekma ma El sapkin nu sel Moses in orek.

*Mwet Sroasr Nu Ke Lohm Nuknuk Mutual Sin
LEUM GOD
(Exodus 31:1–11)*

³⁰ Moses el fahk nu sin mwet Israel, “LEUM GOD El surella Bezalel, wen natul Uri ac nutin natul Hur ke sruf lun Judah. ³¹ God El nwakulla ke ngunal, ac sang nu sel etauk, lalmwetmet, ac usrnguk ke kain in orekma in sroasr nukewa — ³² el pah in lemlem, ac usrnguk in orala ma inge ke gold, silver ac bronze; ³³ el mwet na etu tufahl eot saok in oan in mwe naweyuk; el etu kihl sak, ac oayapa kain in sroasr usrnguk nukewa. ³⁴ LEUM GOD El sang nu sel, ac oayapa nu sel Oholiab wen natul Ahisamach ke sruf lun Dan, tuh eltal in ku in luti mwet ngia ke usrnguk in sroasr laltal. ³⁵ El sang nu seltal pah in oru kain orekma nukewa lun mwet sroasr, ac mwet lemlem ke orekma usrnguk, ac mwet otwot ke nuknuk linen srik eoa; unen sheep ma tuhn folfol, sroninmutuk, srusra; ac kutepacna kain in nuknuk saya. Eltal fo in oru kain in orekma nukewa.

36

¹ “Bezalel, Oholiab, ac mwet orekma nukewa saya su LEUM GOD El sang pah ac lalmwetmet nu se, su etu in orala ma nukewa ma eneneyuk in sang musai Lohm Nuknuk Mutual, elos in oru ma nukewa in oana ma LEUM GOD El sapkin.”

Mwet Uh Use Mwe Sang Puspis

² Moses el pangnol Bezalel ac Oholiab, wi mwet pah in orekma nukewa saya su LEUM GOD El sang nu se fo in orekma ac su engan in kasru, na Moses el fahk elos in mutawauk orekma. ³ Elos eis sel Moses mwe sang nukewa ma mwet Israel elos usani in sang musai Lohm Nuknuk Mutual. Ac mwet Israel elos nuna us na mwe sang lalos ke lotutang nukewa nu yorol Moses. ⁴ Na mwet usrnguk in orekma su oru orekma uh som ⁵ ac fahkang nu sel Moses, “Ma mwet uh use arulana alukela ma eneneyuk nu ke orekma ma LEUM GOD El sapkin in orek.”

⁶ Ke ma inge, Moses el supwalik kas nu in nien aktuktuk uh tuh mwet uh in tia sifil orani mwe sang lalos nu ke Lohm Nuknuk Mutual. Ouinge mwet uh tia sifil usani mwe sang. ⁷ Ma utukeni tari arulana yolyak in aksafyela orekma nukewa.

Musai Lohm Nuknuk Mutual Sin LEUM GOD (Exodus 26:1–37)

⁸ Mukul ma arulana usrnguk inmasrlon mwet orekma uh pa orala Lohm Nuknuk Mutual sin LEUM GOD. Elos orala ke ipin nuknuk linen srik eoa singoul, otwotla ke unen sheep folfol, sroninmutuk, ac srusra, ac akilenyuk ke luman cherub uh. ⁹ Kais sie ip oana sie lupa, yact

singoul akosr lusa ac yact luo sralapa. ¹⁰ Elos twani ip limekosr in orala ip loeloes sefanna, ac oru oapana nu ke ip limekosr ngia. ¹¹ Elos orala mwe sremsrem ke nuknuk folfol, ac sang nu ke ipin nuknuk se ma oan e siska ke kais sie nuknuk in lisrlisr. ¹² Elos orala mwe sremsrem lumngaul nu ke ip se meet ke nuknuk in lisrlisr se meet, oayapa mwe sremsrem lumngaul nu ke ip se safla ke nuknuk in lisrlisr se akluo. Mwe sremsrem inge oan lain sie sin sie. ¹³ Elos orala mwe surh lumngaul ke gold, in sang orani lisrlisr loeloes luo in ma sefannala.

¹⁴ Na elos orala ipin nuknuk singoul sie ke unen nani in sang sunya Lohm Nuknuk Mutual. ¹⁵ Orekla nufon nu ke lupa sefanna, yact singoul limekosr lusa ac yact luo sralap. ¹⁶ Elos twani polo nuknuk limekosr nu sie, ac pola onkosr ngia tutwani pac nu sie. ¹⁷ Elos sang mwe sremsrem lumngaul nu ke sisken ip se safla ke sie pola ah, ac lumngaul mwe sremsrem ke sisken pola se ngia. ¹⁸ Elos orala mwe surh lumngaul ke bronze in kapsreni pola luo uh, in orala sie mwe afyuf. ¹⁹ Elos orala mwe afyuf luo pac, sie ke kulun sheep mukul ngosla srusra, ac ma se ngia ke kulun kosro firsrasrsrasr, tuh in mwe afyuf nu lik.

²⁰ Elos tulokunak frem ma orekla ke sak acacia nu ke Lohm Nuknuk Mutual. ²¹ Kais sie frem fit singoul limekosr fulata ac inch longoul itkosr sralapa. ²² Oasr acn kihlyak luo ke kais sie frem tuh frem uh in kupasreni nu sie. Frem nukewa oasr acn kihlyak luo kac. ²³ Elos orala frem longoul nu layen eir, ²⁴ ac angngaul kapin

frem ma orekla ke silver in oan ye frem inge — kapin frem luo nu ke frem se. ²⁵ Elos orala frem longoul nu layen epang ke Lohm Nuknuk Mutual, ²⁶ ac angngaul kapin frem, kais luo ye frem se. ²⁷ Elos orala frem onkosr nu ke layen tok ke Lohm Nuknuk Mutual, layen nu roto, ²⁸ ac frem luo nu ke sruwasrik uh. ²⁹ Frem nu insruwasrik inge kupasreni tafunyen ten ac sruokeni tenyak na nwe lucng. Frem luo ma orala insruwasrik luo ah orekla in lumah se inge. ³⁰ Ounge oasr frem oalkosr wi kapin frem silver singoul onkosr — kais luo ye kais sie frem.

³¹ “Elos orala sukan brace singoul limekosr ke sak acacia — ma limekosr nu ke frem ke la Lohm Nuknuk Mutual, ³² ac limekosr nu ke frem ke layen ngia, ac limekosr nu ke frem siska nu roto fintukun lohm uh. ³³ Sukan brace soko ma oan infulwen frem uh, oan tafun lohm uh nwe ke tafu ngia. ³⁴ Elos nokomla frem uh ke gold, ac oakeang ring gold lulap nu kac in sruok sukan brace uh, su nukumyukla pac ke gold.

³⁵ “Elos orala sie mwe lisrlisr ke ipin nuknuk linen srik eoa, otwot ke unen sheep ma folfol, sroninmutuk ac srusra. Elos yunela ac akilanya ke luman cherub uh. ³⁶ Elos orala sru akosr ke sak acacia ac nokomla ke gold, ma in sruok mwe lisrlisr uh, ac isongang mwe sruh gold nu ke sru uh. Na elos orala kapin sru akosr ke silver tuh sru uh in oan kac. ³⁷ Nu ke acn in utyak nu in Lohm Nuknuk Mutual, elos orala mwe lisrlisr se ke linen srik eoa, orekla ke unen sheep folfol, sroninmutuk ac srusra, ac yunla ke mwe akul. ³⁸ Nu ke mwe lisrlisr se inge elos orala sru

limekosr ke sak acacia nukla ke gold, ac oakeang mwe suhu gold nu kac. Elos nokomla acn lucng ac osra kac ke gold, ac orala kapin sru limekosr ke bronze nu ke sru inge.

37

Orekla Tuptup In Wuleang (Exodus 25:10–22)

¹ Bezalel el orala Tuptup in Wuleang ke sak acacia, inch angngaul limekosr lusa, inch longoul itkosr sralap, ac inch longoul itkosr fulata. ² El nokomla acn loac ac lik ke gold nasnas, ac sang patun gold raunela nufon. ³ El orala ring gold in utuk akosr nu kac ac oakeang nu ke nia akosr kac, kais luo ke siska lac lac. ⁴ El orala srenenu nu kac ke sak acacia, ac nokomla ke gold, ⁵ ac isongang nu in ring ke sisken Tuptup uh. ⁶ El orala sie mwe afyuf ke gold nasnas, inch angngaul limekosr lusa, ac inch longoul itkosr sralap. ⁷ El orala cherub luo ke gold tuktuki, ⁸ sie oan ke tafu ac sie oan ke tafu se ngia. El orala tuh cherub luo ah in ip sefanna nu ke mwe afyuf sac. ⁹ Cherub luo ah ngetani nu sie fin mwe afyuf sac, ac posohksok lalos asrosrelik ac afinya fac ah.

Orekla Tepu Nu Ke Bread Ma Kisakinyuk Nu Sin God

(Exodus 25:23–30)

¹⁰ Bezalel el orala tepu sac ke sak acacia, inch tolngoul onkosr lusa, singoul oalkosr sralap, ac longoul itkosr fulata. ¹¹ El nokomla ke gold nasnas ac filiya patun gold rauneak. ¹² El kulasak fac ah ke sie patun inch tolu fulata, ac sang sie

mwe naweyuk orekla ke gold in oan fin patun sac. ¹³ El orala ring in utuk akosr ke gold nu kac, ac sang nu ke sruwasrik akosr ah, yen nia akosr ah oakiyuki we. ¹⁴ Ring in sruh srenenu inge itukyang apkuran nu ke patun sac. ¹⁵ Orekla srenenu nu kac ke sak acacia ac nukla ke gold. ¹⁶ El orala ahlu nu fin tepu ke gold nasnas: plate, cup, sufa, ac pol in orekmakinyuk nu ke pacl in kisa wain.

*Orekla Nien Lam
(Exodus 25:31–40)*

¹⁷ Bezalel el orala sie nien lam ke gold nasnas, in oana luman sak soko. El orala srupo an ac kahpu an ke gold tuktuki. Ipin gold se na ma el sang orala srupo uh pa sang orala ros motul ac ros fareng, mwe naweyuk nu kac. ¹⁸ Lah onkosr tula siska — tolu ke la, ac tolu ke la. ¹⁹ Kais sie lah onkosr inge oasr ros in yun tolu kac ma oana luman ros almond — kutu ros motul ac kutu ros fareng. ²⁰ Srupo ke nien lam uh oasr ros in yun akosr kac ma oana luman ros almond — kutu ros motul ac kutu ros fareng. ²¹ Oasr ros motul se oan ye acn ma kais luo lah inge kupasreni we. ²² Nien lam uh, wi ros motul mwe naweyuk, ac lah kac ah — nufonna orekla ke ipin gold nasnas sefanna ma tuktuki. ²³ El orala lam itkosr nu ke nien lam sac, ac el orala mwe kosrkosr wik ac ahlu nu kac ke gold nasnas. ²⁴ El orekmakin paun itngoul limekosr ke gold nasnas in sang oru nien lam uh ac kufwa nukewa nu kac.

*Orekla Loang Nu Ke Esukak Mwe Keng
(Exodus 30:1–5)*

²⁵ Bezalel el orala loang se ke sak acacia, mwe esukak mwe keng. Maspang acn fac: inch singoul oalkosr lusa, singoul oalkosr sralap, ac tolngoul onkosr fulata. Koac ke sruwasrik akosr ah orekla ke ipin sak na ma sang orala loang uh. ²⁶ El afinya acn fac oayapa siska akosr an kewa, ac koac kac, ke gold nasnas, ac likiya patun gold soko rauneak. ²⁷ El orala ring in tou gold luo, ac sang oan ye patun sac ke siska lac lac, in sruok srenenu lukwa ma orekla in sang sruhk. ²⁸ El orala srenenu inge ke sak acacia ac nokomla ke gold.

*Orekla Oil In Akmusra Ac Mwe Keng
(Exodus 30:22–38)*

²⁹ Bezalel el oayapa orala oil in akmusra mutal ac mwe keng nasnas loslos fohlo, karkarak oana ono in akkeng.

38

*Orekla Loang Nu Ke Mwe Kisa Firir
(Exodus 27:1–8)*

¹ Bezalel el orala sie loang ke sak acacia, nu ke mwe kisa firir. Maspang acn fac: fit itkosr tafu lusa, itkosr tafu sralap; ac akosr tafu fulata. ² El orala koac in tuyak fin sruwasrik akosr ah. Koac inge orekla ke sak se na ma sang orala loang uh. El nokomla nufon ke bronze. ³ El orala pac kufwa nukewa nu ke loang uh: pan, saful, pesin, fork, ac pan in neinyuk mulut firir. Kufwa inge nukewa orek ke bronze. ⁴ El orala mwe liklik se ke bronze ac oakiya ye patun uh lac nwe ke

infulwen loang uh. ⁵ El orala ring in utuk akosr ac sang in oan ke sruwasrik akosr. ⁶ El orala srenenu ke sak acacia, nokomla ke bronze, ⁷ ac isongang nu in ring ke sisken loang uh lac lac. Loang uh orekla ke ipinsak ac oalal acn loac.

*Orekla Pesin Bronze
(Exodus 30:18)*

⁸ El orala sie pesin ac ma loangeya ke bronze saromrom ma mutan su kulansap ke nien utsyak nu in Lohm Nuknuk Mutual elos selngunkin.

*Kalkal Nu Ke Lohm Nuknuk Mutual Yen LEUM
GOD El Muta We
(Exodus 27:9–19)*

⁹ Nu ke Lohm Nuknuk Mutual, su nien muta lun LEUM GOD, Bezalel el orala lisrlisr nu ke kalkal uh ke nuknuk linen srik eoa. Mwe lisrlisr nu layen eir, yact lumngaul lusa, ¹⁰ tulokinyukyak ke sru bronze longoul ma kasiki nu fin kapin sru bronze longoul, wi mwe sruh ac osra nu kac orekla ke silver. ¹¹ Kalkal layen nu epang uh orekla oapana layen nu eir. ¹² Layen nu roto, oasr mwe lisrlisr yact longoul limekosr lusa, ac oasr sru singoul ac kapin sru singoul, wi me sruh ac osra nu kac orekla ke silver. ¹³ Nu layen kutulap, yen mutunoa oan we, kalkal uh oayapa yact longoul limekosr lusa. ¹⁴ Mwe lisrlisr nu ke la mutunoa yact itkosr tafu, ac sru tolkwe wi kapin sru tolu nu kac. ¹⁵ Ac oapana nu ke layen ngia: oasr mwe lisrlisr yact itkosr tafu ac sru tolkwe wi kapin sru tolu nu kac. ¹⁶ Mwe lisrlisr nukewa ke kalkal uh orekla ke linen srik eoa. ¹⁷ Kapin sru uh orekla ke bronze, na mwe

sruh, osra, ac mangon sru uh orek ke silver. Bezalel el kapsreni sru nukewa ke kalkal uh ke osra silver. ¹⁸ Mwe lisrlisr nu ke acn in utyak ke kalkal uh orekla ke linen srik eoa, otwotla ke unen sheep ma tuhn folfol, sroninmutuk, ac srusra, ac yuniyukla ke mwe akul. Lusa ac fulata oapana mwe lisrlisr ke kalkal uh — yact singoul lusa, ac yact luo tafu fulata. ¹⁹ Mwe lisrlisr se inge tulokinyukyak ke sru bronze akosr ma kasiki fin kapin sru akosr. Mwe sruh nu kac, ac mangon sru uh, ac osra uh, orekla ke silver. ²⁰ Kwi nukewa nu ke Lohm Nuknuk Mutual ac nu ke kalkal ma rauneak ah orekla ke bronze.

*Kain In Osra Orekmakinyuk Nu Ke Lohm
Nuknuk Mutual Sin LEUM GOD*

²¹ Pa inge pisa ac lapan osra orekmakinyuk nu ke Lohm Nuknuk Mutual sin LEUM GOD, acn se ma eot tupasrpasr luo karinginyuk we su simla Ma Sap Singoul oan fac. Pisen osra inge ma Moses el sap mwet Levi in orala, su orekma ye kolyuk lal Ithamar, wen natul Aaron mwet tol.

²² Bezalel, wen natul Uri ac nutin natul Hur ke sruf lun Judah, el orala ma nukewa ma LEUM GOD El sapkin in orekla. ²³ Oholiab, mwet kasru lal su wen natul Ahisamach ke sruf lun Dan, el sie mwet soasr ke kihl, ke lemlem, ac el sie mwet otwot ke nuknuk linen srik eoa, oayapa ke unen sheep ma tuhn folfol, sroninmutuk ac srusra.

²⁴ Gold nukewa ma kisakinyukyang nu sin LEUM GOD nu ke Lohm Nuknuk Mutual, toasriya paun luo tausin siofok eungoul limekosr, fal nu ke srikasrak ma oakwuki in pacl sac. ²⁵ Silver ma orekeni ke oaoa lulap lun sruf lun Israel nukewa,

toasriya paun itkosr tausin lumfoko lumngaul, fal nu ke srikasrak oakwuki. ²⁶ Lukan gold ac silver inge nukewa fal nu ke lukan ma mwet nukewa su oaoala ke oaoa lulap sac elos tuh moli: kais sie mwet tuh moli ke lupa se ma oakwuki nu sel ac pauni fal nu ke srikasrak oakwuki. Oasr mukul onfoko tolu tausin lumfoko lumngaul su yac longoulyak pa oaoala ke oaoa lulap sac. ²⁷ Paun itkosr tausin lumfoko in silver pa sang orala kapin sru siofok nu ke Lohm Nuknuk Mutual oayapa lisrlisr sac. Kais soko kapin sru orekla ke paun itnoul limekosr. ²⁸ Ke paun lumngaul lula ke silver ah, Besalel el sang orala osra, mwe sruh ke sru, ac mangon sru ingan. ²⁹ Bronze ma kisakinyuk nu sin LEUM GOD orala paun limekosr tausin tolfoko singoul. ³⁰ El sang bronze inge orala kapin sru nu ke nien utyak lun Lohm Nuknuk Mutual sin LEUM GOD, oayapa loang bronze wi mwe liklik bronze nu kac, kufwa nukewa nu ke loang uh, ³¹ kapin sru nu ke kalkal rauneak ac acn in utyak nu in kalkal uh, ac kwi nukewa nu ke Lohm Nuknuk Mutual ac kalkal se rauneak.

39

Nuknuk Lun Mwet Tol Orekla (Exodus 28:1–14)

¹ Ke unen sheep ma ngosyuk folfol, sronin-mutuk, ac srusra, elos orala nuknuk wolana ma mwet tol in nukum pacl elos ac kulansap in Acn Mutual. Elos orala nuknuk in mwet tol lal Aaron, oana ke LEUM GOD El sapkin nu sel Moses.

² Elos orala nuknuk ephod ke linen srik eoa, ac unen sheep folfol, sroninmutuk, ac srusra, ac turet gold. ³ Elos tuktukya gold uh nwe ke mininila, luseya nu ke koa srisrik ac otwala nu ke linen srik eoa ac nu ke unen sheep folfol, sroninmutuk, ac srusra. ⁴ Elos orala mwe sruh luo nu finpisa ke ephod uh in sang sruokani siska luo ah. ⁵ Mwe lohl infulwa, ma arulana wo otweya ke mwe yun nukewa ma sang orala ephod sac, elos kapsreni nu ke ephod uh tuh in ma sefannala, oana ke LEUM GOD El sapkin nu sel Moses. ⁶ Akoeyukla eot onyx ac filiyuki in frem gold; ac elos orek kihl usrnuguklana kac ke inen wen singoul luo natul Jacob. ⁷ Elos filiya ma inge fin mwe sruh luo ke finpisa lun ephod uh in fahkak sruf singoul luo lun Israel, in oana ke LEUM GOD El sapkin nu sel Moses.

*Orekla Mwe Loeyuk Iniwa
(Exodus 28:15–30)*

⁸ Elos orala mwe loeyuk iniwa ke mwe yun pacna ma sang orala ephod uh, ac ke pacna mwe akul ma sang nawela ah. ⁹ Elos lumwani pacl se tuh in maspangla — inch eu lusa ac eu sralap. ¹⁰ Elos filiya tah akosr ke eot saok fac: tah soko oemeet ah elos sang eot ruby se, topaz se, ac garnet se. ¹¹ Tah soko aklukwa ah, elos sang emerald se, sapphire se, ac diamond se. ¹² Tah soko aktolkwe ah: turquoise se, agate se, ac amethyst se. ¹³ Tah soko akakosr ah: beryl se, onyx se, ac jasper se. Eot inge takinyukla nu luin kais sie frem gold. ¹⁴ Kais sie ke eot singoul luo inge kihlisuyukyak inen kais sie wen natul Jacob

fac, in fahkak sruf singoul luo lun Israel. ¹⁵ Nu ke mwe loeyuk sac, orekla sein kac ke gold nasnas, pirakla oana luman fu israpla. ¹⁶ Elos orala frem gold luo ac ring gold luo, ac oakeang ring luo ah nu ke sruwasrik lucng ke mwe loeyuk iniwa uh. ¹⁷ Elos srupsrani sein gold lukwa nu ke ring luo ah, ¹⁸ ac srupsrani muta luo ngia ke sein lukwa ah nu ke frem luo ah, ouinge elos filiya ke mwe sruh luo lun finpisa tuh in oan meet ke ephod uh. ¹⁹ Elos orala ring gold luo ac sang nu ke sruwasrik luo ten ke mwe loeyuk iniwa sac, in oan layen loac sisken nuknuk ephod uh. ²⁰ Elos orala pac ring gold luo ac sang nu ke layen ten ke acn meet ke mwe sruh luo ke finpisa ke ephod uh, in oan apkuran ac lucng kutu liki acn se mwe lohl infulwa sac kupasryang nu ke ephod uh. ²¹ Oana ma LEUM GOD El sapkin nu sel Moses, elos kapriya ring ke mwe loeyuk iniwa nu ke ring ke ephod uh ke soko ah folfol, tuh mwe loeyuk iniwa sac fah oan lucng liki mwe lohl infulwa sac ac tia foroti.

*Nuknuk Saya Lun Mwet Tol
(Exodus 28:31–43)*

²² Nuknuk loeloes se ma oan ye ephod uh orekla ke unen sheep ma tuhn folfol nufon. ²³ Elos pwela kwawen nuknuk sac ke sie pac nuknuk, in akkeye in tia mihsalik. ²⁴ Ke pulun nuknuk sac elos sang kutu ma oana fokinsak pomegranate, ma orekla ke mwesrem folfol, sroninmutuk ac srusra, ac linen srik eoа. ²⁵ Oayapa elos orala tapweng srisrik ke gold nasnas ac filiya inmasrlon pomegranate,

rauneak pulun nuknuk loeloes sac — ²⁶ tapweng se, pomegranate se, tapweng se, pomegranate se, atupali rauneak pulun nuknuk loeloes in alu sac, in oana LEUM GOD El sapkin nu sel Moses.

²⁷ Elos orala nuknuk loac lal Aaron ac wen natul, ²⁸ ac mwe lohl insuf ac susu, ac tafun nuknuk linen loac mwe loeyuk, ²⁹ ac mwe lohl infulwa ke linen srik eoa ac ke mwesrem folfol, sroninmutuk, ac srusra, yuniyukla ke mwe akul, oana ma LEUM GOD El sapkin nu sel Moses. ³⁰ Elos orala sie mwe yun mutual ke gold nasnas, akilenyen ma kisakinyukla, ac kihlisya kas inge fac: “Kisakinyukyang Nu Sin LEUM GOD.” ³¹ Elos kapriya mwe yun gold sac ke acn meet ke mwe lohl insuf uh ke soko ah folfol, in oana ke LEUM GOD El sapkin nu sel Moses.

*Saflaiyen Orekma Uh
(Exodus 35:10–19)*

³² Orekma nukewa ke Lohm Nuknuk Mutual sin LEUM GOD sun saflaiya. Mwet Israel orala ma nukewa oana ma LEUM GOD El sapkin nu sel Moses. ³³ Elos use ma inge nu yorol Moses: Lohm Nuknuk Mutual ac kufwa nukewa nu kac, mwe sruh, frem, sukan brace, sru ac kapin sru; ³⁴ mwe afyuf ke kulun sheep mukul ngosla srusra, mwe afyuf nu lik ke kulun kosro fisrasrsrasr; lisrlisr in sraclik Acn Mutual liki Acn Mutual Na Mutual; ³⁵ Tuptup in Wuleang wi eot tupasrpasr ma oan loac, srenenu nu kac, ac mwe afyuf nu kac; ³⁶ tepu ac kufwa nukewa kac, wi bread kisakinyuk nu sin God; ³⁷ nien lam orekla ke gold nasnas, lam nu kac, kufwa nukewa nu kac, ac oil nu ke lam uh; ³⁸ loang gold; oil in akmusra;

mwe keng; lisrlisr nu ke acn in utyak nu ke Lohm Nuknuk Mutual; ³⁹ loang bronze wi mwe liklik bronze, srenenu nu kac ac kufwa nukewa kac; pesin in winwin ac ma loangeya; ⁴⁰ lisrlisr nu ke kalkal uh wi sru ac kapin sru uh; oayapa lisrlisr nu ke nien utyak ke kalkal uh ac sucl nu kac; kwi nu ke Lohm Nuknuk Mutual; kufwa nukewa ma ac orekmakinyuk ke Lohm Nuknuk Mutual; ⁴¹ ac nuknuk wolana ma mwet tol ac nukum in Acn Mutual — nuknuk mutual lal Aaron, mwet tol, ac lun wen natul. ⁴² Mwet Israel elos orala orekma nukewa oana ma LEUM GOD El sapkin nu sel Moses. ⁴³ Moses el arulana tuni ma nukewa ac liye lah elos orala oana ke LEUM GOD El tuh sapkin. Ouinge Moses el akinsewowoyalos.

40

Tulokyak Ac Kisakinyuk Lohm Nuknuk Mutual Sin LEUM GOD

¹ LEUM GOD El fahk nu sel Moses, ² “Ke len se omeet in malem se meet, tulokunak Lohm Nuknuk Mutual sik. ³ Filiya Tuptup in Wuleang loac, ma neinyen Ma Sap Singoul, ac sripisrya mwe lisrlisr uh in lusrungak. ⁴ Use tepu nu loac ac filiya kufwa nukewa fac. Oayapa use nien lam uh nu loac ac oakiya lam uh fac. ⁵ Filiya loang gold mwe furreak mwe keng mutun Tuptup in Wuleang, ac sripisrya mwe lisrlisr ke nien utyak nu in Lohm Nuknuk Mutual. ⁶ Filiya loang in furreak mwe kisa, in oan meet liki mutun Lohm Nuknuk Mutual. ⁷ Likiya pesin in winwin inmasrlon Lohm Nuknuk Mutual ac loang uh, ac nwakla ke kof. ⁸ Tulokunak kalkal in sang

rauneak, ac sripisrya mwe lisrlisr ke acn in utyak nu in kalkal uh.

⁹ “Toko kisakin Lohm Nuknuk Mutual ac kufwa nukewa kac ke kom mosrwela ke oil in akmusra mutual, na ma nukewa ac fah mutual. ¹⁰ Kisakin loang in mwe kisa firir ac kufwa nukewa kac ke kom mosrwela, na ac fah arulana mutual. ¹¹ Kisakin pac pesin in winwin ac ma loangeya in lumah sacna.

¹² “Usalu Aaron ac wen natul nu ke acn in utyak lun Lohm Nuknuk Mutual, ac twetekunulosla ke sie yihiyh mutual. ¹³ Nokmulang Aaron ke nuknuk lun mwet tol, ac mosrwella in akmutalyal, tuh el fah ku in kulansupweyu in oru orekma lun mwet tol. ¹⁴ Use wen natul ac nokmulosyang ke nuknuk loeloes loac. ¹⁵ Na mosrwelosla, in oana ke kom mosrwela papa tumalos, tuh elos in ku in kulansupweyu ke ma kunen mwet tol. Akmusra se inge ac oru tuh elos, ac fwil nukewa natulos, in mwet tol nwe tok.”

¹⁶ Moses el orala ma nukewa oana ke LEUM GOD El sapkin. ¹⁷ Ouinge ke len se oemeet in malem se meet ke yac se akluo tukun elos illa liki facl Egypt, tulokinyukyak Lohm Nuknuk Mutual Sin LEUM GOD. ¹⁸ Moses el oakiya kapin sru uh, tulokunak frem uh, sang sukan brace nu kac, ac tulokunak sru nu kac. ¹⁹ El laknelik mwe afyuf se meet ac sang sunya fin Lohm Nuknuk Mutual, na el sifil sunya ke mwe afyuf se akluo, oana ke LEUM GOD El sapkin. ²⁰ Na el eis eot tupasrpasr luo ac sang nu in Tuptup in Wuleang. El isongang srenenu nu ke ring ke Tuptup uh, ac sang mwe afyuf uh nu fac. ²¹ Na el usak Tuptup

uh nu in Lohm Nuknuk Mutual ac srupusrak mwe lisrlisr in lusrungak Tuptup in Wuleang, oana LEUM GOD El sapkin.

²² El likiya tepu uh in Lohm Nuknuk Mutual, layen nu epang likin mwe lisrlisr uh, ²³ ac eis bread kisakinyuk nu sin LEUM GOD ac takunla fac, oana ke LEUM GOD El sapkin. ²⁴ El filiya nien lam uh in Lohm Nuknuk Mutual, layen eir in lohm uh, lainang tepu uh, ²⁵ ac el sang lam uh nu ke nien lam uh, ac akosak ye mutun LEUM GOD, oana ke LEUM GOD El sapkin. ²⁶ El filiya loang gold in Lohm Nuknuk Mutual, ke mutun lisrlisr uh, ²⁷ ac el esukak mwe kisa keng fac, in oana ma LEUM GOD El sapkin. ²⁸ El srupusrak mwe lisrlisr ke acn in utyak nu in Lohm Nuknuk Mutual, ²⁹ na el oakiya loang nu ke mwe kisa firir mutun lisrlisr uh. El kisakin mwe kisa firir ac mwe kisa wheat fac, oana LEUM GOD El sapkin nu sel Moses. ³⁰ El filiya pesin in winwin inmasrlon Lohm Nuknuk Mutual ac loang in kisa, ac nwakla ke kof. ³¹ Moses, Aaron, ac wen natul ohlla paolos ac nialos kac ³² ke pacl nukewa elos ac ilyak nu in Lohm Nuknuk Mutual, ku kalukyang nu ke loang in kisa, in oana ma LEUM GOD El sapkin. ³³ Moses el tulokunak kalkal uh rauneak Lohm Nuknuk Mutual ac loang uh, ac srupusrak lisrlisr ke acn in utyak nu ke kalkal uh. Ouinge el aksafyela orekma nukewa.

*Pukunyeng Fin Lohm Nuknuk Mutual Sin LEUM GOD
(Oekyuk 9:15–23)*

34 Na pukunyeng se afinya Lohm Nuknuk Mutual, ac kalem wolana lun LEUM GOD nwakla in lohm uh. **35** Ke sripa inge, Moses el tia ku in utyak nu in Lohm Nuknuk Mutual. **36** Mwet Israel elos ac tuleya lohm nuknuk selos ac mukuila nu ke sie pac acn ke pacl na pukunyeng sac ac touyak liki Lohm Nuknuk Mutual. **37** Lusenna pacl pukunyeng sac oanna fin Lohm Nuknuk Mutual, elos ac tia mokle nien aktuktuk lalos. **38** Ke lusenna pacl mwet Israel elos fufahsryesr, LEUM GOD El oasr yorolos. Elos liye pukunyeng lal oan fin Lohm Nuknuk Mutual ke len, ac elos liye e firirrir in pukunyeng uh ke fong.

BIBLE MUTAL

**The Holy Bible in the Kosraean language of the
Federated States of Micronesia**

Public Domain

Language: Kosrae (Kosraean)

Translation by: Elizabeth Baldwin

This work is in the Public Domain because the copyright has expired.

2020-10-09

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 30 Nov 2021

99b9ee8b-e11a-50e3-9551-ad142716d37a